

STAATSBLOD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

445 WET van 6 oktober 1966, houdende nieuwe regeling van de pensioenen van de militairen en van hun nabestaanden (Algemene militaire pensioenwet).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de regeling van de pensioenen van militairen en van daarmee gelijk te stellen personen benevens van hun nabestaanden te herzien;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL I

ALGEMEEN GEDEELTE

HOOFDSTUK A

Begripsbepalingen

Artikel A 1

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:

a. „Onze minister”: Onze minister van defensie,

b. „beroepsmilitair”: hij, die als militair tot doorlopende werkelijke dienst bij de krijgsmacht verplicht is, en niet is een militair als bedoeld onder c en d,

c. „reservist onbepaald verband”: hij, die krachtens een vrijwillige verbintenis voor onbepaalde tijd verplicht is tot doorlopende werkelijke dienst als militair, behorende tot het reservepersoneel der krijgsmacht,

d. „reservist kort verband”: hij, die krachtens een vrijwillige verbintenis voor een bepaalde tijd verplicht is tot doorlopende werkelijke dienst als militair, behorende tot het reservepersoneel der krijgsmacht,

e. „reservist”: hij, die behoort tot het reservepersoneel der krijgsmacht en niet heeft gesloten een der verbintenissen als bedoeld onder c en d,

f. „dienstplichtige”: hij, wiens verhouding tot de krijgsmacht uitsluitend door de Dienstplichtwet¹⁾ wordt beheerst,

g. „gewezen beroepsmilitair”: hij, die ter zake van het hem als beroepsmilitair verleende ontslag uit de militaire dienst krachtens deze wet uitzicht op pensioen heeft,

h. „gepensioneerd militair”: hij, die krachtens deze wet recht heeft op pensioen of krachtens een vroegere militaire pensioenwet recht heeft op dadelijk ingaand pensioen,

i. „werkelijke dienst”: dienst onder de wapenen,

j. „vroegere militaire pensioenwet”:

- 1e. de Pensioenwet voor de zeemacht 1922²⁾,
- de Pensioenwet voor de landmacht 1922²⁾,
- de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve 1923²⁾,
- de Pensioenwet voor het reserve-personeel der landmacht 1923²⁾,
- de Militaire Weduwenwet 1922³⁾,
- de Pensioenwet voor de vrijwilligers bij de landstorm 1925⁴⁾,
- de Wet buitengewoon militair pensioen 1914—1918 (Stb. 1948, I 496)⁵⁾,
- artikel 2 van de wet van 4 november 1950 (Stb. K. 479),
- 2e. de wetten, krachtens welke pensioenen worden toegekend onder de voorwaarden en naar de regelen gesteld in een der wetten, genoemd onder 1e,
- 3e. de aan de wetten, genoemd onder 1e, voorafgaande regelingen of wetten betreffende pensioenaanspraken, welke daarna in eerstbedoelde wetten zijn geregeld of geacht kunnen worden te zijn geregeld,
- 4e. het met betrekking tot de wetten en regelingen, bedoeld onder 1e, 2e en 3e, geldende overgangsrecht,

k. „pensioenwet betreffende politieke functionarissen”:

- 1e. de wet van 1 augustus 1956 (Stb. 455)⁶⁾,
- 2e. de wet van 31 juli 1957 (Stb. 324)⁶⁾,

l. „algemene pensioenwet”:

- 1e. de Algemene Ouderdomswet⁷⁾,
- 2e. de Algemene Weduwen- en Wezenwet⁸⁾,

m. „pensioenfonds”: het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, bedoeld in hoofdstuk L van de Algemene burgerlijke pensioenwet⁹⁾,

n. „directie”: de directie, bedoeld in hoofdstuk L van de Algemene burgerlijke pensioenwet,

o. „raad van toezicht”: de raad van toezicht, bedoeld in hoofdstuk L van de Algemene burgerlijke pensioenwet, een en ander voor zover het tegendeel niet uit de desbetreffende bepaling blijkt.

2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt begrepen onder:

a. „militair”:

1e. hij, die is aangesteld in burgerlijke openbare dienst om in de krijgsmacht als geestelijke verzorger werkzaam te zijn,

2e. hij, die ingevolge de Wet gewetensbezwaren militaire dienst¹⁰⁾ is verplicht tot vervangende dienst of ingevolge de wet van 13 juli 1923 (Stb. 357) is verplicht tot daarmede overeenkomende dienst,

3e. hij, wiens diensten als te werk gestelde burgerwerkkracht op of na 1 april 1939 ten behoeve van de krijgsmacht werden gevorderd,

b. „beroepsmilitair”:

1e. de oorlogsvrijwilliger, bedoeld in het Oorlogsvrijwilligersbesluit¹¹⁾,

²⁾ Stb. 1950, K 672, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

³⁾ Stb. 1922, 377, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

⁴⁾ Stb. 278, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 4 november 1950 (Stb. K 479).

⁵⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 mei 1956 (Stb. 341).

⁶⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

⁷⁾ Stb. 1956, 281, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 juli 1965 (Stb. 347).

⁸⁾ Stb. 1962, 239, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 juli 1965 (Stb. 347).

⁹⁾ Stb. 1966, 6.

¹⁰⁾ Stb. 1962, 370, gewijzigd bij de wet van 7 juli 1965 (Stb. 303).

¹¹⁾ Stb. 1944, E 129.

¹⁾ Stb. 1948, I 284, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 7 juli 1965 (Stb. 303).

2e. hij, die is aangesteld in burgerlijke openbare dienst om in de krijgsmacht als geestelijke verzorger doorlopend werkzaam te zijn,

c. „reservist kort verband”: hij, die deel uitmaakt van een bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen groep van militairen, die, behorende tot het reservepersoneel der krijgsmacht, zonder daartoe een verbintenis te hebben gesloten, vrijwillig doorlopende werkelijke dienst verrichten,

d. „reservist”: hij, die is aangesteld in burgerlijke openbare dienst om in de krijgsmacht als geestelijke verzorger niet doorlopend werkzaam te zijn,

e. „dienstplichtige”:

1e. hij, die krachtens een vrijwillige verbintenis verplicht is tot het verrichten van militaire dienst en niet is beroepsmilitair of oorlogsvrijwilliger, bedoeld onder b, 1e, noch behoort tot het reservepersoneel der krijgsmacht,

2e. hij, die krachtens artikel 51 van de Oorlogswet voor Nederland¹²⁾ wordt aangemerkt als militair,

3e. hij, die ingevolge de Wet gewetensbezwaren militaire dienst is verplicht tot vervangende dienst of ingevolge de wet van 13 juli 1923 (Stb. 357) is verplicht tot daarmee overeenkomende dienst,

4e. hij, wiens diensten als te werk gestelde burgerwerkkraft op of na 1 april 1939 ten behoeve van de krijgsmacht werden gevorderd,

f. „Koninklijk Nederlands Indonesisch leger”: het Koninklijk Nederlands Indisch leger,

g. „ontslag”: beëindiging van de werkelijke dienst als „reservist onbepaald verband” of als „reservist kort verband”,

h. „wachtgeld”: elke uitkering, welke naar het oordeel van Onze minister in karakter overeenkomt met wachtgeld,

i. „werkelijke dienst” en „militaire dienst”:

1e. werkzaamheid als geestelijke verzorger, bedoeld onder a, 1e, in de krijgsmacht,

2e. vervangende dienst, verricht ingevolge de Wet gewetensbezwaren militaire dienst, en daarmee overeenkomende dienst verricht ingevolge de wet van 13 juli 1923 (Stb. 357),

3e. dienst als burgerwerkkraft, bedoeld onder a, 3e, verricht bij de krijgsmacht,

een en ander voor zover het tegendeel niet uit de desbetreffende bepaling blijkt.

Artikel A 2

Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur te bepalen welke diensten voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde met werkelijke dienst worden gelijkgesteld, waarbij tevens kan worden bepaald, dat artikel D 3 ten aanzien van die werkelijke dienst buiten toepassing blijft.

Artikel A 3

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt de militair behorende tot het reservepersoneel der krijgsmacht of de dienstplichtige geacht in werkelijke dienst te zijn gedurende de tijd, welke hij na 1 januari 1954 met klein verlof in afwachting van groot verlof is.

Artikel A 4

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt hij, die is aangesteld in burgerlijke openbare dienst om in de krijgsmacht als geestelijke verzorger niet doorlopend werkzaam te zijn, geacht te behoren tot het reservepersoneel der krijgsmacht.

Artikel A 5

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde geldt niet als een ontslag het ontslag, dat kennelijk niet

was gericht op een blijvende verbreking van de dienstverhouding tot de krijgsmacht, blijkende zulks uit een benoeming of aanstelling in een militaire betrekking, waarin de militaire loopbaan wordt voortgezet, met ingang van dezelfde dag als die van ingang van het ontslag.

Artikel A 6

1. Een pensioen omvat mede:

a. de aanvulling, bedoeld in artikel E 6;

b. de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7;

c. de bijzondere invaliditeitsverhogingen, bedoeld in de artikelen E 8 en E 9;

d. de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10;

e. de verhoging bij wege van een toeslag, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a, van de Aanpassingsregeling pensioenen¹³⁾.

2. Voor de toepassing van de op pensioen of mede op pensioen betrekking hebbende wettelijke bepalingen wordt onder „pensioen” begrepen:

a. de uitkering, bedoeld in artikel K 3;

b. de uitkering ineens, welke krachtens artikel L 1 wordt toegekend.

Artikel A 7

Indien in deze wet sprake is van pensioen, waarop recht bestaat krachtens deze wet dan wel krachtens een in deze wet aangehaalde wet, wordt daaronder tevens verstaan een pensioen toegekend op de voet van een der vorenbedoelde wetten.

Artikel A 8

1. Indien in deze wet sprake is van pensioen, waarop recht bestaat krachtens een vroegere militaire pensioenwet, wordt daaronder tevens verstaan een pensioen, dat geacht wordt krachtens de Pensioenwet voor de landmacht 1922 of de Militaire Weduwenwet 1922 te zijn toegekend.

2. Indien in deze wet sprake is van pensioen, waarop recht bestaat krachtens een pensioenwet betreffende politieke functionarissen, wordt daaronder tevens verstaan een pensioen, dat geacht wordt krachtens de wet van 1 augustus 1956 (Stb. 455) te zijn toegekend.

TITEL II

DE MILITAIREN EN HET RECHT OP PENSIOEN

HOOFDSTUK B

Toepassing der bepalingen

Artikel B 1

De bepalingen van deze wet, welke gelden voor de beroepsmilitair of voor de nabestaanden van een beroepsmilitair, zijn van toepassing op de „reservist onbepaald verband” en op de „reservist kort verband” onderscheidenlijk op de nabestaanden van een „reservist onbepaald verband” of van een „reservist kort verband”.

Artikel B 2

Een „reservist onbepaald verband” of een „reservist kort verband” wordt voor de tijd, gedurende welke hij — ware hij niet reeds krachtens de door hem gesloten vrijwillige verbintenis in werkelijke dienst — krachtens voor hem uit enige wet voortvloeiende verplichtingen in werkelijke dienst zou zijn geweest, voor de toepassing van deze wet geacht uitsluitend krachtens die vrijwillige verbintenis in werkelijke dienst te zijn.

¹²⁾ Stb. 1964, 337.

¹³⁾ Stb. 1963, 210, gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

Artikel B 3

De wettelijke bepalingen, welke gelden voor het weduwenpensioen, zijn van overeenkomstige toepassing op

- a. het weduwnaarspensioen en
 - b. het bijzondere weduwenpensioen,
- een en ander voor zover het tegendeel niet uit de desbetreffende bepaling blijkt.

Artikel B 4

De wettelijke bepalingen, welke gelden voor het weduwenpensioen, het wezenpensioen en het kostwinnerspensioen, zijn van overeenkomstige toepassing op het tijdelijk pensioen, een en ander voor zover het tegendeel niet uit de desbetreffende bepaling blijkt.

Artikel B 5

De bepalingen van deze wet, welke gelden voor wachtgeld en voor degene, die aanspraak op wachtgeld heeft, zijn van toepassing op de uitkering krachtens de Uitkeringswet gewezen militairen en op degene, die recht op zodanige uitkering heeft.

Artikel B 6

De wettelijke bepalingen, welke gelden voor:

- a. krachtens deze wet toegekende pensioenen, zijn van toepassing op de pensioenvervangende uitkering, bedoeld in artikel K 1,
 - b. de bijzondere invaliditeitsverhogingen, bedoeld in de artikelen E 8 en E 9, zijn van toepassing op de pensioenvervangende uitkering, bedoeld in artikel K 2,
- een en ander voor zover het tegendeel niet uit de desbetreffende bepaling blijkt.

HOOFDSTUK C

Pensioengrondslag

Artikel C 1

1. De pensioengrondslag voor de beroepsmilitair, die recht op pensioen verkrijgt, dan wel voor de reservist, die recht op pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid, verkrijgt, en die gedurende *het jaar*, voorafgaande aan het tijdstip van ingang van zijn ontslag, in een zelfde hoedanigheid zonder onderbreking tot *een zelfde* deel der krijgsmacht heeft behoord, is het bedrag aan bezoldiging, waarop hij bij dat deel der krijgsmacht over dat jaar bij plaatsing in Nederland aanspraak had of zou hebben gehad, nadat dat bedrag is vermeerderd met het bedrag of de geldswaarde van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen andere inkomsten en emolumenten, waarop de militair over dat jaar bij plaatsing in Nederland aanspraak had of zou hebben gehad, een en ander voor zover die inkomsten, mits regelmatig genoten, en die emolumenten aan de hoedanigheid van de militair zijn verbonden en moeten worden geacht uit hun aard niet tijdelijk te zijn. Voor de toepassing van dit lid wordt onder bezoldiging verstaan de bezoldiging in de zin van de voor de militair geldende bezoldigingsregeling, daaronder begrepen de zakgelden, waarop de beroepsmilitair aanspraak heeft.

2. De pensioengrondslag voor de beroepsmilitair, die recht op pensioen verkrijgt, dan wel voor de reservist, die recht op pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid, verkrijgt, en die gedurende *het jaar*, voorafgaande aan het tijdstip van ingang van zijn ontslag, in een zelfde hoedanigheid zonder onderbreking tot *verschillende* delen der krijgsmacht heeft behoord, is het totaal van de bedragen aan inkomsten en van de geldswaarden van de emolumenten, berekend met overeenkomstige toepassing van het vorige lid, waarop de militair over elk der tijdvakken, waarin hij in dat jaar tot een bepaald deel der krijgsmacht heeft behoord, aanspraak had of zou hebben gehad.

3. De pensioengrondslag voor de beroepsmilitair, die recht op pensioen verkrijgt en die gedurende *het jaar*, voorafgaande aan het tijdstip van ingang van zijn ontslag, als zodanig zonder onderbreking tot de krijgsmacht heeft behoord onder *gelijktijdige* bekleding in Nederland van een militair-rechterlijke betrekking, waaraan een bezoldiging is verbonden, welke is geregeld bij de wet van 16 november 1955 (Stb. 515), is, in afwijking van het eerste lid, het bedrag aan inkomsten, welke voor hem duurzaam aan die betrekking waren verbonden en waarop hij over dat jaar aanspraak had, nadat dat bedrag is vermeerderd met het bedrag of de geldswaarde van de in het eerste lid bedoelde andere inkomsten en emolumenten, waarop hij over dat jaar aanspraak had.

4. De pensioengrondslag voor de beroepsmilitair, die recht op pensioen verkrijgt en die gedurende *het jaar*, voorafgaande aan het tijdstip van ingang van zijn ontslag, als zodanig zonder onderbreking tot de krijgsmacht heeft behoord, terwijl hij slechts een *gedeelte van het jaar* een betrekking, als bedoeld in het vorige lid, heeft bekleed, is, in afwijking van het eerste en tweede lid, het totaal van de bedragen aan

a. inkomsten en de geldswaarden van de emolumenten, berekend met overeenkomstige toepassing van het vorige lid, waarop de militair over de tijd, gedurende welke hij die betrekking heeft bekleed, aanspraak had, en

b. inkomsten en de geldswaarden van de emolumenten, berekend met overeenkomstige toepassing van het eerste of tweede lid, waarop hij over de overige tijd van dat jaar aanspraak had of zou hebben gehad.

5. De pensioengrondslag voor de beroepsmilitair, die recht op pensioen verkrijgt, dan wel voor de reservist, die recht op pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid, verkrijgt, en die slechts gedurende *een gedeelte van het jaar*, voorafgaande aan het tijdstip van ingang van zijn ontslag, in een zelfde hoedanigheid zonder onderbreking tot de krijgsmacht heeft behoord, is het totaal van de bedragen aan inkomsten en van de geldswaarden van de emolumenten, berekend met overeenkomstige toepassing van een der vorige leden, waarop hij als zodanig over dat gedeelte van het jaar aanspraak had of zou hebben gehad, herleid tot een jaarbedrag. Deze herleiding vindt plaats door vorenbedoeld totaal te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller is 360 en de noemer het aantal dagen, waarvan bij de berekening van dat totaal is uitgegaan.

6. Ten aanzien van de ontslagen beroepsmilitair, die na 31 december 1965 aanspraak heeft op wachtgeld uit hoofde van een ontslag als zodanig, wordt bij toepassing van de vorige leden onder tijdstip van ingang van het ontslag verstaan het tijdstip, waarop de aanspraak op wachtgeld eindigt, en worden de inkomsten en de geldswaarden van de emolumenten, waarnaar het wachtgeld is berekend, aangemerkt als bezoldiging, andere inkomsten en geldswaarden van de emolumenten, bedoeld in het eerste lid.

Artikel C 2

1. Onder andere inkomsten en emolumenten, bedoeld in artikel C 1, zijn in elk geval niet begrepen:

a. de premie, welke voor de beroepsmilitair wordt voldaan krachtens artikel R 3 of krachtens daarmee overeenkomende bepaling in een andere wet;

b. het aandeel van het rijk in de lasten, strekkende tot het vestigen van aanspraken van de militair op uitkeringen krachtens door of vanwege de overheid vastgestelde sociale regelingen, daaronder begrepen pensioenregelingen;

c. kindertoelagen;

d. vacatie- en presentiegelden;

e. die, welke strekken tot vergoeding van onkosten, verbonden aan het bekleden van de betrekking van militair;

f. die, welke tot 1 januari 1964 hebben gestrekt tot compensatie van de als militair krachtens een algemene pensioenwet verschuldigde premie;

g. bijslagen, welke hebben gestrekt tot compensatie van huurverhogingen, voor zover deze betrekking hebben op het tijdvak van 1 april 1960 tot 1 januari 1963.

2. Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur te bepalen in welke gevallen een vermeerdering van inkomsten en emolumenten als gevolg van een tijdelijke bevordering voor de vaststelling van de pensioengrondslag buiten aanmerking blijft.

Artikel C 3

1. Op inkomsten en emolumenten, welke ten aanzien van de militair, voor wie een pensioengrondslag dient te worden vastgesteld, tijdelijk werden verminderd of waarop voor hem tijdelijk geen aanspraak bestond, wordt geacht voor hem onverminderd en voortdurend aanspraak te hebben bestaan.

2. Indien het bedrag van de inkomsten, voor zover deze bij de vaststelling van de pensioengrondslag in aanmerking komen, met ingang van een bepaalde datum wordt verhoogd, doch over een aan dat tijdstip voorafgaand tijdvak bij wijze van een uitkering ineens een bedrag, berekend naar die verhoging, wordt toegekend, wordt het bedrag van vorenbedoelde inkomsten voor de vaststelling van de pensioengrondslag geacht te zijn verhoogd op de ingangsdatum van dat tijdvak.

Artikel C 4

1. Bij de vaststelling van de pensioengrondslag krachtens artikel C 1 wordt, indien het betreft een pensioen, waarop recht bestaat uit hoofde van ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel ter zake van overlijden uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, de militair geacht op niet minder bezoldiging aanspraak te hebben gehad dan op het voor bezoldiging per maand geldende minimum bedrag.

2. Bij de vaststelling van de pensioengrondslag krachtens artikel C 1 betreffende een pensioen, waarop recht bestaat uit hoofde van ziekten of gebreken dan wel ter zake van overlijden met betrekking tot de beroepsofficier, die binnen het jaar na het tijdstip van ingang van zijn benoeming als zodanig is ontslagen of overleden, wordt deze officier geacht eerst van bedoeld tijdstip af tot de krijgsmacht te hebben behoord.

Artikel C 5

1. De pensioengrondslag, behorende bij een ontslag, dat is ingegaan voor 1 januari 1966, bedraagt niet minder dan het krachtens een vroegere militaire pensioenwet op het tijdstip van ingang van het ontslag geldende minimum bedrag. De pensioengrondslag, behorende bij een ontslag, dat is ingegaan na 31 december 1965, bedraagt niet minder dan f 5528.

2. De pensioengrondslag wordt zo nodig tot het naasthogere guldenbedrag afgerond.

Artikel C 6

Ingeval van overlijden van een militair wordt hij voor de toepassing van dit hoofdstuk geacht te zijn ontslagen met ingang van de dag na die van zijn overlijden.

HOOFDSTUK D

Diensttijd

Artikel D 1

1. De voor pensioen geldige diensttijd is:

a. de tijd voor 1 januari 1966 en na 31 december 1965:

1e. doorgebracht als beroepsmilitair, als „reservist onbepaald verband” of als „reservist kort verband”;

2e. doorgebracht als reservist in werkelijke dienst;

3e. doorgebracht als reservist niet in werkelijke dienst;

4e. doorgebracht als dienstplichtige in werkelijke dienst;

b. de tijd na 31 december 1965, over welke uit hoofde van een ontslag als militair aanspraak bestaat op wachtgeld;

c. de tijd voor 1 januari 1966:

1e. doorgebracht als vrijwilliger bij de landstorm, voor zover die tijd, met terzijdestelling van leeftijdsgrenzen, bij de regeling van een diensttijdpensioen krachtens de Pensioenwet voor de vrijwilligers bij de landstorm 1925 in aanmerking zou zijn gekomen, alsmede de tijd doorgebracht in werkelijke dienst als vrijwilliger bij de landstorm door een vrouwelijk militair;

2e. doorgebracht als beroepsmilitair behorende tot het Koninklijk Nederlands Indonesisch leger of tot het korps Inlandse schepelingen, tenzij deze tijd krachtens de op hem als zodanig van toepassing geweest zijnde pensioenregeling van medetelling als voor pensioen geldige diensttijd is uitgesloten;

3e. doorgebracht als reservist behorende tot het Koninklijk Nederlands Indonesisch leger in werkelijke dienst, tenzij deze tijd krachtens de op hem als zodanig van toepassing geweest zijnde pensioenregeling van medetelling als voor pensioen geldige diensttijd is uitgesloten;

4e. doorgebracht als dienstplichtige krachtens het Dienstplichtbesluit voor Nederlands-Indië (Stb. 1923, 223) in werkelijke dienst, tenzij deze tijd krachtens de op hem als zodanig van toepassing geweest zijnde pensioenregeling van medetelling als voor pensioen geldige diensttijd is uitgesloten;

5e. over welke belanghebbende uit hoofde van een ontslag als beroepsmilitair of als „reservist onbepaald verband” aanspraak had op wachtgeld, indien hij is herplaatst als beroepsmilitair, als „reservist onbepaald verband”, als „reservist kort verband”, als ambtenaar in de zin van de Pensioenwet 1922 (Stb. 240)¹⁴ of de Algemene burgerlijke pensioenwet, als spoorwegambtenaar in de zin van de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (Stb. 294)¹⁴ dan wel als deelgenoot in de zin van de Spoorwegpensioenwet.

2. Voor de toepassing van het vorige lid onder a wordt

a. de tijd, over welke belanghebbende uit hoofde van een beëindiging van de werkelijke dienst als reservist aanspraak had op wachtgeld, en

b. de tijd, bedoeld in de Wet pensioengeldigheid bezettings-tijd capitulanten¹⁵),

geacht in werkelijke dienst te zijn doorgebracht.

3. In afwijking van het eerste lid onder a, 1e, eindigt voor de militair, die na 31 december 1965, anders dan op verzoek of van rechtswege, op non-activiteit is gesteld, de uit de non-activiteit voortvloeiende voor pensioen geldige diensttijd op het tijdstip, liggende halverwege of op een vierde van de termijn, waarover voor hem bij zijn op non-activiteitstelling uitzicht op non-activiteitsbezoldiging bestond, al naar het tijdstip van ingang van de non-activiteit de som van de leeftijd en de verstreken voor pensioen geldige diensttijd van belanghebbende 60 jaren of meer, dan wel minder dan 60 jaren bedraagt.

4. In afwijking van het eerste lid onder b eindigt de daar bedoelde voor pensioen geldige diensttijd op het tijdstip, liggende halverwege of op een vierde van de termijn, waarover belanghebbende na 31 december 1965 aanspraak heeft op wachtgeld, al naar op het tijdstip van ingang van zijn ontslag als militair de som van de leeftijd en de verstreken voor pensioen geldige diensttijd van belanghebbende 60 jaren of meer, dan wel minder dan 60 jaren bedraagt.

5. Bij de vaststelling van de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld aan het slot van het derde lid en van het vierde lid, zijn artikel D 3, de daarmede overeenkomende bepaling in andere wetten en artikel D 4 niet van toepassing, terwijl niet medetelt de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel F 1, tweede lid onder a, c en e.

¹⁴ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

¹⁵ Stb. 1955, 531.

6. In afwijking van het eerste lid onder *a*, 1e, en *b*, het derde en het vierde lid komt niet in aanmerking als voor pensioen geldige diensttijd:

a. de uit non-activiteit, anders dan op verzoek of van rechtswege, na 31 december 1965 voortvloeiende voor pensioen geldige diensttijd, voor zolang de op non-activiteit gestelde militair in die tijd een betrekking bekleedt, waarin uitzicht bestaat op pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, krachtens de Spoorwegpensioenwet, krachtens de overheidspensioenregeling van Suriname of van de Nederlandse Antillen dan wel krachtens een pensioenregeling voor kerkelijke betrekkingen, voor zover aan het bekleeden daarvan uitzicht op een pensioen als bedoeld in artikel 185 van de Grondwet is verbonden;

b. de uit de aanspraak op wachtgeld voortvloeiende voor pensioen geldige diensttijd, voor zolang de op wachtgeld gestelde militair in die tijd

1°. anders dan als reservist of dienstplichtige in militaire dienst verblijft,

2°. een politieke functie, genoemd in een pensioenwet betreffende politieke functionarissen, bekleedt of

3°. een betrekking als bedoeld onder *a* bekleedt;

c. de uit non-activiteit, anders dan op verzoek of van rechtswege, na 31 december 1965 voortvloeiende voor pensioen geldige diensttijd, indien die tijd niet tezamen met voor pensioen geldige diensttijd, doorgebracht in de militaire betrekking, waaruit de militair op non-activiteit is gesteld, kan worden vergolden;

d. de uit de aanspraak op wachtgeld voortvloeiende voor pensioen geldige diensttijd, indien die tijd niet tezamen met voor pensioen geldige diensttijd, doorgebracht in de militaire betrekking, beëindigd met een ontslag uit hoofde waarvan aanspraak op wachtgeld bestaat, kan worden vergolden.

7. Voor de toepassing van het derde en vierde lid wordt in het geval, dat

a. de non-activiteitsbezoldiging of het wachtgeld minder bedraagt dan het bedrag aan bijdrage, bedoeld in artikel R 2, dat de beroepsmilitair of ontslagen beroepsmilitair ingevolge artikel R 4 is verschuldigd, en

b. de beroepsmilitair of ontslagen beroepsmilitair nalatig is er zorg voor te dragen, dat het door hem verschuldigde bedrag wordt betaald,

de termijn, bedoeld in genoemde leden, verkort met een zodanig gedeelte van de tijd, gedurende welke hij nalatig is, als wordt aangegeven door de verhouding, waarin het door hem niet betaalde bedrag aan bijdrage staat tot het door hem over die tijd verschuldigde bedrag aan bijdrage.

Artikel D 2

1. Voor zover daartoe door de beroepsmilitair of de nabestaanden van een beroepsmilitair aan Ons schriftelijk het verzoek is gedaan, wordt, met inachtneming van het volgende lid, als voor pensioen geldige diensttijd mede in aanmerking gebracht:

a. de tijd na 31 december 1965, welke bij de regeling van pensioenen in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet als voor pensioen geldige diensttijd in aanmerking komt,

b. de tijd voor 1 januari 1966,

1e. welke bij de regeling van pensioenen in de zin van de Pensioenwet 1922 (Stb. 240) als voor pensioen geldige diensttijd in aanmerking kon komen,

2e. over welke belanghebbende uit hoofde van een ontslag als ambtenaar in de zin van de Pensioenwet 1922 (Stb. 240) dan wel als spoorwegambtenaar in de zin van de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (Stb. 294) aanspraak had op wachtgeld, indien hij is herplaatst als beroepsmilitair, als „reservist onbepaald verband” of als „reservist kort verband”,

3e. doorgebracht in tijdelijke dienst of op arbeidsovereenkomst in dienst van het rijk, een provincie, een gemeente, een waterschap, een veenschap, een veenpolder of een der instellingen, bedoeld in artikel 4, eerste lid onder *h* tot en met *j*, *l* en *n*, en in artikel 13 van de Pensioenwet 1922 (Stb. 240), welke voor 1 april 1954 is gevolgd door voor pensioen geldige diensttijd als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband”, voor zover deze tijd niet valt onder 1e en 2e,

4e. welke door degene, die op of na 1 april 1954 beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband” is geworden, ware hij in stede daarvan ambtenaar in de zin van de Pensioenwet 1922 (Stb. 240) geworden, op voet van artikel 40 van genoemde wet had kunnen worden ingekocht, voor zover deze tijd niet valt onder 3e,

een en ander voor zover vorenbedoelde tijd niet valt onder artikel D 1, eerste lid, met uitzondering van het gestelde onder *a*, 3e, van dat lid.

2. De tijd, bedoeld in het vorige lid, kan slechts als voor pensioen geldige diensttijd in aanmerking komen, indien

a. de burgerbetrekking, waarin de voor pensioen geldige diensttijd is doorgebracht, is geëindigd voor of op het tijdstip van indiensttreding als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband”,

b. tussen het ontslag uit de burgerbetrekking en de daarop gevolgde indiensttreding, bedoeld onder *a*, een tijdvak van een jaar of korter ligt en

c. het tot een jaarbedrag herleid ambtelijk inkomen, omschreven in artikel C 1 van de Algemene burgerlijke pensioenwet of in een daarmee overeenkomende bepaling in andere wetten, dat voor hem was verbonden of verbonden zou zijn geweest aan de burgerbetrekking, indien hij deze bekleedde of zou hebben bekleed op de dag voorafgaande aan die van de indiensttreding, bedoelde onder *a*, de helft of meer bedraagt van het, tot een jaarbedrag herleid, voor de vaststelling van de pensioengrondslag in aanmerking komend inkomen, dat is verbonden aan de militaire betrekking op de dag van indiensttreding,

een en ander voor zover de in de aanhef bedoelde tijd voorafgaat aan tijd, welke krachtens deze wet als diensttijd uit een militaire betrekking in aanmerking komt.

3. Het vorige lid onder *b* en *c* blijft buiten toepassing, indien het in dat lid onder *b* bedoelde tijdvak langer dan een jaar beloopt doch geheel dan wel ten dele is gelegen voor 1 januari 1966.

4. Voor de berekening van de duur van het tijdvak, bedoeld in het tweede lid onder *b*, telt niet mede de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in het eerste lid onder *b*, 2e, in artikel D 3 van de Algemene burgerlijke pensioenwet en in een daarmee overeenkomende bepaling in andere wetten.

Artikel D 3

1. Dubbel wordt geteld van de krachtens artikel D 1 voor pensioen geldige diensttijd:

a. de tijd na 31 december 1965 doorgebracht binnen de keerkringen of in andere bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gebieden;

b. de tijd voor 1 januari 1966, welke krachtens artikel 11 van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of een daarmee overeenkomende bepaling in andere vroegere militaire pensioenwetten dubbel wordt geteld.

2. Dubbel tellen van voor pensioen geldige diensttijd krachtens het vorige lid heeft niet plaats ten aanzien van:

a. de diensttijd doorgebracht als reservist niet in werkelijke dienst;

- b. de uit non-activiteit voortvloeiende diensttijd;
- c. de uit de aanspraak op wachtgeld voortvloeiende diensttijd;
- d. de tijd, bedoeld in artikel D 1, tweede lid.

Artikel D 4

1. Wij bepalen ten aanzien van de voor pensioen geldige diensttijd, gedurende welke militairen aan krijgsverrichtingen hebben deelgenomen, of en in hoeverre deze tijd als zodanig dubbel zal worden geteld.

2. Dubbel tellen van voor pensioen geldige diensttijd krachtens het vorige lid heeft niet plaats, indien die diensttijd krachtens artikel D 3, eerste lid, dubbel wordt geteld.

Artikel D 5

1. Indien tijd met verlof, waaronder groot verlof niet begrepen, — anders dan wegens ziekte, het bekleden van een politieke functie of het met Onze machtiging zich tijdelijk in vreemde krijgsmacht bevinden — zonder wezenlijke onderbreking meer dan één jaar heeft geduurd, komt die meerdere tijd niet in aanmerking als voor pensioen geldige diensttijd.

2. Indien Onze minister heeft verklaard, dat het verlof naar zijn oordeel in het algemeen belang is verleend, komen, in afwijking van het vorige lid, de eerste 2 jaren van het verlof of, indien het verlof korter heeft geduurd, de gehele duur van het verlof in aanmerking als voor pensioen geldige diensttijd. Ingeval het verlof langer dan 2 jaren heeft geduurd, komt de meerdere verloftijd slechts in aanmerking als voor pensioen geldige diensttijd, indien Onze minister heeft verklaard, dat het verlof nog steeds in het algemeen belang is verleend, met dien verstande, dat een zodanige verklaring slechts betrekking kan hebben op een tijdvak van ten hoogste één jaar en dat deze verklaring meermalen kan worden afgegeven.

3. Onder tijd met verlof wordt voor de toepassing van dit artikel begrepen tijd, gedurende welke de militair op non-activiteit op verzoek is geweest alsmede tijd, gedurende welke de militair in zijn betrekking is geschorst geweest, mits deze schorsing is gevolgd door een maatregel van strafrechtelijke, tuchtrechtelijke of andere aard, welke verband houdt met de redenen, welke tot de schorsing hebben geleid.

4. Indien tijd, gedurende welke de veroordeelde militair of ontslagen militair, die uit hoofde van een ontslag als zodanig aanspraak heeft op wachtgeld, van de vrijheid is beroofd geweest tot het ondergaan van de hem opgelegde straf — het verblijf in een strafklasse daaronder begrepen — alsmede tijd door een militair in de tuchtklasse verbleven, ook tezamen, zonder wezenlijke onderbreking meer dan één jaar heeft geduurd, komt die meerdere tijd niet in aanmerking als voor pensioen geldige diensttijd. Onder de in de aanhef bedoelde tijd is begrepen tijd, waarin de veroordeelde militair of ontslagen militair, die uit hoofde van een ontslag als zodanig aanspraak heeft op wachtgeld, voor de tenuitvoerlegging van de rechterlijke uitspraak zich in voorlopig arrest zonder waarneming van dienst of in voorlopige hechtenis heeft bevonden, doch alleen ingeval en voor zover bij de rechterlijke uitspraak is bepaald, dat die tijd bij de uitvoering van de hem opgelegde straf geheel of gedeeltelijk zal worden in mindering gebracht. In dat geval wordt een mogelijk wezenlijke onderbreking geacht niet aanwezig te zijn.

5. Met betrekking tot de militair, die in tijd van vrede langer dan 30 dagen of in tijd van oorlog in de zin van het Wetboek van militair strafrecht langer dan 4 dagen ongeoorloofd afwezig is, komt de tijd van die ongeoorloofde afwezigheid niet in aanmerking als voor pensioen geldige diensttijd. Voor zover niet reeds begrepen onder de tijd van ongeoorloofde afwezigheid, bedoeld in de vorige volzin, komt evenmin in aanmerking de tijd, gedurende welke de militair zich aan de militaire dienst heeft onttrokken doordat hij zich heeft schuldig gemaakt aan

desertie, aan ongeoorloofde afwezigheid of aan het niet voldoen aan een oproeping voor de werkelijke dienst, wanneer hij wegens een dezer feiten is veroordeeld bij een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke uitspraak, dan wel wanneer het recht tot strafvordering te dier zake is teniet gegaan.

6. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder wezenlijke onderbreking verstaan een onderbreking, welke langer dan 2 maanden heeft geduurd.

Artikel D 6

1. Voor zover de voor pensioen geldige diensttijd kalenderjaren of kalendermaanden omvat, wordt deze tijd uitgedrukt in jaren onderscheidenlijk maanden voor pensioen geldige diensttijd. Van de overige voor pensioen geldige diensttijd worden, nadat de oefeningen, bedoeld in het volgende lid, in dagen zijn uitgedrukt, telkenmale 30 dagen in een maand voor pensioen geldige diensttijd uitgedrukt. Indien de totale voor pensioen geldige diensttijd na toepassing van het vorenstaande nog dagen omvat, leveren deze ongeacht hun aantal een maand voor pensioen geldige diensttijd op. Van de maanden voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in de eerste volzin, en van die, bedoeld in de tweede en derde volzin, worden er telkenmale 12 in een jaar voor pensioen geldige diensttijd uitgedrukt.

2. Oefeningen, vervuld uit hoofde van de uitdrukkelijk aanvaarde verplichting tot een meermalen per jaar herhaald kortstondig verblijf in werkelijke dienst, worden uitgedrukt in een dag werkelijke dienst, voor zover 8 of meer oefeningen in één etmaal zijn vervuld. Van de overige oefeningen worden er telkenmale 8 in een dag werkelijke dienst uitgedrukt. Indien de in de vorige volzin bedoelde tijd in werkelijke dienst na toepassing van die volzin nog uren omvat, leveren deze ongeacht hun aantal een dag werkelijke dienst op.

HOOFDSTUK E

Het recht van de militair op pensioen

Artikel E 1

De beroepsmilitair, aan wie als zodanig ontslag is verleend, heeft op het tijdstip van ingang van dat ontslag recht op pensioen:

- a. indien hij op dat tijdstip de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt of overschreden;
- b. indien hij ter zake van ziekten of gebreken is ontslagen;
- c. indien hij niet ter zake van ziekten of gebreken is ontslagen doch bij hem ten gevolge van als beroepsmilitair opgelopen ziekten of gebreken op dat tijdstip een invaliditeit met dienstverband aanwezig is, tenzij voor hem uit hoofde van die invaliditeit met dienstverband recht op pensioen krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet bestaat ter zake van een eerder ontslag.

Artikel E 2

1. De beroepsmilitair, aan wie als zodanig ontslag is verleend, heeft, wanneer hij op het tijdstip van ingang van dat ontslag geen recht heeft op pensioen krachtens artikel E 1, recht op pensioen:

- a. indien hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt;
- b. indien hij voor het bereiken van de leeftijd van 65 jaar ter zake van een later ontslag als militair recht verkrijgt op een ander pensioen, niet zijnde een invaliditeitspensioen;
- c. indien hij binnen een maand na dat ontslag dan wel, indien hij uit hoofde van dat ontslag aanspraak heeft op wachtgeld, binnen de termijn waarover bedoelde aanspraak voor hem bestaat, uit hoofde van ziekten of gebreken blijvend ongeschikt is voor het vervullen van de militaire dienst.

2. Het vorige lid onder *c* blijft buiten toepassing op de ontslagen beroepsmilitair, die uit hoofde van dat ontslag geen aanspraak heeft op wachtgeld:

a. indien hij een betrekking bekleedt, waarin uitzicht bestaat op pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet of krachtens de Spoorwegpensioenwet;

b. indien hij verzekerde in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering ¹⁰⁾ is geworden, tenzij hij in verband met artikel 30 van die wet geen recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering kan doen gelden.

Artikel E 3

1. De reservist, mits hij niet uitsluitend ingevolge artikel 41 van de Dienstplichtwet tot het reservepersoneel der krijgsmacht heeft behoord, aan wie als zodanig ontslag is verleend, heeft recht op pensioen:

a. indien hij op het tijdstip van ingang van dat ontslag de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt of overschreden, dan wel na dat tijdstip die leeftijd heeft bereikt, op dat tijdstip ten minste 28 voor pensioen geldige dienstjaren, waarvan niet minder dan 16 jaren bij het reservepersoneel der krijgsmacht, kan doen gelden en gedurende zijn diensttijd bij het reservepersoneel der krijgsmacht gemiddeld ten minste 10 etmalen in het jaar in werkelijke dienst is geweest;

b. indien hij op het tijdstip van ingang van dat ontslag de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt of overschreden, dan wel na dat tijdstip die leeftijd heeft bereikt, voor dat tijdstip

1e. is gepensioneerd krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet of

2e. uitzicht had op pensioen krachtens deze wet ter zake van ten minste 10 voor pensioen geldige dienstjaren of

3e. is gepensioneerd als beroepsmilitair behorende tot het Koninklijk Nederlands Indonesisch leger,

op dat tijdstip een voor pensioen geldige diensttijd, als bedoeld in artikel D 1, eerste lid onder *a*, 2e en 3e, van ten minste 5 jaren kan doen gelden en gedurende die diensttijd gemiddeld ten minste 10 etmalen in het jaar in werkelijke dienst is geweest;

c. indien

1e. op het tijdstip van ingang van dat ontslag bij hem ten gevolge van als reservist opgelopen ziekten of gebreken een invaliditeit met dienstverband aanwezig is, tenzij voor hem uit hoofde van die invaliditeit met dienstverband recht op pensioen krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet bestaat ter zake van een eerder ontslag, of

2e. hij voor het bereiken van de leeftijd van 65 jaar ter zake van een later ontslag als militair recht op een ander pensioen verkrijgt,

mits hij aan de overige onder *a* en *b* gestelde eisen voldoet.

2. De reservist, aan wie als zodanig ontslag is verleend en voor wie geen recht op pensioen krachtens het vorige lid bestaat, heeft, indien bij hem ten gevolge van als reservist opgelopen ziekten of gebreken op het tijdstip van ingang van dat ontslag een invaliditeit met dienstverband aanwezig is, recht op invaliditeitspensioen ten bedrage van f 500 per jaar, tenzij voor hem uit hoofde van die invaliditeit met dienstverband recht op pensioen krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet bestaat ter zake van een eerder ontslag.

3. Bij de vaststelling van de dienstjaren, bedoeld in het eerste lid onder *a* en *b*, zijn de artikelen D 3 en D 4 niet van toepassing, terwijl niet medetelt de voor pensioen geldige diensttijd:

a. waarover reeds pensioen dan wel onderstand bij wijze van pensioen is toegekend anders dan krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet;

b. doorgebracht in werkelijke dienst bij het Koninklijk Nederlands Indonesisch leger, voor zover deze diensttijd samenloopt met diensttijd doorgebracht als reservist niet in werkelijke dienst.

Artikel E 4

De dienstplichtige, aan wie als zodanig ontslag is verleend, heeft, indien bij hem ten gevolge van als dienstplichtige opgelopen ziekten of gebreken op het tijdstip van ingang van dat ontslag een invaliditeit met dienstverband aanwezig is, recht op invaliditeitspensioen ten bedrage van f 500 per jaar, tenzij voor hem uit hoofde van die invaliditeit met dienstverband recht op pensioen krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet bestaat ter zake van een eerder ontslag.

Artikel E 5

Voor hem, die op het tijdstip van ingang van het hem als militair verleende ontslag geen recht heeft op pensioen ter zake van invaliditeit met dienstverband en ten aanzien van wie wordt vastgesteld, dat na dat tijdstip een invaliditeit met dienstverband is ontstaan, bestaat ter zake van dat ontslag, dan wel, indien er sprake is van meer dan één ontslag, ter zake van het ontslag, waarmede het tijdvak van de werkelijke dienst, waarin de feiten of omstandigheden zich hebben voorgedaan, welke aanleiding hebben gegeven tot het aannemen van verband tussen de bij hem bestaande ziekten of gebreken en de uitoefening van de militaire dienst, is geëindigd, alsnog recht op het pensioen of invaliditeitspensioen, waarop de beroepsmilitair, reservist of dienstplichtige recht zou hebben gehad krachtens artikel E 1, onder *c*, artikel E 3, eerste lid onder *c*, 1e, of tweede lid, of artikel E 4, indien de invaliditeit met dienstverband reeds had bestaan op het tijdstip van ingang van het ontslag.

Artikel E 6

1. Hij, die ten gevolge van ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij recht heeft op pensioen krachtens artikel E 1 onder *b* of *c* of artikel E 2, eerste lid onder *c*, voor ten minste 15 percent arbeidsongeschikt is, heeft, onverminderd het vierde lid, tot de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, naast dat pensioen recht op een aanvulling.

2. Arbeidsongeschikt, geheel of gedeeltelijk, in de zin van deze wet, is hij, die ten gevolge van ziekten of gebreken geheel of gedeeltelijk buiten staat is om met arbeid, welke voor zijn krachten en bekwaamheid is berekend en welke met het oog op zijn opleiding en vroeger beroep hem in billijkheid kan worden opgedragen, ter plaatse waar hij arbeid verricht of het laatst heeft verricht of op een naburige soortgelijke plaats te verdienen, hetgeen lichamelijk en geestelijk gezonde personen van dezelfde soort en van soortgelijke opleiding op zodanige plaats met arbeid gewoonlijk verdienen.

3. In afwijking van het eerste lid wordt voor hem, bij wie uit hoofde van de in dat lid bedoelde ziekten of gebreken een arbeidsongeschiktheid van ten minste 45 percent aanwezig is, ten aanzien van het recht op de aanvulling de graad van arbeidsongeschiktheid mede bepaald door andere ziekten of gebreken als in dat lid bedoeld.

4. Het recht op de aanvulling, bedoeld in het eerste lid, bestaat voor zover en zolang het totaal van de bedragen van

a. het pensioen, bedoeld in het eerste lid,

b. een pensioen, waarop de beroepsmilitair krachtens artikel E 2 recht heeft en dat op dezelfde dag is ingegaan als het pensioen, bedoeld onder *a*, en

c. de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, waarop recht bestaat,

een percentage van de pensioengrondslag, waarnaar het in het eerste lid bedoelde pensioen is berekend, bedraagt, dat lager is dan het voor de gepensioneerde, in verband met de mate

¹⁰⁾ Stb. 1966, 84.

van diens arbeidsongeschiktheid, geldende percentage, aangegeven in de laatste kolom van de volgende tabel.

<i>Graad van arbeidsongeschiktheid</i>	<i>Percentage</i>
80 percent of meer	80
65 tot 80 percent	65
55 tot 65 percent	50
45 tot 55 percent	40
35 tot 45 percent	30
25 tot 35 percent	20
15 tot 25 percent	10

5. Hij, die recht heeft op een pensioen krachtens artikel E 1 onder *b* of *c* of artikel E 2, eerste lid onder *c*, heeft van de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, af naast dat pensioen recht op een aanvulling.

6. De vorige leden blijven buiten toepassing ten aanzien van een pensioen als in die leden bedoeld, in het geval dat de beroepsmilitair ter zake van een later ontslag als zodanig recht heeft op een pensioen krachtens artikel E 1 onder *b* of *c* of artikel E 2, eerste lid onder *c*.

7. Op de ontslagen beroepsmilitair, die recht heeft op een pensioen krachtens artikel E 5, zijn de vorige leden van overeenkomstige toepassing, indien door de toekenning van dat pensioen een pensioen, toegekend krachtens artikel E 1 of E 2, ingevolge artikel U 9 komt te eindigen.

Artikel E 7

1. De beroepsmilitair, die recht heeft op een pensioen hetzij krachtens artikel E 1 onder *b* uit hoofde van ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, zonder dat voor hem uit hoofde van die ziekten of gebreken recht op pensioen krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet bestaat ter zake van een eerder ontslag, hetzij krachtens artikel E 1 onder *c* alsmede de reservist, die recht heeft op een pensioen als bedoeld in artikel E 3, eerste lid onder *c*, 1e, hebben naast dat pensioen recht op een invaliditeitsverhoging, indien het totaal van de bedragen van

a. dat pensioen,

b. een pensioen, als bedoeld in artikel E 2 of artikel E 3, eerste lid, waarop hij recht heeft en dat op dezelfde dag is ingegaan als het pensioen, bedoeld onder *a*, en

c. de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, waarop recht bestaat,

een percentage van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, bedraagt, dat lager is dan het voor de militair vastgestelde percentage van de invaliditeit met dienstverband.

2. De reservist en de dienstplichtige, die recht hebben op een invaliditeitspensioen, hebben naast dat pensioen recht op een invaliditeitsverhoging, voor zover en zolang een invaliditeit met dienstverband aanwezig is.

3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt ten aanzien van de beroepsmilitair, die ondanks ongeschiktheid uit hoofde van ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, als zodanig in militaire dienst is gehandhaafd, onder pensioen, bedoeld in het eerste lid onder *a*, verstaan een zodanig gedeelte van dat pensioen, als evenredig is aan de verhouding, waarin de dienstdienst, vervuld tot en met de laatste dag van het jaar, dat krachtens artikel F 7, derde lid, in aanmerking wordt genomen voor de volgens dat artikel vast te stellen berekeningsgrondslag, staat tot de totale dienstdienst, waarnaar het pensioen is berekend.

4. Voor de beroepsmilitair, bedoeld in het vorige lid, bij wie op het tijdstip van ingang van zijn ontslag als zodanig een invaliditeit met dienstverband uit verschillende oorzaken aanwezig is, gelden het eerste en derde lid ten aanzien van elk van die invaliditeiten.

Artikel E 8

1. De militair, die recht heeft op een pensioen ter zake van een invaliditeit met dienstverband, heeft behalve op dat pensioen recht op een bijzondere invaliditeitsverhoging, indien die invaliditeit:

a. bestaat uit het verlies van een der ledematen,

b. bestaat uit een belangrijke misvorming van het gelaat, welke door hulpmiddelen niet voldoende is te verbergen, zodat hem de omgang met zijn medemensen ernstig wordt bemoeilijkt,

c. ten minste 80 doch minder dan 100 percent bedraagt en daling van dit percentage beneden 80 voor de toekomst niet aannemelijk wordt geacht,

d. bestaat uit onbruikbaarheid van een der ledematen dan wel uit een toestand, welke met een zodanige onbruikbaarheid is gelijk te stellen,

e. bestaat uit een zodanige vermindering van de beweeglijkheid of bruikbaarheid van twee of meer ledematen, dat zijn toestand is gelijk te stellen met die, bedoeld onder *d*,

f. bestaat uit een zodanige beperking van het gezichtsvermogen, dat het vermogen om zich zelfstandig te bewegen er ernstig door wordt getroffen,

en de feiten of omstandigheden, welke oorzaak zijn van die invaliditeit, zich hebben voorgedaan tijdens de dienstdienst, welke is geëindigd door het ontslag ter zake waarvan bedoeld pensioen is toegekend.

2. Indien de gepensioneerde ter zake van invaliditeit met dienstverband uit dezelfde oorzaak in meer dan een der omstandigheden, bedoeld in het vorige lid, verkeert, kan hij, onverminderd het vierde lid, slechts aan een der omstandigheden recht op de bijzondere invaliditeitsverhoging onttelen.

3. Voor een gepensioneerde, die ter zake van invaliditeit met dienstverband uit verschillende oorzaken recht heeft op twee bijzondere invaliditeitsverhogingen, als bedoeld in het eerste lid, bestaat verder geen recht op een zodanige verhoging.

4. Het recht op een bijzondere invaliditeitsverhoging, als bedoeld in het eerste lid, bestaat niet of gaat verloren, indien de gepensioneerde recht heeft op een bijzondere invaliditeitsverhoging, als bedoeld in artikel E 9.

5. Voor de toepassing van dit artikel wordt:

a. onder ledematen begrepen handen of voeten;

b. een naar aard met de bijzondere invaliditeitsverhoging, bedoeld in het eerste lid, overeenkomende verhoging van een pensioen, waarop krachtens een vroegere militaire pensioenwet recht bestaat, aangemerkt als een bijzondere invaliditeitsverhoging, als bedoeld in het eerste lid.

Artikel E 9

1. De militair, die recht heeft op een pensioen ter zake van een invaliditeit met dienstverband, heeft behalve op dat pensioen recht op een bijzondere invaliditeitsverhoging, indien die invaliditeit:

a. bestaat uit het verlies van twee of meer ledematen,

b. bestaat uit het totale verlies van het gezichtsvermogen in beide ogen dan wel uit een toestand, welke met blindheid is gelijk te stellen,

c. 100 percent bedraagt en daling van dit percentage voor de toekomst niet aannemelijk wordt geacht,

d. bestaat uit onbruikbaarheid van twee of meer ledematen dan wel uit een toestand, welke met een zodanige onbruikbaarheid is gelijk te stellen,

en de feiten of omstandigheden, welke oorzaak zijn van die invaliditeit, zich hebben voorgedaan tijdens de dienstdienst, welke

is geëindigd door het ontslag ter zake waarvan bedoeld pensioen is toegekend.

2. Voor een gepensioneerde, die recht heeft op een bijzondere invaliditeitsverhoging, als bedoeld in het vorige lid, bestaat verder geen recht op een zodanige verhoging.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt:

a. onder ledematen begrepen handen of voeten;

b. een naar aard met de bijzondere invaliditeitsverhoging, bedoeld in het eerste lid, overeenkomende verhoging van een pensioen, waarop krachtens een vroegere militaire pensioenwet recht bestaat, aangemerkt als een bijzondere invaliditeitsverhoging, als bedoeld in het eerste lid.

Artikel E 10

1. De beroepsmilitair, die recht heeft op een pensioen, voor de berekening waarvan een voor pensioen geldige diensttijd van 40 jaren of meer in aanmerking wordt genomen, heeft behalve op dat pensioen recht op een tropenverhoging, indien hij tijd heeft doorgebracht in militaire dienst, welke krachtens artikel D 3 wordt dubbel geteld.

2. Bij de vaststelling van de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in het vorige lid, zijn artikel D 3, de daarmede overeenkomende bepaling in andere wetten, en artikel D 4 niet van toepassing, terwijl niet medetelt de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel F 1, tweede lid onder a, c en e.

3. De reservist, die recht heeft op een pensioen, voor de berekening waarvan een voor pensioen geldige diensttijd doorgebracht in werkelijke dienst van 40 jaren of meer in aanmerking wordt genomen, heeft behalve op dat pensioen recht op een tropenverhoging, indien hij tijd heeft doorgebracht in militaire dienst, welke krachtens artikel D 3 wordt dubbel geteld.

4. Bij de vaststelling van de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in het vorige lid, zijn de artikelen D 3 en D 4 niet van toepassing, terwijl niet medetelt de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel F 1, tweede lid onder a.

5. Bij een diensttijd, als omschreven in de aanhef van het eerste lid en vastgesteld overeenkomstig het tweede lid, alsmede bij een diensttijd, als omschreven in de aanhef van het derde lid en vastgesteld overeenkomstig het vorige lid, beide van minder dan 40 jaren, bestaat, indien ten gevolge van dubbel telling krachtens artikel D 3 van tijd doorgebracht in militaire dienst een diensttijd van 40 jaren wordt overschreden, eveneens recht op een tropenverhoging.

Artikel E 11

1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder invaliditeit met dienstverband verstaan een invaliditeit ten gevolge van:

a. verwonding, ziekten of gebreken, welke zijn veroorzaakt door de uitoefening van de militaire dienst,

b. ziekten of gebreken, welke het gevolg zijn van verrichtingen of vermoedenissen aan de uitoefening van de militaire dienst verbonden, of van bijzondere omstandigheden, welke zich bij de uitoefening van die dienst hebben voorgedaan, dan wel welke tot uiting zijn gekomen onder overwegende invloed van die verrichtingen, vermoedenissen of bijzondere omstandigheden,

c. ziekten of gebreken, welke zijn ontstaan, tot uiting gekomen of verergerd mede door inwerking van bijzondere, zeer nadelige invloeden, waaraan de militair in verband met de uitoefening van de militaire dienst is blootgesteld geweest, mits die invaliditeit ten minste 10 percent bedraagt,

2. De militair wordt geacht de ziekten en gebreken, bedoeld in het vorige lid, te hebben opgelopen gedurende het tijdvak van de werkelijke dienst, waarin de feiten of om-

standigheden zich hebben voorgedaan, welke aanleiding hebben gegeven tot het aannemen van verband tussen de bij hem bestaande ziekten of gebreken en de uitoefening van de militaire dienst.

HOOFSTUK F

Berekening van het pensioen van de militair

Artikel F 1

1. Voor zover niet anders is bepaald, worden ten aanzien van elk ontslag het pensioen van de beroepsmilitair en het pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid, waarop de reservist recht heeft, berekend naar de pensioengrondslag en naar de voor pensioen geldige diensttijd, welke is doorgebracht in de dienstverhouding, welke met ontslag is geëindigd. Onder de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in de eerste volzin, wordt voor de beroepsmilitair begrepen de diensttijd doorgebracht als reservist of als dienstplichtige, welke is vervuld voor de aanvang van de dienstverhouding als beroepsmilitair en wordt voor de reservist begrepen de diensttijd doorgebracht als dienstplichtige, welke is vervuld voor de aanvang van de dienstverhouding als reservist. De diensttijd, bedoeld in de tweede volzin, wordt begrepen onder de diensttijd uit de eerste daaropvolgende dienstverhouding, bedoeld in de eerste volzin.

2. Voor de berekening van het pensioen telt van de voor pensioen geldige diensttijd niet mede:

a. de voor pensioen geldige diensttijd, waarover reeds pensioen dan wel onderstand bij wijze van pensioen is toegekend ten laste van:

1e. Nederland;

2e. Suriname of de Nederlandse Antillen;

3e. de Republiek Indonesië;

4e. een publiekrechtelijk lichaam of een door het openbaar gezag ingesteld fonds in Nederland, Suriname, de Nederlandse Antillen of de Republiek Indonesië;

b. de voor pensioen geldige diensttijd liggende na het tijdstip van ingang van het ontslag ter zake waarvan het pensioen wordt toegekend, tenzij het betreft voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel D 1, eerste lid onder b en onder c, 5e;

en bovendien:

c. indien het betreft pensioenen, waarop de beroepsmilitair recht heeft, de voor pensioen geldige diensttijd doorgebracht als reservist niet in werkelijke dienst;

d. indien het betreft pensioenen, waarop de beroepsmilitair recht heeft, de voor pensioen geldige diensttijd, gedurende welke hij op non-activiteit op verzoek of van rechtswege dan wel met verlof is geweest wegens

1e. het bekleden van een politieke functie, genoemd in een pensioenwet betreffende politieke functionarissen, of

2e. het bekleden van een betrekking, waarin uitzicht bestaat op pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, krachtens de Spoorwegpensioenwet, krachtens de overheidspensioenregeling van Suriname of van de Nederlandse Antillen dan wel krachtens een pensioenregeling voor kerkelijke betrekkingen, voor zover aan het bekleden daarvan uitzicht op een pensioen als bedoeld in artikel 185 van de Grondwet is verbonden;

e. indien het betreft pensioenen, waarop de beroepsmilitair recht heeft, de voor pensioen geldige diensttijd, welke krachtens artikel 10, eerste lid onder 1 bis en 4e, van de Pensioenwetten voor de zee- en landmacht 1922 niet in aanmerking komt als werkelijke dienst in de zin van genoemde pensioenwetten;

f. indien het betreft pensioenen, waarop de reservist recht heeft, de voor pensioen geldige diensttijd doorgebracht als reservist in werkelijke dienst, gedurende welke hij ambtenaar in de zin der Algemene burgerlijke pensioenwet of deelgenoot

in de zin van de Spoorwegpensioenwet is geweest en over die tijd een pensioen krachtens een van die wetten is toegekend.

3. Het vorige lid onder *a* blijft buiten toepassing voor de berekening van:

a. het pensioen, bedoeld in artikel E 5, met betrekking tot de voor pensioen geldige diensttijd, waarover reeds een pensioen is toegekend, dat ingevolge artikel U 9 komt te eindigen;

b. het pensioen, bedoeld in artikel E 5, met betrekking tot de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel D 1, eerste lid, waarover reeds een pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet of de Spoorwegpensioenwet is toegekend.

4. Voor de beroepsmilitair, die krachtens artikel E 2 recht heeft op pensioen, telt de voor pensioen geldige diensttijd door hem, uitsluitend ingevolge artikel 41 van de Dienstplichtwet tot het reservepersoneel der krijgsmacht behoord hebbende, als reservist dan wel door hem als dienstplichtige in werkelijke dienst doorgebracht niet mede, indien de diensttijd als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” en „reservist kort verband” minder dan een jaar bedraagt.

5. Indien, na toekenning van een pensioen krachtens deze wet, een ander pensioen of een onderstand bij wijze van pensioen wordt toegekend, waarbij voor pensioen geldige diensttijd, welke met eerstbedoeld pensioen reeds is vergolden, voor de berekening in aanmerking is genomen, worden met ingang van de dag, waarop bedoeld ander pensioen of bedoelde onderstand ingaat, eerstbedoeld pensioen en de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, nader vastgesteld naar de voor pensioen geldige diensttijd zonder medetelling van de diensttijd, welke met dat andere pensioen of die onderstand is vergolden.

Artikel F 2

1. De voor pensioen geldige diensttijd, welke, onverminderd artikel D 2, in aanmerking komt voor de berekening van een pensioen, waarop de beroepsmilitair ter zake van een vorig ontslag als zodanig recht heeft, wordt in aanmerking genomen voor de berekening van een pensioen, waarop de beroepsmilitair ter zake van een later ontslag als zodanig recht heeft.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing, indien:

a. tussen het ontslag en de daarop gevolgde nieuwe indiensttreding een tijdvak van meer dan een jaar is gelegen, tenzij de onderbreking in de diensttijd geheel dan wel ten dele is gelegen voor 1 januari 1966;

b. door hem, die na 31 december 1965 beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband” is, dan wel door zijn nabestaanden aan Ons schriftelijk het verzoek is gedaan om dat lid ten aanzien van de berekening van het pensioen buiten toepassing te laten.

3. Op de reservist, die ter zake van een vorig ontslag als zodanig recht heeft op een pensioen, als bedoeld in artikel E 3, eerste lid, en ter zake van een later ontslag als reservist nogmaals recht heeft op een dergelijk pensioen, zijn de vorige leden van overeenkomstige toepassing.

4. De reservist, die ter zake van een vorig ontslag als beroepsmilitair recht heeft op een pensioen als bedoeld in artikel E 2, kan aan Ons schriftelijk het verzoek doen om de voor pensioen geldige diensttijd, welke hij als beroepsmilitair heeft vervuld, mede in aanmerking te nemen voor de berekening van zijn pensioen als reservist krachtens artikel E 3, eerste lid.

5. Voor de berekening van de duur van het tijdvak, bedoeld in het tweede lid onder *a*, telt niet mede de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel D 1, eerste lid onder *b* en onder *c*, 5e.

Artikel F 3

1. Het pensioen, bedoeld in de artikelen E 1 en E 2, waarop de beroepsmilitair recht heeft, bedraagt, met inachtneming van het volgende lid, voor elk jaar en elke maand van de voor de berekening geldende diensttijd:

a. bij een pensioengrondslag van f 9411 of minder onderscheidenlijk 2 en 2/12 percent van de eerste f 4706 en onderscheidenlijk 1,75 en 1,75/12 percent van het overige deel van die grondslag;

b. bij een pensioengrondslag van meer dan f 9411 onderscheidenlijk 1,75 en 1,75/12 percent van die grondslag, met dien verstande, dat het pensioen niet minder bedraagt dan bij toepassing van *a* bij een pensioengrondslag van f 9411.

2. Het pensioen, bedoeld in het vorige lid, bedraagt niet meer dan het zou hebben bedragen, berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd van 40 jaren.

Artikel F 4

1. Het pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid, waarop de reservist recht heeft, bedraagt, met inachtneming van het vierde lid, voor elk jaar en elke maand van de voor de berekening geldende diensttijd:

a. welke niet valt onder *b*, het overeenkomstig artikel F 3, eerste lid, berekende deel van de pensioengrondslag;

b. doorgebracht als reservist niet in werkelijke dienst, onderscheidenlijk 0,4 en 0,4/12 percent van de pensioengrondslag.

2. Bij toepassing van het vorige lid komt de voor pensioen geldige diensttijd, gelijktijdig doorgebracht in werkelijke dienst bij het Koninklijk Nederlands Indonesisch leger en als reservist niet in werkelijke dienst, slechts eenmaal voor vergelding in aanmerking en wel naar de bepaling, bedoeld in het vorige lid onder *a*.

3. De voor de berekening geldende diensttijd, bedoeld in het eerste lid onder *a*, wordt afgerond als in artikel D 6 is aangegeven.

4. Voor de berekening van het pensioen komt in de eerste plaats in aanmerking de diensttijd, bedoeld in het eerste lid onder *a*. Het pensioen of het gedeelte van het pensioen, uitsluitend berekend naar die diensttijd, bedraagt niet meer dan het zou hebben bedragen, berekend naar een zodanige diensttijd van 40 jaren. Indien het gedeelte van het pensioen, uitsluitend berekend naar die diensttijd, minder dan dat maximum bedraagt, komt de diensttijd, bedoeld in het eerste lid onder *b*, voor vergelding met pensioen in aanmerking. Het gedeelte van het pensioen, uitsluitend berekend naar laatstbedoelde diensttijd, bedraagt niet meer dan het zou hebben bedragen, berekend naar een zodanige diensttijd, welke gelijk is aan 40 jaren verminderd met de diensttijd, bedoeld in het eerste lid onder *a*.

5. Wij laten op schriftelijk verzoek van de reservist, die naast zijn recht op een pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid, tevens recht of uitzicht heeft op een ander pensioen krachtens deze wet, de Algemene burgerlijke pensioenwet of de Spoorwegpensioenwet, de diensttijd, bedoeld in het eerste lid onder *a*, buiten aanmerking bij de berekening van het pensioen als reservist:

a. indien die tijd geheel of gedeeltelijk als voor pensioen geldige diensttijd bij de berekening van het pensioen krachtens een van vorenbedoelde wetten in aanmerking kan worden genomen;

b. indien die tijd geheel of gedeeltelijk samenloopt met voor pensioen geldige diensttijd in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet of Spoorwegpensioenwet.

6. In het geval, bedoeld in het vorige lid, bedraagt het pensioen als reservist niet meer dan het bedrag, dat het zou hebben belopen, indien de reservist niet een verzoek als bedoeld in het vorige lid zou hebben ingediend, verminderd met zoveel maal het in het eerste lid, onder a, bedoelde deel van de pensioengrondslag als aangegeven door de diensttijd, welke buiten aanmerking wordt gelaten.

Artikel F 5

1. Het pensioen ter zake van invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, waarop de beroepsmilitair recht heeft, alsmede het pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid onder c, 1e, waarop de reservist recht heeft, worden, indien voor belanghebbende niet tevens recht bestaat op pensioen krachtens artikel E 2 of artikel E 3, eerste lid, dat op dezelfde dag ingaat als vorenbedoelde pensioenen, niet op een lager bedrag vastgesteld dan het bedrag van eerstbedoelde pensioenen, indien deze zouden worden berekend naar 4 voor pensioen geldige jaren, doorgebracht in werkelijke dienst.

2. Het pensioen ter zake van invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, waarop de beroepsmilitair recht heeft, alsmede het pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid onder c, 1e, waarop de reservist recht heeft, worden, indien voor belanghebbende tevens recht bestaat op pensioen krachtens artikel E 2 of artikel E 3, eerste lid, dat op dezelfde dag ingaat als vorenbedoelde pensioenen, niet op een lager bedrag vastgesteld dan het bedrag van eerstbedoelde pensioenen, indien deze zouden worden berekend naar 4 voor pensioen geldige jaren, doorgebracht in werkelijke dienst, verminderd met het bedrag van laatstbedoelde pensioenen.

3. De militair, te wiens aanzien het eerste of tweede lid toepassing heeft gevonden, kan voor de berekening van een pensioen ter zake van een later ontslag aan dit artikel geen recht ontleen.

Artikel F 6

1. De aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, is gelijk aan het bedrag overeenkomende met zoveel percent van de pensioengrondslag, waarnaar het in genoemd lid bedoelde pensioen is berekend, als het voor de gepensioneerde beroepsmilitair, in verband met de mate van diens in genoemd artikel bedoelde arbeidsongeschiktheid, geldende percentage, aangegeven in de laatste kolom van de tabel, bedoeld in artikel E 6, vierde lid, bedraagt, verminderd met het totaal van de bedragen aan pensioen en tropenverhoging, als voor de toepassing van artikel E 6, vierde lid, in aanmerking is genomen.

2. De aanvulling, bedoeld in artikel E 6, vijfde lid, is gelijk aan het bedrag, dat het in genoemd lid bedoelde pensioen zou bedragen, indien voor de berekening daarvan mede in aanmerking komt, op de voet van het volgende lid, de tijd van de dag van ingang van het ontslag af tot de eerste dag van de maand, waarin de leeftijd van 65 jaar is bereikt, een en ander met inachtneming van artikel F 3 en met buiten toepassing laten van artikel F 10, verminderd met het totaal van de bedragen, bedoeld in het slot van het vorige lid. In de gevallen, bedoeld in artikel V 4, tweede lid, wordt de aanvulling verminderd met het bedrag van het gedeelte van het pensioen, toegekend krachtens een der in dat artikel genoemde pensioenwetten, dat geacht kan worden betrekking te hebben op de diensttijd, welke van de eerste dag van de maand, waarin de leeftijd van 65 jaar is bereikt, af naast de op het tijdstip van ingang van het ontslag aanwezige diensttijd mede in aanmerking is genomen voor de berekening van dat pensioen.

3. De in het vorige lid, eerste volzin, bedoelde tijd telt voor de berekening van het pensioen mede naar reden van het in de

laatste kolom van de volgende tabel aangegeven percentage, welke behoort bij het voor de gepensioneerde, in verband met de mate van diens in artikel E 6 bedoelde arbeidsongeschiktheid, overeenkomstig het elfde lid vastgestelde gemiddelde percentage van die arbeidsongeschiktheid over vorenbedoelde tijd.

<i>Graad van arbeidsongeschiktheid bedoeld in artikel E 6</i>	<i>Percentage</i>
80 percent of meer	100
65 tot 80 percent	80
55 tot 65 percent	60
45 tot 55 percent	50
35 tot 45 percent	40
25 tot 35 percent	30
15 tot 25 percent	20
14 percent of minder	15

4. Indien recht bestaat op een invaliditeitsverhoging, als bedoeld in artikel E 7, en de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan dat recht bestaat, mede in beschouwing worden genomen voor het vaststellen van het recht op een aanvulling, wordt het bedrag van de overeenkomstig de vorige leden berekende aanvulling verminderd met het bedrag van de in de aanhef bedoelde invaliditeitsverhoging. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt een invaliditeitspensioen, waarop krachtens een vroegere militaire pensioenwet recht bestaat uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, aangemerkt als een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7.

5. De beroepsmilitair of de gepensioneerde beroepsmilitair, die meent recht of opnieuw recht te kunnen doen gelden op een aanvulling, dient daartoe bij Ons een schriftelijke aanvraag in. Wij behouden Ons voor de aanvulling, waarop recht bestaat op de dag van ingang van het pensioen, ambtshalve toe te kennen.

6. Indien de gepensioneerde beroepsmilitair van mening is, dat zijn toestand ten gevolge van de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij recht heeft op pensioen, zodanig is veranderd, dat hij recht heeft op een hogere aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, kan hij bij Ons een schriftelijke aanvraag daartoe indienen.

7. Onze minister doet een onderzoek instellen met het oog op de beantwoording van de vraag of de gepensioneerde beroepsmilitair in aanmerking komt voor een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of voor een hogere aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid. Aan de hand van de uitslag van dat onderzoek nemen Wij een beslissing. Indien deze beslissing leidt tot toekenning van een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, dan wel van een hogere aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, wordt daarbij de termijn, voor welke deze wordt toegekend, vastgesteld. De aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, wordt voor de eerste maal voor een termijn van ten minste één jaar en ten hoogste 5 jaren toegekend.

8. Bij een beslissing inzake toekennen of wijzigen van een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, kunnen Wij een termijn bepalen, waarbinnen intrekking of verlaging niet zal kunnen plaatsvinden.

9. Wij kunnen onverminderd het vorige lid te allen tijde, nadat Onze minister een nieuw onderzoek heeft doen instellen, een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, ambtshalve wijzigen of intrekken.

10. Indien de gepensioneerde beroepsmilitair van mening is, dat zijn toestand ten gevolge van de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij recht heeft op pensioen, zodanig is veranderd, dat bij hem een grotere mate van arbeidsongeschiktheid bestaat dan indertijd werd vastgesteld, zonder dat die eventueel grotere mate van arbeidsongeschiktheid naar zijn

oordeel tot toekenning van een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, zou kunnen leiden, kan hij bij Onze minister een schriftelijk verzoek indienen om nadere vaststelling van de mate van zijn arbeidsongeschiktheid. Onze minister doet een onderzoek instellen en neemt aan de hand van de uitslag van dat onderzoek een beslissing.

11. Het in het derde lid bedoelde gemiddelde percentage van de arbeidsongeschiktheid wordt berekend door de onderscheidene vastgestelde percentages van arbeidsongeschiktheid te vermenigvuldigen met het aantal maanden gedurende welke die percentages hebben gegolden, vervolgens de uitkomsten van die vermenigvuldigingen op te tellen en het verkregen totaal te delen door het aantal maanden liggende tussen de dag van ingang van het ontslag en de eerste dag van de maand, waarin de leeftijd van 65 jaar is bereikt. Bij vorenbedoelde berekening wordt een tijdvak van 15 dagen of korter verwaarloosd en een tijdvak van 16 dagen of meer gerekend voor een maand.

12. Verhindert de gepensioneerde beroepsmilitair ten gevolge van onvolledige medewerking zonder dat daarvoor deugdelijke gronden aanwezig zijn, dat een onderzoek of voldoende onderzoek plaatsvindt, dan kunnen Wij bepalen, dat de aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, niet opnieuw wordt toegekend.

Artikel F 7

1. De invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, eerste lid, is gelijk aan het bedrag overeenkomende met zoveel percent van de berekeningsgrondslag, als het voor de gepensioneerde vastgestelde percentage van de invaliditeit met dienstverband, bedoeld in artikel E 11, bedraagt, verminderd met het totaal van de bedragen aan pensioen en tropenverhoging, als voor de toepassing van artikel E 7, eerste lid, in aanmerking is genomen.

2. De invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, tweede lid, is gelijk aan het bedrag overeenkomende met zoveel percent van de berekeningsgrondslag, als het voor de gepensioneerde vastgestelde percentage van de invaliditeit met dienstverband, bedoeld in artikel E 11, bedraagt, verminderd met het bedrag van het invaliditeitspensioen.

3. Voor de beroepsmilitair wordt onder berekeningsgrondslag verstaan de pensioengrondslag behorende bij het ontslag, waarmede de diensttijd, tijdens welke de feiten of omstandigheden zich hebben voorgedaan, welke aanleiding hebben gegeven tot het aannemen van verband tussen de ziekten of gebreken van de belanghebbende en de uitoefening van de militaire dienst, is afgesloten. Indien de beroepsmilitair, ondanks ongeschiktheid uit hoofde van ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, als zodanig in militaire dienst is gehandhaafd, wordt onder berekeningsgrondslag verstaan het bedrag van de pensioengrondslag, welke voor hem zou hebben gegolden, indien hij met ingang van de eerste dag van het kalenderjaar, volgende op dat, waarin vorenbedoelde feiten of omstandigheden zich hebben voorgedaan, zou zijn ontslagen. Indien de beroepsmilitair, bedoeld in de vorige volzin, binnen een jaar na zijn handhaving, in verband met invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, uit dezelfde oorzaak, niet langer in de militaire dienst kan worden gehandhaafd en deswege wordt ontslagen, blijft die volzin buiten toepassing.

4. Voor de reservist en de dienstplichtige wordt onder berekeningsgrondslag verstaan het bedrag van de inkomsten, welke hij uit hoofde van zijn beroep of bedrijf zou hebben genoten over het jaar, bedoeld in het volgende lid, indien hij in dat jaar niet in werkelijke dienst was geweest, doch gedurende dat jaar zijn beroep of bedrijf zou hebben uitgeoefend.

5. Onder het jaar, bedoeld in het vorige lid, wordt verstaan het jaar, voorafgaande aan het tijdstip, waarop het tijdvak van de werkelijke dienst, waarin de feiten of omstandigheden zich hebben voorgedaan, welke aanleiding hebben gegeven tot het

aannemen van verband tussen de ziekten of gebreken van de belanghebbende en de uitoefening van de militaire dienst, is geëindigd. Indien tevens in een tijdvak van de werkelijke dienst, dat is voorafgegaan aan een tijdvak als bedoeld in de vorige volzin, zich feiten of omstandigheden hebben voorgedaan, welke aanleiding hebben gegeven tot het aannemen van verband tussen de ziekten of gebreken van belanghebbende en de uitoefening van de militaire dienst, worden die feiten en omstandigheden geacht zich te hebben voorgedaan in laatstbedoeld tijdvak van de werkelijke dienst.

6. Onder inkomsten, bedoeld in het vierde lid, zijn in elk geval niet begrepen:

a. een kindertoelage, onder welke benaming en in welke vorm ook;

b. opbrengsten van vermogen, voor zover niet aangewend in eigen beroep of bedrijf;

c. de krachtens een algemene pensioenwet door de werknemer verschuldigde premie, welke door de werkgever wordt voldaan;

d. het aandeel van de werkgever in de lasten, strekkende tot het vestigen van aanspraken van de werknemer op uitkeringen krachtens door of vanwege de overheid vastgestelde sociale regelingen, daaronder begrepen pensioenregelingen;

e. de gelden, strekkende tot compensatie van de krachtens een algemene pensioenwet verschuldigde premie;

f. de uitkering krachtens of overeenkomstig de Interim-regeling ziektekosten Rijksambtenaren.

7. De inkomsten, bedoeld in het vierde lid, worden indien de laatste dag van het jaar, bedoeld in het vijfde lid, ligt:

a. voor 1 januari 1966, geacht niet minder te bedragen dan het krachtens een vroegere militaire pensioenwet op bedoelde laatste dag geldende minimum bedrag van de pensioengrondslag;

b. na 31 december 1965, geacht niet minder te bedragen dan f 6462.

Overigens worden de inkomsten, indien zij uit loondienst zijn verkregen, in de gevallen, waarin dienaangaande door of vanwege de overheid of een publiekrechtelijk lichaam bindende regelen zijn vastgesteld of goedgekeurd, niet tot een hoger bedrag in aanmerking genomen dan bij die regelen is bepaald, tenzij door belanghebbende uit hoofde van zijn arbeidsverhouding in de regel jaarlijks een in die regelen niet opgenomen gratificatie of daarmede overeenkomende uitkering wordt genoten, in welk geval laatstbedoeld bedrag met het bedrag van die gratificatie of daarmede overeenkomende uitkering wordt vermeerderd, een en ander onverminderd het vorige lid.

8. Voor de toepassing van het vierde lid wordt de reservist of de dienstplichtige,

a. die voor het tijdstip, bedoeld in het vijfde lid, geen beroep of bedrijf heeft uitgeoefend, doch wel een vakopleiding heeft voltooid of nagenoeg voltooid, geacht in het jaar, bedoeld in het vijfde lid, het beroep of bedrijf, waarop die opleiding was gericht, te hebben uitgeoefend, of

b. die voor het tijdstip, bedoeld in het vijfde lid, geen beroep of bedrijf heeft uitgeoefend, desniettemin geacht een beroep te hebben uitgeoefend, waaruit hij in het jaar, bedoeld in het vijfde lid, inkomsten heeft genoten tot een bedrag gelijk aan het bedrag, dat inkomsten krachtens het vorige lid, eerste volzin, geacht worden in dat jaar ten minste te bedragen.

9. Indien met toepassing van het vierde lid, de inkomsten uit hoofde van beroep of bedrijf moeten worden berekend over een jaar liggende vóór 1 januari 1947, worden, met handhaving overigens van de omstandigheden, waarin de belanghebbende in dat jaar verkeerde, die inkomsten berekend over het jaar 1946.

10. De berekeningsgrondslag voor de reservist en de dienstplichtige gaat een bedrag van f 65 000 niet te boven.

11. Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur nadere voorschriften te geven met betrekking tot de vaststelling van de berekeningsgrondslag naar inkomsten uit hoofde van beroep of bedrijf.

12. De militair of de ontslagen militair, die meent naast zijn recht op pensioen recht of opnieuw recht te kunnen doen gelden op een invaliditeitsverhoging, dient daartoe bij Ons een schriftelijke aanvraag in. Wij behouden Ons voor de invaliditeitsverhoging, waarop recht bestaat op de dag van ingang van het pensioen, ambtshalve toe te kennen.

13. Indien de gepensioneerde van mening is, dat zijn toestand ten gevolge van invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, zodanig is veranderd, dat hij recht heeft op een hogere invaliditeitsverhoging, kan hij bij Ons een schriftelijke aanvraag daartoe indienen.

14. Onze minister doet een onderzoek instellen met het oog op de beantwoording van de vraag of de gepensioneerde in aanmerking komt voor een invaliditeitsverhoging of voor een hogere invaliditeitsverhoging. Aan de hand van de uitslag van dat onderzoek nemen Wij een beslissing. Indien deze beslissing leidt tot toekenning van een invaliditeitsverhoging dan wel van een hogere invaliditeitsverhoging, wordt daarbij de termijn, voor welke deze wordt toegekend, vastgesteld. De invaliditeitsverhoging wordt voor de eerste maal voor een termijn van ten minste één jaar en ten hoogste 5 jaren toegekend.

15. Bij een beslissing inzake toekennen of wijzigen van de invaliditeitsverhoging kunnen Wij een termijn bepalen, waarbinnen intrekking of verlaging niet zal kunnen plaatsvinden.

16. Wij kunnen onverminderd het vorige lid te allen tijde, nadat Onze minister een nieuw onderzoek heeft doen instellen, een invaliditeitsverhoging ambtshalve wijzigen of intrekken.

17. In de gevallen, bedoeld in artikel V 4, eerste en tweede lid, wordt met ingang van de eerste dag van de maand, waarin de gepensioneerde de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, de invaliditeitsverhoging verminderd met het bedrag van het gedeelte van het pensioen, toegekend krachtens een der in dat artikel genoemde pensioenwetten, dat geacht kan worden betrekking te hebben op de diensttijd, welke van de eerste dag van de maand, waarin de leeftijd van 65 jaar is bereikt, af naast de op het tijdstip van ingang van het ontslag aanwezige diensttijd mede in aanmerking is genomen voor de berekening van dat pensioen. Voorts kan toekenning, wijziging of intrekking van een invaliditeitsverhoging niet meer plaatsvinden met ingang van een dag na de laatste dag van de maand voorafgaande aan die, waarin de gepensioneerde de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt.

18. Indien in de gevallen, bedoeld in artikel E 7, derde en vierde lid, het totaal van het bedrag aan pensioen, aan invaliditeitsverhoging en aan tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, het bedrag van de hoogste pensioengrondslag overschrijdt, wordt het bedrag van de invaliditeitsverhoging verminderd met het bedrag der overschrijding of, indien meerdere invaliditeitsverhogingen zijn toegekend, wordt het bedrag van elke invaliditeitsverhoging verminderd met een zodanig gedeelte van het bedrag der overschrijding als evenredig is aan de verhouding, waarin het bedrag van de invaliditeitsverhoging staat tot het totaal van de bedragen van de invaliditeitsverhogingen.

19. Verhindert de gepensioneerde ten gevolge van onvolledige medewerking zonder dat daarvoor deugdelijke gronden aanwezig zijn, dat een onderzoek of voldoende onderzoek plaatsvindt, dan kunnen Wij bepalen, dat de invaliditeitsverhoging niet opnieuw wordt toegekend.

Artikel F 8

1. De bijzondere invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 8, bedraagt 20 percent van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7.

2. Indien voor de gepensioneerde recht bestaat op een bijzondere invaliditeitsverhoging, krachtens artikel E 8, eerste lid onder *d*, *e* of *f*, wordt die verhoging toegekend of ingetrokken met overeenkomstige toepassing van artikel F 7.

Artikel F 9

1. De bijzondere invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 9, bedraagt 40 percent van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7.

2. Indien voor de gepensioneerde recht bestaat op een bijzondere invaliditeitsverhoging, krachtens artikel E 9, eerste lid onder *d*, wordt die verhoging toegekend of ingetrokken met overeenkomstige toepassing van artikel F 7.

Artikel F 10

1. De tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, bedraagt 1 en 1/12 percent van de pensioengrondslag voor onderscheidenlijk elk jaar en elke maand van de tijd, bedoeld aan het slot van het eerste en derde lid van genoemd artikel en van de overschrijding, bedoeld in het vijfde lid van dat artikel, met dien verstande, dat de verhoging ten hoogste 10 percent van de pensioengrondslag bedraagt.

2. De diensttijd, waarover de tropenverhoging wordt berekend, wordt vastgesteld en afgerond als in artikel D 6 is aangegeven.

Artikel F 11

Het pensioen, de aanvulling, bedoeld in artikel E 6, de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, de bijzondere invaliditeitsverhogingen, bedoeld in de artikelen E 8 en E 9, en de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, worden elk op een jaarbedrag vastgesteld. Elk jaarbedrag wordt zo nodig tot het naasthogere guldensbedrag afgerond.

Artikel F 12

Wij behouden Ons voor in bijzondere gevallen of groepen van gevallen, waarin de toepassing van dit hoofdstuk tot een naar Ons oordeel onredelijke uitkomst leidt, ten gunste van de belanghebbende een beslissing te nemen, welke met de strekking van dit hoofdstuk overeenkomt.

HOOFDSTUK G

Het recht van de nabestaanden op pensioen

Artikel G 1

1. Recht op weduwenpensioen heeft:

a. de weduwe van een beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van als zodanig opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel de weduwe van een ontslagen beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van als beroepsmilitair opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

b. de weduwe van een beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

c. de weduwe van een gepensioneerde beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en het huwelijk was gesloten voor het tijdstip van ingang van zijn ontslag;

d. de weduwe van een beroepsmilitair, die is gepensioneerd krachtens artikel E 1 onder b of c of artikel E 2, eerste lid onder c, dan wel krachtens artikel 2, eerste lid onder 2e of 3e, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of krachtens een daarmede overeenkomende bepaling in andere vroegere militaire pensioenwetten, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en het huwelijk was gesloten na het tijdstip van ingang van zijn ontslag doch voor het tijdstip, waarop hij de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

e. de weduwe van een beroepsmilitair, die is gepensioneerd krachtens artikel 2, eerste lid onder 1e, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of krachtens een daarmede overeenkomende bepaling in andere vroegere militaire pensioenwetten, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en het huwelijk was gesloten na het tijdstip van ingang van zijn ontslag doch voor het tijdstip, waarop hij de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

f. de weduwe van een beroepsmilitair, die is gepensioneerd uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan die verwonding, ziekten of gebreken en het huwelijk was gesloten na het tijdstip, waarop hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt;

g. de weduwe van een gewezen beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en het huwelijk was gesloten voor het tijdstip van ingang van zijn ontslag;

h. de weduwe van een ontslagen beroepsmilitair, aan wie dat ontslag is verleend ter zake van het bereiken of overschrijden van een leeftijd, liggende voor 65 jaar, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en het huwelijk was gesloten na het tijdstip van ingang van zijn ontslag doch voor het tijdstip, waarop hij de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

i. de weduwe van een reservist of van een dienstplichtige, indien hij is overleden ten gevolge van als reservist of dienstplichtige opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel de weduwe van een ontslagen reservist of van een ontslagen dienstplichtige, indien hij is overleden ten gevolge van als reservist of dienstplichtige opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

j. de weduwe van een reservist of dienstplichtige, die is gepensioneerd uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan die verwonding, ziekten of gebreken.

2. Ten aanzien van de weduwe,

a. aan wier echtgenoot ter zake van een ontslag uit de militaire dienst uit hoofde van ziekten of gebreken een pensioen was toegekend, terwijl hij na dat ontslag opnieuw in militaire dienst is getreden, en

b. voor wie recht bestaat op pensioen krachtens het vorige lid onder a of i en

c. voor wie daarnaast recht op pensioen krachtens het vorige lid onder b, c, d, e, f, g of h zou hebben bestaan, indien haar echtgenoot was overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11,

wordt het overlijden van haar echtgenoot voor de toepassing van het vorige lid onder b, c, d, e, f, g of h aangemerkt als een gevolg van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11.

3. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing, indien een pensioen, als bedoeld in dat lid onder a, niet was

toegekend, doch recht op pensioen krachtens artikel E 5 had bestaan, indien de echtgenoot niet was overleden.

4. Ten aanzien van de weduwe,

a. voor wie recht bestaat op pensioen krachtens het eerste lid en

b. wier huwelijk is gesloten na het tijdstip van ingang van een aan haar echtgenoot verleend ontslag als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband”, ter zake waarvan hij uitzicht had op pensioen dan wel in het genot was van een pensioen, dat op dezelfde dag is ingegaan als het pensioen ter zake van een later aan hem verleend ontslag als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband”,

wordt voor de toepassing van het eerste lid onder c of g haar huwelijk geacht te zijn gesloten voor het tijdstip, bedoeld onder b.

5. Indien de echtgenoten reeds voor het tijdstip van ingang van het ontslag van de gepensioneerde beroepsmilitair of van de gewezen beroepsmilitair met elkaar gehuwd waren geweest, wordt voor de toepassing van het eerste lid onder c of g het tweede huwelijk, indien dat is gesloten voor het tijdstip, waarop hij de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt, geacht te zijn gesloten voor het tijdstip van ingang van zijn ontslag.

Artikel G 2

1. Recht op weduwnaarspensioen heeft de weduwnaar van een militair of van een ontslagen militair, indien

a. hij voor ten minste 50 percent arbeidsongeschikt is in de zin van artikel E 6,

b. zijn echtgenote wegens de onder a bedoelde arbeidsongeschiktheid ten tijde van haar overlijden zijn kostwinster was en

c. voor de weduwe recht op pensioen zou hebben bestaan, indien de in de aanhef bedoelde militair of ontslagen militair een mannelijk militair of een ontslagen mannelijk militair zou zijn geweest.

2. De echtgenote wordt geacht kostwinster te zijn geweest, indien de middelen om in de noodzakelijke kosten van het bestaan van haar echtgenoot te voorzien grotendeels ten laste van haar kwamen.

3. De vorige leden blijven buiten toepassing, indien de militair is ontslagen ter zake van het sluiten van het huwelijk.

Artikel G 3

Recht op bijzonder weduwnpensioen heeft de vrouw met wie een overleden militair of een overleden ontslagen militair gehuwd is geweest, indien het huwelijk op haar vordering is ontbonden, mits

a. de vrouw recht op weduwnpensioen zou hebben gehad, indien de man op de dag van het vonnis, waarbij de echtscheiding is uitgesproken, zou zijn overleden,

b. de onder a bedoelde dag ligt na 31 december 1965 en

c. de vrouw niet als gevolg van hertrouwen met haar vroegere echtgenoot ter zake van dat overlijden recht op weduwnpensioen verkrijgt.

Artikel G 4

1. Recht op wezenpensioen hebben:

a. de minderjarige wettige kinderen van een mannelijk beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van als zodanig opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel de minderjarige wettige kinderen van een ontslagen mannelijk beroepsmilitair, indien hij

is overleden ten gevolge van als beroepsmilitair opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

b. de minderjarige wettige kinderen van een mannelijk beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

c. de minderjarige wettige kinderen van een gepensioneerd mannelijk beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, in die gevallen, waarin hun moeder krachtens artikel G 1, eerste lid onder c, d of e, recht heeft, dan wel zou hebben gehad indien het huwelijk niet was ontbonden, op weduwenpensioen;

d. de minderjarige wettige kinderen van een mannelijk beroepsmilitair, die is gepensioneerd uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan die verwonding, ziekten of gebreken in het geval, waarin hun moeder krachtens artikel G 1, eerste lid onder f, recht heeft, dan wel zou hebben gehad indien het huwelijk niet was ontbonden, op weduwenpensioen;

e. de minderjarige wettige kinderen van een gewezen of ontslagen mannelijk beroepsmilitair, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, in die gevallen, waarin hun moeder krachtens artikel G 1, eerste lid onder g of h, recht heeft, dan wel zou hebben gehad indien het huwelijk niet was ontbonden, op weduwenpensioen;

f. de minderjarige wettige kinderen van een mannelijk reservist of van een dienstplichtige, indien hij is overleden ten gevolge van als reservist of dienstplichtige opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel de minderjarige wettige kinderen van een ontslagen mannelijk reservist of een ontslagen dienstplichtige, indien hij is overleden ten gevolge van als reservist of dienstplichtige opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

g. de minderjarige wettige kinderen van een mannelijk reservist of dienstplichtige, die is gepensioneerd uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, indien hij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan die verwonding, ziekten of gebreken.

2. Recht op wezenpensioen heeft ieder minderjarig onwettig kind van een overleden mannelijk militair of van een overleden ontslagen mannelijk militair, dat hij heeft erkend of ten aanzien van wie voor de overledene onderhoudsplicht krachtens artikel 344 van het Burgerlijk Wetboek bestond, in die gevallen, waarin voor dat kind krachtens het vorige lid recht op wezenpensioen zou bestaan, indien het een wettig kind was, tenzij dat kind is geboren na het tijdstip van ingang van het ontslag van hem, die het kind heeft erkend of voor wie bedoelde onderhoudsplicht bestond.

Artikel G 5

1. Mede hebben recht op wezenpensioen:

a. de minderjarige wettige kinderen van een vrouwelijk beroepsmilitair, indien zij is overleden ten gevolge van als zodanig opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel de minderjarige wettige kinderen van een ontslagen vrouwelijk beroepsmilitair, indien zij is overleden ten gevolge van als beroepsmilitair opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

b. de minderjarige wettige kinderen van een vrouwelijk beroepsmilitair, indien zij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

c. de minderjarige wettige kinderen van een gepensioneerd vrouwelijk militair, indien zij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, in de gevallen, waarin voor hen recht

op pensioen zou hebben bestaan, indien zij minderjarige wettige kinderen als bedoeld in artikel G 4, eerste lid onder c, zijn of zouden zijn geweest;

d. de minderjarige wettige kinderen van een gewezen vrouwelijk beroepsmilitair, indien zij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, indien zij zijn geboren uit of geadopteerd tijdens een huwelijk, gesloten voor het tijdstip van ingang van haar ontslag, tenzij zij is ontslagen ter zake van het sluiten van het huwelijk;

e. de minderjarige wettige kinderen van een ontslagen vrouwelijk beroepsmilitair, aan wie dat ontslag is verleend ter zake van het bereiken of overschrijden van een leeftijd, liggende voor 65 jaar, indien zij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en die kinderen zijn geboren uit of geadopteerd tijdens een huwelijk, gesloten na het tijdstip van ingang van haar ontslag doch voor het tijdstip, waarop zij de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

f. de minderjarige wettige kinderen van een vrouwelijk reservist, indien zij is overleden ten gevolge van als zodanig opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dan wel de minderjarige wettige kinderen van een ontslagen vrouwelijk reservist, indien zij is overleden ten gevolge van als reservist opgelopen verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

g. de minderjarige wettige kinderen van een vrouwelijk reservist, die is gepensioneerd uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, indien zij is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan die verwonding, ziekten of gebreken.

2. Recht op wezenpensioen heeft ieder minderjarig onwettig kind van een overleden vrouwelijk militair of van een overleden ontslagen vrouwelijk militair in die gevallen, waarin voor dat kind krachtens het vorige lid recht op wezenpensioen zou bestaan, indien het een wettig kind was, tenzij dat kind is geboren na het tijdstip van ingang van het ontslag van de moeder.

Artikel G 6

1. Recht op wezenpensioen heeft het minderjarige pleegkind van een overleden militair of van een overleden ontslagen militair in die gevallen, waarin voor dat kind krachtens het eerste lid van de artikelen G 4 of G 5 recht op wezenpensioen zou bestaan, indien het een wettig kind van hem en van zijn echtgenote was, mits hij ten tijde van zijn overlijden en, indien hij was ontslagen, ook ten tijde van dat ontslag dan wel ten tijde van het na het ontslag gesloten huwelijk voor dat kind de pleegouderlijke zorg droeg.

2. Onder pleegouderlijke zorg, bedoeld in het vorige lid, wordt verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor.

Artikel G 7

1. Ten aanzien van het kind,

a. aan wiens vader of moeder ter zake van een ontslag uit de militaire dienst uit hoofde van ziekten of gebreken een pensioen was toegekend, terwijl hij of zij na dat ontslag opnieuw in militaire dienst is getreden, en

b. voor wie recht bestaat op pensioen krachtens het eerste lid onder a of f van de artikelen G 4 of G 5 en

c. voor wie daarnaast recht op pensioen krachtens het eerste lid onder b, c, d of e van de artikelen G 4 en G 5 zou hebben bestaan, indien zijn vader of moeder was overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11,

wordt het overlijden van zijn vader of moeder voor de toepassing van het eerste lid onder *b*, *c*, *d* of *e* van de artikelen G 4 of G 5 aangemerkt als een gevolg van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11.

2. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing, indien een pensioen, als bedoeld in dat lid onder *a*, niet was toegekend, doch recht op pensioen krachtens artikel E 5 had bestaan, indien de vader of moeder niet was overleden.

3. Het kind,

a. voor wie recht bestaat op pensioen krachtens artikel G 5 en

b. dat is geboren uit of geadopteerd tijdens een huwelijk van de moeder, dat is gesloten na het tijdstip van ingang van een aan haar verleend ontslag als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband”, ter zake waarvan zij uitzicht had op pensioen dan wel in het genot was van een pensioen, dat op dezelfde dag is ingegaan als het pensioen ter zake van een later aan haar verleend ontslag als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband”,

wordt voor de toepassing van artikel G 5, eerste lid onder *c* of *d* en tweede lid, geacht te zijn geboren uit of geadopteerd tijdens een huwelijk van de moeder, dat is gesloten voor het tijdstip, bedoeld onder *b*.

4. Indien de echtgenoten reeds voor het tijdstip van ingang van het ontslag van de gepensioneerde vrouwelijke beroepsmilitair of van de gewezen vrouwelijke beroepsmilitair met elkan- der gehuwd waren geweest, wordt voor de toepassing van artikel G 5, eerste lid onder *c* of *d* en tweede lid, het tweede huwelijk, indien dat is gesloten voor het tijdstip, waarop zij de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt, geacht te zijn gesloten voor het tijdstip van ingang van haar ontslag.

Artikel G 8

Recht op kostwinnerspensioen hebben

a. de ouders of bij ontstentenis van deze, de grootouders,

b. de minderjarige ouderloze kleinkinderen en

c. de schoonouders

van een militair of van een ontslagen militair, indien hij is overleden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, en hij in de regel in de noodzakelijke kosten van hun bestaan bijdroeg, waarbij, indien het de schoonouders betreft, voor hem te hunnen aanzien bovendien de verplichting, bedoeld in artikel 464 van het Burgerlijk Wetboek, bestond.

Artikel G 9

1. Indien een militair is vermist in de uitoefening van de militaire dienst dan wel ten gevolge van bijzondere omstandigheden, welke zich bij de uitoefening van deze dienst hebben voorgedaan, hebben degenen, die, ware hij in stede van vermist overleden, aan dat overlijden recht op pensioen zouden ontfanen, recht op een tijdelijk pensioen in de gevallen en onder de voorwaarden als in de voorgaande artikelen van dit hoofdstuk omschreven.

2. Indien een beroepsmilitair, een gewezen beroepsmilitair of een gepensioneerde militair is vermist onder andere omstandigheden dan die, bedoeld in het vorige lid, hebben degenen, die, ware hij in stede van vermist overleden, aan dat overlijden recht op pensioen zouden ontfanen, recht op een tijdelijk pensioen in de gevallen en onder de voorwaarden als in de voorgaande artikelen van dit hoofdstuk omschreven.

3. Het tijdelijk pensioen gaat van rechtswege over in een voortdurend pensioen, zodra het overlijden van de vermiste vaststaat.

HOOFDSTUK H

Berekening van het pensioen van de nabestaanden

Artikel H 1

1. Het weduwenpensioen bedraagt in het geval, bedoeld in artikel G 1, eerste lid onder *a* en *i*, vijf zevende gedeelten van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, waarnaar de invaliditeitsverhoging ter zake van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, waaraan de militair of ontslagen militair is overleden, voor hem is berekend of zou zijn berekend, indien voor hem recht op een invaliditeitsverhoging had bestaan. Indien het betreft een weduwe van een beroepsmilitair of van een ontslagen beroepsmilitair, die ondanks ongeschiktheid uit hoofde van ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, als zodanig in militaire dienst is of was gehandhaafd, bedraagt het weduwenpensioen niet minder dan het bedrag van het weduwenpensioen, waarop recht zou bestaan indien de beroepsmilitair of ontslagen beroepsmilitair was overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11.

2. Het weduwenpensioen bedraagt in het geval, bedoeld in artikel G 1, eerste lid onder *b*, vijf zevende gedeelten van het pensioen en de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, welke aan de beroepsmilitair door Ons zouden zijn toegekend, indien hem met ingang van de dag na die van zijn overlijden ontslag was verleend. Voor de berekening van het in de vorige volzin bedoelde pensioen van de beroepsmilitair, die is overleden voor het bereiken van de leeftijd van 65 jaar, wordt in aanmerking genomen de voor pensioen geldige diensttijd, welke hij zou hebben kunnen aanwijken, indien hij niet was overleden en bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar zou zijn gepensioneerd. De vorige volzin blijft buiten toepassing, indien de beroepsmilitair op de dag van zijn overlijden krachtens artikel D 1, zesde lid, of artikel D 5, eerste of vijfde lid, niet voor pensioen geldige diensttijd vervult dan wel voor pensioen geldige diensttijd, welke hij op bedoelde dag vervult, krachtens artikel F 1, tweede lid onder *d*, niet medetelt voor de pensioenberekening.

3. Het weduwenpensioen bedraagt in het geval, bedoeld in artikel G 1, eerste lid onder *c*, *d* of *e*, vijf zevende gedeelten van

a. het pensioen,

b. de aanvulling, bedoeld in artikel E 6, vijfde lid, waarop de gepensioneerde beroepsmilitair recht had,

c. de aanvulling, bedoeld in artikel E 6, vijfde lid, waarop de gepensioneerde, voor het bereiken van de leeftijd van 65 jaar overleden, beroepsmilitair recht zou hebben gehad, indien hij niet was overleden, met dien verstande, dat voor de berekening van die aanvulling de overledene over de tijd van de dag van zijn overlijden af tot de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, wordt geacht in dezelfde mate arbeidsongeschikt te zijn geweest als de graad van arbeidsongeschiktheid, waarnaar de aanvulling laatstelijk voor het tijdstip van zijn overlijden werd berekend,

d. de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, waarop de gepensioneerde beroepsmilitair recht had, en

e. de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, waarop de gepensioneerde beroepsmilitair recht had,

welke door Ons zijn of zouden zijn toegekend. Vorenbedoeld weduwenpensioen wordt niet afgeleid van een hoger bedrag dan het pensioen, bedoeld in de vorige volzin, onder *a*, zou hebben bedragen, berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd van 40 jaren, het aldus verkregen bedrag vermeerderd met dat van de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, waarop de gepensioneerde beroepsmilitair recht had.

4. Het weduwnpensioen bedraagt in het geval, bedoeld in artikel G 1, eerste lid onder *f* of *j*, vijf zevende gedeelten van het pensioen of invaliditeitspensioen, de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, en de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, waarop de gepensioneerde beroepsmilitair, reservist of dienstplichtige recht had uit hoofde van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel G 1, eerste lid onder *f* of *j*. Vorenbedoeld weduwnpensioen wordt niet afgeleid van een hoger bedrag dan 70 percent van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, het aldus verkregen bedrag vermeerderd met dat van de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, waarop de gepensioneerde beroepsmilitair of de gepensioneerde reservist recht had.

5. Het weduwnpensioen bedraagt in het geval, bedoeld in artikel G 1, eerste lid, onder *g* of *h*, vijf zevende gedeelten van het pensioen en de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, welke door Ons aan de gewezen beroepsmilitair zouden zijn toegekend of aan de ontslagen beroepsmilitair zijn of zouden zijn toegekend.

6. Indien het weduwnpensioen krachtens het tweede, derde of vijfde lid dient te worden afgeleid van een nog niet toegekend pensioen en artikel D 2 of F 2 toepassing kan vinden, wordt het verzoek, bedoeld in het eerste lid van artikel D 2 of in het tweede lid onder *b* van artikel F 2, door de weduwe of weduwnaar ingediend.

7. Van het pensioen, de aanvulling, bedoeld in artikel E 6, vijfde lid, en de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, welke nog niet zijn toegekend, doch van welke het weduwnpensioen krachtens het tweede, derde of vijfde lid dient te worden afgeleid, doet Onze minister mededeling aan belanghebbende.

8. Bij de berekening van het nog niet toegekende eigen pensioen, waarvan het weduwnpensioen wordt afgeleid, is artikel J 1 niet van toepassing.

9. Indien de weduwe van een met ingang van een dag voorafgaande aan 1 januari 1966 ontslagen militair recht heeft op pensioen krachtens artikel G 1, eerste lid onder *a*, *f*, *i* of *j*, wordt voor de toepassing van het eerste en vierde lid onder berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, verstaan de pensioengrondslag betreffende het invaliditeitspensioen.

10. Indien de weduwe van een krachtens een vroegere militaire pensioenwet gepensioneerde militair recht heeft op pensioen krachtens artikel G 1, eerste lid onder *c*, *d*, *e*, *f* of *j*, wordt voor de toepassing van het derde en vierde lid onder pensioen verstaan het pensioen zonder de verhogingen, bedoeld in de artikelen 17 en 18 van de Pensioenwetten voor de zee- en landmacht 1922 of in daarmede overeenkomende bepalingen in andere wetten, doch met inbegrip van de verhoging en aanvulling, bedoeld onderscheidenlijk in de artikelen 19 en 15 der pensioenwetten of in daarmede overeenkomende bepalingen in andere wetten, waarop de militair recht had.

Artikel H 2

Het bedrag van het weduwnaarspensioen is gelijk aan het bedrag van het weduwnpensioen, bedoeld in artikel G 2, eerste lid onder *c*.

Artikel H 3

1. Het bijzondere weduwnpensioen bedraagt in het geval, dat het weduwnpensioen wordt of zou worden afgeleid van een eigen pensioen, dat naar voor pensioen geldige diensttijd is berekend, vijf zevende gedeelten van het eigen pensioen, dat aan de militair of ontslagen militair zou zijn toegekend zonder medetelling van de voor pensioen geldige diensttijd liggende na het tijdstip van ontbinding van zijn huwelijk. Indien er krachtens artikel G 3 recht op meer dan een bijzonder wedu-

wenpensioen bestaat, is de vorige volzin van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat voor de berekening van het bijzondere weduwnpensioen, ontleend aan het tweede of volgende huwelijk, het eigen pensioen wordt berekend naar de voor pensioen geldige diensttijd, welke samenloopt of geacht wordt samen te lopen met de huwelijksduur, voor zover deze niet meer bedraagt dan het verschil tussen 40 jaren en de voor pensioen geldige diensttijd, welke reeds voor de berekening van een of meer bijzondere weduwnpensioenen in aanmerking is genomen.

2. Het bijzondere weduwnpensioen bedraagt in het geval, dat

a. het weduwnpensioen is of zou zijn afgeleid van een eigen pensioen, dat niet uitsluitend naar voor pensioen geldige diensttijd is berekend, of

b. het weduwnpensioen niet is of zou zijn afgeleid van een eigen pensioen,

een zodanig gedeelte van het weduwnpensioen als evenredig is aan de verhouding, waarin de voor pensioen geldige diensttijd, welke de militair of ontslagen militair op het tijdstip van de ontbinding van zijn huwelijk kon aanwijzen tot een maximum van 40 jaren en welke met een pensioen zou zijn vergolden, indien de militair of ontslagen militair met ingang van bedoeld tijdstip zou zijn gepensioneerd, staat tot 40 jaren. Indien er krachtens artikel G 3 recht op meer dan een bijzonder weduwnpensioen bestaat, is de vorige volzin van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat voor de berekening van het bijzondere weduwnpensioen, ontleend aan het tweede of volgende huwelijk, bij de in de vorige volzin bedoelde verhouding wordt uitgegaan van de voor pensioen geldige diensttijd, welke samenloopt of geacht wordt samen te lopen met de huwelijksduur, voor zover deze niet meer bedraagt dan het verschil tussen 40 jaren en de voor pensioen geldige diensttijd, welke reeds bij de in de vorige volzin bedoelde verhouding in aanmerking is genomen.

3. Indien ter zake van een overlijden recht bestaat op een of meer bijzondere weduwnpensioenen, wordt het bedrag van het weduwnpensioen, dat aan hetzelfde overlijden wordt ontleend, met het bedrag van de bijzondere weduwnpensioenen verminderd.

Artikel H 4

1. Het wezenpensioen bedraagt:

a. voor ieder kind, wiens moeder aan het overlijden van zijn vader of wel wiens vader aan het overlijden van zijn moeder recht op een pensioen ontleent, een zevende gedeelte van het bedrag, waarvan het weduwnpensioen of weduwnaarspensioen is afgeleid;

b. voor ieder ander kind, dat krachtens artikel G 4 of G 5 recht heeft op wezenpensioen, twee zevende gedeelten van het bedrag, waarvan het weduwnpensioen of weduwnaarspensioen is of zou zijn afgeleid.

2. Indien door de weduwe of weduwnaar een verzoek, als bedoeld in artikel H 1, zesde lid, is ingediend, worden de kinderen, die wegens het overlijden van haar echtgenoot of zijn echtgenote recht op wezenpensioen hebben, geacht een verzoek van gelijke strekking te hebben ingediend.

3. Ten aanzien van de berekening van het bedrag, waarvan het wezenpensioen krachtens het eerste lid onder *b* wordt afgeleid, wordt indien artikel D 2 of F 2 toepassing kan vinden, het verzoek, bedoeld in het eerste lid van artikel D 2 of in het tweede lid onder *b* van artikel F 2, door het jongste kind ingediend.

4. Artikel H 1, zevende lid, is van overeenkomstige toepassing, indien geen recht op weduwnpensioen of weduwnaarspensioen bestaat.

Artikel H 5

1. Het kostwinnerspensioen voor de ouders, grootouders en schoonouders bedraagt een zodanig gedeelte van het bedrag, bedoeld in het volgende lid, als evenredig is aan de verhouding, waarin het bedrag, dat de militair of de ontslagen militair in de regel in de noodzakelijke kosten van hun bestaan bijdroeg, herleid tot een jaarbedrag, staat tot eerstbedoeld bedrag, geldende voor het jaar, voorafgaande aan de dag na die van het overlijden van de militair of ontslagen militair. Bedoeld pensioen is ten hoogste de helft van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, waarnaar de invaliditeitsverhoging ter zake van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, waaraan de militair of ontslagen militair is overleden, voor hem is of zou zijn berekend.

2. Onder het bedrag, bedoeld in de aanhef van het vorige lid, wordt verstaan het bedrag van de noodzakelijke kosten van het bestaan van belanghebbenden:

a. indien het een eerste toekenning betreft, over het jaar, voorafgaande aan de dag na die van het overlijden van de militair of ontslagen militair;

b. indien het een tweede of volgende toekenning betreft, over het jaar, voorafgaande aan de dag na die, waarover belanghebbenden laatstelijk in het genot van kostwinnerspensioen waren,

een en ander verminderd met het over een jaar herleide bedrag van de middelen tot dekking van de noodzakelijke kosten van dat bestaan, welke reeds ter beschikking staan of zouden kunnen staan, de bijdragen van derden daaronder niet begrepen.

3. Het kostwinnerspensioen, bedoeld in het eerste lid, wordt voor de eerste maal toegekend voor een termijn van ten minste één jaar en ten hoogste 5 jaren.

4. Op een door de belanghebbende aan Ons ingediende schriftelijke aanvraag beslissen Wij of aan de ouders, grootouders of schoonouders wederom kostwinnerspensioen wordt toegekend en tot welk bedrag en voor welke termijn.

5. Het kostwinnerspensioen voor ieder ouderloos kleinkind bedraagt zoveel als de militair of de ontslagen militair in de regel in de noodzakelijke kosten van diens bestaan bijdroeg, herleid tot een jaarbedrag, doch niet meer dan een zevende gedeelte of twee zevende gedeelten van het bedrag, waarvan het weduwenpensioen of weduwnaarspensioen is of zou zijn afgeleid, al naar de weduwe of de weduwnaar van de militair of van de ontslagen militair aan diens overlijden al dan niet recht op pensioen ontleent.

Artikel H 6

1. Het weduwenpensioen wordt bij een volgend huwelijk van de weduwe met ingang van de eerste dag van de maand volgende op die, waarin dat huwelijk is voltrokken, nader vastgesteld als in het tweede en derde lid is aangegeven.

2. In het geval, dat het weduwenpensioen is afgeleid van een eigen pensioen, dat naar voor pensioen geldige diensttijd is berekend, wordt het weduwenpensioen nader vastgesteld door het af te leiden van dat eigen pensioen, berekend naar de voor pensioen geldige diensttijd, welke de overledene op het tijdstip van overlijden kon aanwijzen.

3. In het geval, dat

a. het weduwenpensioen is afgeleid van een eigen pensioen, dat niet uitsluitend naar voor pensioen geldige diensttijd is berekend, of

b. het weduwenpensioen niet is afgeleid van een eigen pensioen,

wordt het weduwenpensioen nader vastgesteld op een zodanig gedeelte van dit pensioen als evenredig is aan de verhouding, waarin de voor pensioen geldige diensttijd, welke de overledene op het tijdstip van overlijden kon aanwijzen en welke is of kan worden geacht te zijn vergolden met vorenbedoeld eigen pensioen, staat tot 40 jaren, met dien verstande, dat de overledene wordt geacht een voor pensioen geldige diensttijd van niet minder dan 20 jaren te hebben kunnen aanwijzen.

Artikel H 7

1. Indien een weduwe, wier pensioen krachtens artikel H 6, eerste en tweede lid, nader is vastgesteld, recht op weduwenpensioen verkrijgt hetzij krachtens deze wet, hetzij krachtens een andere regeling, blijft de samenlopende voor pensioen geldige diensttijd van het eigen pensioen, waarvan het in de aanhef bedoelde weduwenpensioen is afgeleid, en van het eigen pensioen, dat naar voor pensioen geldige diensttijd is berekend en waarvan het toe te kennen weduwenpensioen wordt afgeleid, buiten aanmerking bij de berekening van het eigen pensioen van de laatste echtgenoot. Indien die samenlopende diensttijd, in stede van bij het toegekende weduwenpensioen, bij de berekening van het toe te kennen weduwenpensioen in aanmerking zou worden genomen en daardoor het totaal aan weduwenpensioenen een hoger bedrag zou opleveren, wordt de vorige volzin buiten toepassing gelaten en wordt het toegekende weduwenpensioen opnieuw nader vastgesteld, uitgaande van de niet samenlopende diensttijd.

2. Onder een pensioen krachtens een andere regeling als bedoeld in het vorige lid wordt verstaan een pensioen ten laste van de Nederlandse schatkist — anders dan ingevolge wettelijke garanties of ingevolge overneming van de verplichting tot betaling —, ten laste van Suriname, van de Nederlandse Antillen, van een publiekrechtelijk lichaam in Nederland of in een der genoemde landen, dan wel ten laste van een door het openbaar gezag in Nederland of in een van die landen ingesteld fonds.

Artikel H 8

1. Het wezenpensioen wordt ambtshalve verhoogd tot twee zevende gedeelten van het bedrag, waarvan het is afgeleid, wanneer

a. het weduwenpensioen of het bijzondere weduwenpensioen van de moeder dan wel het recht op dat pensioen wegens haar overlijden eindigt, of

b. het weduwnaarspensioen van de vader wegens zijn overlijden eindigt.

2. Indien het kostwinnerspensioen toegekend aan het ouderloze kleinkind ingevolge artikel H 5, vijfde lid, is beperkt tot een zevende gedeelte van het bedrag, waarvan het is afgeleid, wordt dat kostwinnerspensioen ambtshalve nader vastgesteld, wanneer

a. het weduwenpensioen of het bijzondere weduwenpensioen van de grootmoeder dan wel het recht op dat pensioen wegens haar overlijden eindigt, of

b. het weduwnaarspensioen van de grootvader wegens zijn overlijden eindigt.

3. Wanneer het weduwenpensioen ingevolge artikel H 6 nader wordt vastgesteld, wordt het wezenpensioen ambtshalve verhoogd met een zodanige gedeelte van dit pensioen, als evenredig is aan de verhouding, waarin het verschil tussen het weduwenpensioen voor en na de toepassing van genoemd artikel staat tot het weduwenpensioen voor die toepassing.

Artikel H 9

1. Indien het gezamenlijk bedrag aan weduwenpensioen, aan weduwnaarspensioen, aan bijzonder weduwenpensioen,

aan ingevolge artikel H 3, derde lid, verminderd weduwnpensioen, aan wezenpensioen en aan kostwinnerspensioen, ter zake van hetzelfde overlijden toegekend, het bedrag, waarvan het weduwnpensioen is of zou zijn afgeleid, overschrijdt, ondergaat elk van de pensioenen een beperking in evenredigheid van hun bedragen tot hun gezamenlijk bedrag gelijk is aan het bedrag, waarvan het weduwnpensioen is of zou zijn afgeleid. Indien op het vorenbedoelde gezamenlijk bedrag de beperking krachtens artikel J 2, zevende lid, is toegepast, ondergaat elk van de pensioenen een beperking in evenredigheid van hun bedragen tot hun gezamenlijk bedrag gelijk is aan het in de aanhef van deze volzin bedoelde beperkte gezamenlijk bedrag.

2. De beperking, bedoeld in het vorige lid, wordt gewijzigd, indien later in het aantal gepensioneerden verandering komt dan wel indien een kostwinnerspensioen als bedoeld in artikel H 5, eerste lid, wederom wordt toegekend, doch tot een ander bedrag dan dat van het vorige kostwinnerspensioen.

Artikel H 10

1. Het bedrag van het tijdelijke pensioen, bedoeld in artikel G 9, eerste lid, van de echtgenote, van de echtgenoot, van de kinderen en van degenen, bedoeld in artikel G 8, is gelijk aan het bedrag van het pensioen, waarop zij recht zouden hebben gehad, indien de militair zou zijn overleden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11.

2. Het bedrag van het tijdelijke pensioen, bedoeld in artikel G 9, tweede lid, van de echtgenote, van de echtgenoot en van de kinderen is gelijk aan het bedrag van het pensioen, waarop zij recht zouden hebben gehad, indien de beroepsmilitair, de gewezen beroepsmilitair of de gepensioneerde militair zou zijn overleden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11.

Artikel H 11

Het pensioen wordt op een jaarbedrag vastgesteld. Het jaarbedrag wordt zo nodig tot het naasthogere guldensbedrag afgerond.

Artikel H 12

1. Met betrekking tot de pensioenen, welke krachtens artikel Q 1, eerste lid, ten laste van het rijk komen, behouden Wij Ons voor in bijzondere gevallen of groepen van gevallen, waarin de toepassing van dit hoofdstuk tot een naar Ons oordeel onredelijke uitkomst leidt, ten gunste van de belanghebbende een beslissing te nemen, welke met de strekking van dit hoofdstuk overeenkomt.

2. Met betrekking tot de pensioenen, welke krachtens artikel Q 1, tweede lid, ten laste van het pensioenfonds komen, heeft de directie, na goedkeuring door de raad van toezicht, de bevoegdheid, bedoeld in het vorige lid.

HOOFDSTUK I

Verval van uitzicht of recht op pensioen

Artikel I 1

Wij verklaren het uitzicht of het recht op pensioen geheel of gedeeltelijk vervallen, indien hij, die dat uitzicht of het recht heeft:

a. zich in vreemde krijgsdienst of in vreemde overheidsdienst heeft begeven en zich naar Ons oordeel daardoor uit Nederlands nationaal oogpunt beschouwd onwaardig heeft gedragen;

b. wegens enig strafbaar feit is veroordeeld, waaruit naar Ons oordeel blijkt, dat hij zich uit Nederlands nationaal oogpunt beschouwd onwaardig heeft gedragen.

Artikel I 2

Indien naast het recht op weduwnpensioen krachtens hoofdstuk G tevens ter zake van een vorig huwelijk recht bestaat op een hernieuwde betaling of weder toekenning van een weduwnpensioen krachtens een vroegere militaire pensioenwet, de Pensioenwet 1922 (Stb. 240) of de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (Stb. 294), komt door de op verzoek van de weduwe plaats vindende hernieuwde betaling of weder toekenning het recht op het in de aanhef bedoelde weduwnpensioen te vervallen.

Artikel I 3

Het recht op kostwinnerspensioen van de ouders, grootouders en schoonouders vervalt, indien:

a. zij dit recht niet binnen 5 jaren na het tijdstip, waarop het is ontstaan, hebben doen gelden;

b. na het einde van de termijn, waarvoor een kostwinnerspensioen is toegekend, niet een volgend kostwinnerspensioen kan worden toegekend.

Artikel I 4

1. Onze minister verklaart het recht op een door Ons toegekend pensioen vervallen, indien gedurende 5 achtereenvolgende jaren elke invordering achterwege is gebleven of gedurende die termijn de gepensioneerde nimmer heeft voldaan aan de verplichtingen, hem opgelegd bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel V 1, vierde lid.

2. De directie verklaart het recht op een door hem toegekend pensioen vervallen, indien gedurende 5 achtereenvolgende jaren elke invordering achterwege is gebleven of gedurende die termijn de gepensioneerde nimmer heeft voldaan aan de verplichtingen, hem opgelegd bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel V 1, vierde lid.

Artikel I 5

1. Wij kunnen in naar Ons oordeel bijzondere gevallen:

a. het op grond van artikel I 1 vervallen uitzicht of recht op pensioen geheel of gedeeltelijk herstellen;

b. het recht op een weduwn- of wezenpensioen, dat niet is ontstaan omdat het uitzicht daarop is vervallen doordat op grond van artikel I 1 een uitzicht of recht op pensioen is vervallen, geheel of gedeeltelijk verlenen.

2. Indien Wij daartoe termen aanwezig achten, kunnen Wij het op grond van artikel I 4, eerste lid, vervallen recht op pensioen herstellen alsmede het recht op een weduwn- en wezenpensioen, dat niet is ontstaan omdat het uitzicht daarop is vervallen doordat op grond van artikel I 4, eerste lid, een recht op pensioen is vervallen, verlenen.

3. Indien de directie daartoe termen aanwezig acht, kan hij, na goedkeuring door de raad van toezicht, het op grond van artikel I 4, tweede lid, vervallen recht op pensioen herstellen.

Artikel I 6

Het vervallen verklaren op grond van artikel I 1, het herstellen op grond van artikel I 5, eerste lid onder a, alsmede het verlenen van het recht op een weduwn- en wezenpensioen op grond van artikel I 5, eerste lid onder b, geschiedt eerst nadat ter zake het advies is ingewonnen van een door Ons aangewezen commissie, welke bestaat uit een voorzitter en twee andere leden.

HOOFDSTUK J

Samenloop van pensioenen

Artikel J 1

1. Indien bij samenloop van eigen pensioenen, toegekend krachtens deze wet of krachtens deze wet en een vroegere militaire pensioenwet, het totaal van de bedragen van die pensioenen het grensbedrag, bedoeld in het volgende lid, overschrijdt, wordt elk eigen pensioen, toegekend krachtens

a. deze wet of

b. een der wetten, genoemd in artikel A 1, eerste lid onder j, 1e, voor zover het is ingegaan op 1 juli 1923 of later, beperkt tot een zodanig gedeelte van het grensbedrag, als evenredig is aan de verhouding, waarin het bedrag van het onbeperkte pensioen staat tot het totaal van de bedragen van de onbeperkte pensioenen.

2. Het grensbedrag is het bedrag van een pensioen, berekend naar de hoogste pensioengrondslag, waarnaar de pensioenen, bedoeld in het vorige lid, zijn berekend en naar een voor pensioen geldige dienstdtijd van 40 jaren.

3. Indien naast recht op pensioen krachtens deze wet recht bestaat op pensioen krachtens een vroegere militaire pensioenwet en

a. het totaal van de bedragen van twee of meer pensioenen krachtens een vroegere militaire pensioenwet, daaronder begrepen een pensioen krachtens deze wet toegekend met toepassing van artikel Y 10, Y 11, Y 12 of Y 13, of

b. het totaal van de bedragen van een of meer pensioenen krachtens een vroegere militaire pensioenwet, daaronder begrepen een pensioen krachtens deze wet toegekend met toepassing van artikel Y 10, Y 11, Y 12 of Y 13, en van het pensioen, dat aan een op 1 januari 1966 in dienst zijnde militair krachtens deze wet zou zijn toegekend, indien hij met ingang van die datum zou zijn ontslagen.

het grensbedrag, bedoeld in het vorige lid, overschrijdt, treedt dat totaal bedrag in de plaats van dat grensbedrag.

4. Voor de toepassing van het eerste lid blijven buiten aanmerking:

a. de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, op het pensioen van de beroepsmilitair of op het pensioen, bedoeld in artikel E 3, eerste lid onder c, 1e, waarop de reservist recht heeft;

b. indien het totaal van het bedrag aan pensioen en aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, het bedrag, dat het pensioen zou bedragen indien het zou zijn berekend naar een voor pensioen geldige dienstdtijd van 40 jaren, overschrijdt, het bedrag van die overschrijding;

c. de bijzondere invaliditeitsverhogingen, bedoeld in de artikelen E 8 en E 9 of in daarmee overeenkomende bepalingen in andere wetten;

d. de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10 of in een daarmee overeenkomende bepaling in andere wetten.

5. Voor de toepassing van dit artikel blijven buiten aanmerking:

a. het invaliditeitspensioen, toegekend krachtens deze wet aan de reservist en de dienstplichtige, vermeerderd met de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7;

b. het invaliditeitspensioen toegekend krachtens een vroegere militaire pensioenwet.

Artikel J 2

1. Indien bij samenloop van weduwenpensioenen of van wezenpensioenen ter zake van hetzelfde overlijden toegekend krachtens deze wet het totaal van de bedragen van die weduwenpensioenen of van die wezenpensioenen, vastgesteld na in-

achtneming van artikel H 9, het desbetreffende grensbedrag, bedoeld in de volgende leden, overschrijdt, wordt elk weduwenpensioen of elk wezenpensioen beperkt tot een zodanig gedeelte van het grensbedrag, als evenredig is aan de verhouding, waarin het bedrag van het onbeperkte weduwenpensioen of onbeperkte wezenpensioen staat tot het totaal van de bedragen van de onbeperkte weduwenpensioenen of van de onbeperkte wezenpensioenen

2. Het grensbedrag is, indien geen van de weduwenpensioenen is toegekend ter zake van overlijden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, het hoogste bedrag gelijk aan vijf zevende gedeelten van het bedrag van het eigen pensioen, waarvan het weduwenpensioen is afgeleid, dan wel van het bedrag, dat het eigen pensioen, waarvan het weduwenpensioen is afgeleid, zou hebben bedragen, indien het zou zijn berekend naar een voor pensioen geldige dienstdtijd van 40 jaren.

3. Het grensbedrag is, indien een van de weduwenpensioenen is toegekend ter zake van overlijden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, uit hoofde waarvan de echtgenoot pensioen was toegekend voor hij opnieuw in militaire dienst trad, het hoogste bedrag gelijk aan vijf zevende gedeelten van

a. de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, waarnaar het weduwenpensioen is berekend,

b. de pensioengrondslag, waarnaar is berekend het invaliditeitspensioen krachtens een vroegere militaire pensioenwet, waarvan het weduwenpensioen is afgeleid, of

c. het bedrag van het eigen pensioen, waarvan het weduwenpensioen is afgeleid, dan wel het bedrag, dat het eigen pensioen, waarvan het weduwenpensioen is afgeleid, zou hebben bedragen, indien het zou zijn berekend naar een voor pensioen geldige dienstdtijd van 40 jaren.

4. Het grensbedrag is, indien de echtgenoot na zijn ontslag als militair ter zake waarvan het pensioen werd toegekend, opnieuw in militaire dienst is getreden en is overleden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, veroorzaakt door feiten of omstandigheden, welke zich hebben voorgedaan na zijn wederindiensttreding, vijf zevende gedeelten van de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, waarnaar het weduwenpensioen is berekend, verhoogd met vijf zevende gedeelten van vorenbedoeld eigen pensioen.

5. Het grensbedrag is ten aanzien van wezenpensioenen voor:

a. een kind, als bedoeld in artikel H 4, eerste lid onder a, een bedrag gelijk aan een vijfde gedeelte

b. een kind, als bedoeld in artikel H 4, eerste lid onder b, een bedrag gelijk aan twee vijfde gedeelten

van het grensbedrag, bedoeld in het tweede, derde of vierde lid.

6. Indien een weduwenpensioen of wezenpensioen is afgeleid van een eigen pensioen, waarin een tropenverhoging, als bedoeld in artikel E 10 of in een daarmee overeenkomende bepaling in andere wetten, is begrepen, blijven voor de toepassing van het eerste en zevende lid buiten aanmerking vijf zevende gedeelten, een zevende gedeelte of twee zevende gedeelten van die tropenverhoging, al naar het een weduwenpensioen, een wezenpensioen voor een kind, als bedoeld in het vorige lid onder a, of een wezenpensioen voor een kind, als bedoeld in het vorige lid onder b betreft.

7. Indien het totaal bedrag aan weduwen- en wezenpensioenen zeven vijfde gedeelten van het grensbedrag, bedoeld in het tweede, derde of vierde lid, overschrijdt, wordt elk gezamenlijk bedrag aan weduwenpensioen en aan wezenpensioen, toegekend krachtens een zelfde pensioengrond, beperkt tot een zodanig gedeelte van zeven vijfde gedeelten van dat grensbedrag, als evenredig is aan de verhouding, waarin het

onbeperkte gezamenlijk bedrag aan weduwenpensioen en aan wezenpensioen, toegekend krachtens een zelfde pensioen grond, staat tot het totaal bedrag aan onbeperkte weduwen- en wezenpensioenen. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt onder weduwe begrepen de weduwnaar.

Artikel J 3

Bij de beperkingen, bedoeld in de artikelen J 1 en J 2, wordt uitgegaan van de pensioengrondslagen en de pensioenen, zoals deze krachtens de Aanpassingsregeling pensioenen zijn aangepast op de dag van ingang van de pensioenen en indien de pensioenen op verschillende dagen zijn ingegaan op de dag van ingang van het laatste pensioen.

Artikel J 4

De beperkingen, bedoeld in de artikelen J 1 en J 2, van de door Ons vastgestelde pensioenen geschieden door Onze minister.

HOOFDSTUK K

Bijzondere uitkeringen

Artikel K 1

De reservist of dienstplichtige, ten aanzien van wie een invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, is vastgesteld zonder dat deze hem nochtans ongeschikt doet zijn voor de militaire dienst, heeft tot het tijdstip, waarop zijn ontslag als zodanig ingaat, recht op een pensioenvervangende uitkering. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur voorschriften omtrent de hoogte en de duur van de uitkering alsmede omtrent de voorwaarden, waaronder deze wordt toegekend. De uitkering mag niet overschrijden het bedrag van het invaliditeitspensioen, vermeerderd met dat van de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, waarop de reservist of dienstplichtige recht zou kunnen doen gelden, indien hem als zodanig ontslag was verleend.

Artikel K 2

1. De beroepsmilitair, ten aanzien van wie is beslist, dat hij ondanks ongeschiktheid uit hoofde van ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, als zodanig in militaire dienst wordt gehandhaafd, heeft, indien hij, ware hij niet gehandhaafd, recht zou hebben gehad op een bijzondere invaliditeitsverhoging, als bedoeld in de artikelen E 8 en E 9 of in daarmede overeenkomende bepalingen in andere wetten, voor de duur, dat hij in de militaire dienst wordt gehandhaafd of uit hoofde van een ontslag uit de dienst aanspraak heeft op wachtgeld, recht op een pensioenvervangende uitkering tot het bedrag van vorenbedoelde verhoging.

2. De uitkering, bedoeld in het vorige lid, gaat in met ingang van de eerste dag van het kalenderjaar, bedoeld in artikel F 7, derde lid, doch niet eerder dan met ingang van 1 januari 1966.

Artikel K 3

1. Na het overlijden van de gepensioneerde militair heeft de nagelaten weduwe of de nagelaten weduwnaar, die recht heeft op weduwnaarspensioen, recht op een uitkering ten bedrage van een zesde gedeelte van het pensioen van die militair, mits dat pensioen periodiek werd betaald. Wordt geen weduwe of geen weduwnaar als bedoeld in de vorige volzin nagelaten, dan hebben de minderjarige kinderen van de overledene tezamen recht op de uitkering.

2. Ontbreken een weduwe, weduwnaar of kinderen als bedoeld in het vorige lid dan hebben de ouders, meerderjarige kinderen, broeders of zusters van de overledene, in de noodzakelijke kosten van wier bestaan hij grotendeels bijdroeg, tezamen recht op de uitkering.

3. Indien geen recht op een uitkering krachtens het eerste of tweede lid bestaat, kan het bedrag van de uitkering door Onze minister geheel of ten dele worden uitgekeerd voor de betaling van de kosten van de laatste ziekte en van de lijkbezorging.

TITEL III

WELVAARTSVASTHEID VAN DE PENSIOENEN

HOOFDSTUK L

Aanpassing van de pensioenen aan algemene bezoldigingswijzigingen

Artikel L 1

Indien Wij in de bezoldiging van het rijkspersoneel ingaande na 31 december 1965 een wijziging aanbrengen en bepalen in hoever deze wijziging een algemeen karakter draagt, stellen Wij bij algemene maatregel van bestuur regelen, krachtens welke de pensioenen in overeenkomstige mate worden aangepast aan die bezoldigingswijziging voor zover deze dat algemene karakter heeft.

Artikel L 2

1. In dezelfde mate waarin en met ingang van hetzelfde tijdstip waarop de pensioenen ingevolge artikel L 1 worden aangepast, worden gewijzigd de bedragen genoemd in de artikelen:

E 3, tweede lid;

E 4;

F 3, eerste lid;

F 7, tiende lid;

M 4, eerste lid;

V 13, tweede en derde lid.

2. De ingevolge het vorige lid gewijzigde bedragen worden zo nodig tot het naasthogere guldensbedrag afgerond.

Artikel L 3

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op het pensioen, ten aanzien waarvan de periodieke betaling is vervangen door de betaling ineens en wel te rekenen van de dag volgende op die van ingang van dat pensioen.

TITEL IV

VAN HET VERBAND TUSSEN HET PENSIOEN EN HET PENSIOEN KRACHTENS EEN ALGEMENE PENSIOENWET

HOOFDSTUK M

Van het verband tussen het eigen pensioen en het pensioen krachtens de Algemene Ouderdomswet

Artikel M 1

1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. „algemeen ouderdomspensioen”: pensioen krachtens de Algemene Ouderdomswet;

b. „pensioen”: pensioen krachtens deze wet toegekend aan een ontslagen militair met uitzondering van de bijzondere invaliditeitsverhogingen, bedoeld in de artikelen E 8 en E 9.

2. Indien naast een pensioen recht bestaat op een pensioen als bedoeld in artikel N 1 onder b, 1e, 2e of 3e, is eerstbedoeld pensioen niet een pensioen in de zin van dit hoofdstuk.

Artikel M 2

1. Voor een gepensioneerde, die tevens recht op een algemeen ouderdomspensioen heeft, wordt van het algemeen ouderdomspensioen het bedrag, dat kan worden geacht betrekking te hebben op een tijd overeenkomende met de voor pensioen geldige diensttijd, tot een maximum van 40 jaren, waarnaar het pensioen is of wordt geacht te zijn berekend, gerekend deel uit te maken van het bedrag van het pensioen. Het in de vorige volzin omschreven bedrag van het algemeen ouderdomspensioen wordt inbouwbedrag genaamd.

2. Het inbouwbedrag overschrijdt niet het bedrag van het algemeen ouderdomspensioen, dat kan worden geacht betrekking te hebben op het tijdvak, liggende tussen de aanvang en het einde van de voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar het pensioen is of wordt geacht te zijn berekend.

3. Ten aanzien van hem, die op het tijdstip met ingang waarvan voor hem recht op algemeen ouderdomspensioen ontstaat, reeds recht op pensioen heeft, is het eerste lid van toepassing met ingang van de eerste dag van de maand, waarin eerstbedoeld recht ontstaat, of zoveel later als het pensioen is ingegaan.

4. Indien een gepensioneerde recht verkrijgt op een algemeen ouderdomspensioen dan wel diens recht daarop eindigt of indien in het bedrag van dat pensioen, anders dan op grond van een wijziging van artikel 8 of van de toepassing van artikel 9 van de Algemene Ouderdomswet, wijziging wordt gebracht, is deze gehouden hiervan onverwijld kennis te geven aan Onze minister.

5. Verlaging van het inbouwbedrag dan wel vaststelling daarvan op nihil ten gevolge van een wijziging dan wel eindiging van het algemeen ouderdomspensioen als bedoeld in het vorige lid vindt niet plaats met ingang van een dag, liggende meer dan een jaar voor de eerste dag van de maand, waarin de in het vorige lid bedoelde kennisgeving is ingekomen dan wel waarin ambtsberichten zijn ingekomen, welke aanleiding hebben gegeven tot ambtshalve verlaging van het inbouwbedrag dan wel tot ambtshalve vaststelling daarvan op nihil.

Artikel M 3

Voor de toepassing van artikel M 2 wordt:

a. het algemeen ouderdomspensioen geacht betrekking te hebben op het tijdvak, liggende tussen de tijdstippen, waarop de gepensioneerde de leeftijd van 15 jaar en die van 65 jaar heeft bereikt;

b. de voor pensioen geldige diensttijd uitsluitend in aanmerking genomen voor zover deze is gelegen tussen de onder a bedoelde tijdstippen, waarbij van die diensttijd buiten beschouwing wordt gelaten de tijd, waarop betrekking heeft of geacht kan worden betrekking te hebben het bedrag van het algemeen ouderdomspensioen, waarop aanspraak is verkregen door vrijwillige premiebetaling krachtens artikel 35 van de Algemene Ouderdomswet;

c. een pensioen, verhoogd met een aanvulling, welke op grond van artikel F 6, tweede lid, tweede volzin, is vastgesteld, geacht te zijn berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd, welke zich verhoudt tot 40 jaren, als het bedrag van het pensioen verhoogd met die aanvulling zich verhoudt tot het bedrag van het pensioen indien dit zou zijn berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd van 40 jaren;

d. een pensioen, dat niet uitsluitend naar voor pensioen geldige diensttijd is berekend, geacht te zijn berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd, welke zich verhoudt tot 40 jaren, als het bedrag van het pensioen zich verhoudt

tot het maximum bedrag van dat pensioen, zulks echter uitsluitend indien de diensttijd, welke met dat pensioen is vergolden, van kortere duur is dan de uitkomst van vorenbedoelde verhouding; voor de vaststelling van die verhouding blijft de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, buiten aanmerking;

e. indien naast het invaliditeitspensioen geen recht bestaat op de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, dat pensioen geacht te zijn berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd van 4 jaren;

f. voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar een pensioen is of wordt geacht te zijn berekend en welke niet daadwerkelijk in dienstverhouding is doorgebracht, geacht aan te sluiten bij het einde van de dienstverhouding, waaraan het recht op pensioen is ontleend; voor zover daardoor deze diensttijd zich zou uitstrekken na het tijdstip, waarop de leeftijd van 65 jaar is bereikt, wordt die diensttijd te rekenen van dat tijdstip geacht te zijn doorgebracht voor zover mogelijk gedurende de tijdvakken van onderbreking van de daadwerkelijk in dienstverhouding doorgebrachte tijd en voor het overige onmiddellijk voor de aanvang van de voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar het pensioen is of wordt geacht te zijn berekend;

g. indien het betreft een pensioen, als bedoeld in artikel E 3, eerste lid, de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel F 4, eerste lid onder b, buiten aanmerking gelaten en wordt de overige voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar het pensioen is of wordt geacht te zijn berekend, voor zover deze de duur van het eerste verblijf in werkelijke dienst te boven gaat, geacht aaneensluitend aan dat verblijf in werkelijke dienst te zijn doorgebracht; voor zover daardoor deze diensttijd zich zou uitstrekken na het tijdstip, waarop de leeftijd van 65 jaar is bereikt, wordt die diensttijd te rekenen van dat tijdstip geacht onmiddellijk voor evenbedoeld verblijf in werkelijke dienst te zijn doorgebracht;

h. indien het betreft een invaliditeitspensioen, vermeerderd met de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, de voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar dat pensioen en die verhoging worden geacht te zijn berekend, geacht aaneensluitend, aanvangende met de eerste dag van verblijf in werkelijke dienst, te zijn doorgebracht; voor zover daardoor deze diensttijd zich zou uitstrekken na het tijdstip, waarop de leeftijd van 65 jaar is bereikt, wordt die diensttijd te rekenen van dat tijdstip geacht onmiddellijk voor evenbedoelde dag te zijn doorgebracht.

Artikel M 4

1. Indien de pensioengrondslag, waarnaar het pensioen is berekend, nadat op die grondslag de Aanpassingsregeling pensioenen is toegepast, lager is dan f 6274, wordt het met toepassing van de voorgaande artikelen van dit hoofdstuk berekende inbouwbedrag vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller is het aantal guldens van vorenbedoelde grondslag en de noemer is f 6274. De uitkomst van die vermenigvuldiging vormt in dat geval het inbouwbedrag.

2. Voor de toepassing van het vorige lid wordt:

a. indien naast het invaliditeitspensioen geen recht bestaat op de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, dat pensioen geacht te zijn berekend naar een pensioengrondslag gelijk aan het bedrag, genoemd in artikel F 7, zevende lid onder b;

b. indien ten aanzien van een pensioen sprake is zowel van een pensioengrondslag als van een berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7, uitsluitend uitgegaan van het na toepassing van de Aanpassingsregeling pensioenen gevonden hoogste bedrag.

Artikel M 5

1. Indien een pensioen is toegekend aan een gehuwde vrouw, die geen zelfstandig recht heeft op een algemeen

ouderdomspensioen noch duurzaam gescheiden van haar echtgenoot leeft, wordt eerstbedoeld pensioen voor de toepassing van dit hoofdstuk geacht aan haar echtgenoot te zijn toegekend met ingang van de eerste dag van de maand, waarin zij de leeftijd van 65 jaar bereikt, of zoveel later als het pensioen is ingegaan.

2. In het geval, bedoeld in het vorige lid, wordt voor de toepassing van artikel M 2 uitgegaan van het algemeen ouderdomspensioen, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet.

3. Indien aan de echtgenoot een pensioen dan wel een pensioen krachtens een andere regeling als bedoeld in artikel M 6, vijfde lid, of enig ander pensioen als bedoeld in artikel M 7, eerste lid, is toegekend, wordt de diensttijd waarnaar het pensioen voor de vrouw is berekend, of geacht wordt te zijn berekend, voor het deel dat samenvalt of geacht wordt samen te vallen met diensttijd van de echtgenoot, voor de toepassing van dit hoofdstuk niet in aanmerking genomen.

Artikel M 6

1. Indien aan een gepensioneerd meer dan een pensioen is of wordt geacht te zijn toegekend en de voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar die pensioenen zijn of worden geacht te zijn berekend, geheel of gedeeltelijk samenvalt, overschrijdt het totaal van de voor elk pensioen met toepassing van de voorgaande artikelen van dit hoofdstuk berekende bedragen van het algemeen ouderdomspensioen, nadat elk van die bedragen is vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller is de samenvallende diensttijd en de noemer is de diensttijd, waarnaar het pensioen is of wordt geacht te zijn berekend, niet het bedrag van het algemeen ouderdomspensioen, dat geacht kan worden betrekking te hebben op een tijd overeenkomende met de samenvallende diensttijd.

2. Indien een overschrijding, als bedoeld in het vorige lid, zou plaatsvinden, wordt het voor elk pensioen met toepassing van de voorgaande artikelen van dit hoofdstuk berekende bedrag van het algemeen ouderdomspensioen, voor zover dit kan worden geacht betrekking te hebben op de samenvallende diensttijd, verminderd tot een zodanig deel van het bedrag van het algemeen ouderdomspensioen, bedoeld aan het slot van het vorige lid, als elk onverminderd bedrag over die diensttijd zich verhoudt tot het totaal van die bedragen.

3. Indien het totaal van de inbouwbedragen, ook na toepassing van het vorige lid, een bedrag gelijk aan 80 percent van het algemeen ouderdomspensioen overschrijdt, wordt deze overschrijding in mindering gebracht op elk inbouwbedrag in de verhouding, waarin elk van die bedragen staat tot het totaal daarvan.

4. Indien aan een gepensioneerd naast een of meer pensioenen krachtens deze wet een of meer pensioenen krachtens een andere regeling zijn of worden geacht te zijn toegekend, zijn de vorige leden ten aanzien van de pensioenen, welke krachtens deze wet zijn of worden geacht te zijn toegekend, van toepassing, als ware het andere pensioen of de andere pensioenen eveneens krachtens deze wet toegekend.

5. Onder een pensioen krachtens een andere regeling als bedoeld in het vorige lid wordt verstaan een pensioen ten laste van de Nederlandse schatkist — anders dan ingevolge wettelijke garanties of ingevolge overneming van de verplichting tot betaling —, ten laste van Suriname, van de Nederlandse Antillen, van een publiekrechtelijk lichaam in Nederland of in een der genoemde landen, dan wel ten laste van een door het openbaar gezag in Nederland of in een van die landen ingesteld fonds.

Artikel M 7

1. Op schriftelijk aan Onze minister gericht verzoek van de gepensioneerd, die aantoonde, dat uit hoofde van zijn recht op algemeen ouderdomspensioen een vermindering plaatsvindt

van enig ander pensioen dan een pensioen bedoeld in artikel M 6, vijfde lid, wordt het bedrag van die vermindering, voor zoveel mogelijk, in mindering gebracht op het inbouwbedrag. De vorige volzin is slechts van toepassing voor zover bedoelde vermindering betrekking heeft op tijd, welke gelijktijdig in de desbetreffende betrekkingen is vervuld of kan worden geacht te zijn vervuld. Aan diensttijd, welke niet daadwerkelijk in dienstverhouding is doorgebracht, wordt een plaats toegekend aan de hand van artikel M 3 onder f. Overigens is artikel M 3 onder d van overeenkomstige toepassing.

2. Indien het verzoek, bedoeld in het vorige lid, is ingekomen meer dan een jaar na het tijdstip, waarop de in dat lid bedoelde omstandigheid is opgetreden, is het vorige lid niet van toepassing over het tijdvak, liggende meer dan een jaar voor de dag, waarop dat verzoek is ingekomen.

3. Bij toepassing van het eerste lid wordt, indien meer dan een pensioen is toegekend, het bedrag van de in dat lid bedoelde vermindering op de inbouwbedragen in mindering gebracht naar verhouding van die bedragen.

4. Indien het inbouwbedrag reeds is verminderd krachtens artikel M 4, is het eerste lid slechts van toepassing voor zoveel zulks nodig is om te voorkomen, dat het totaal van eerstbedoeld verminderd inbouwbedrag en het bedrag van de vermindering, bedoeld in het eerste lid, het onverminderde inbouwbedrag zou overschrijden.

5. Indien het totaal van het inbouwbedrag en het bedrag van de vermindering van het andere pensioen, ook na toepassing van de voorgaande leden, een bedrag gelijk aan 80 percent van het algemeen ouderdomspensioen overschrijdt, wordt van deze overschrijding een deel in mindering gebracht op het inbouwbedrag, en wel in de verhouding waarin de diensttijd, waarnaar het pensioen, waarop vorenbedoeld inbouwbedrag betrekking heeft, is of wordt geacht te zijn berekend, staat het totaal van de diensttijden.

Artikel M 8

Indien een algemeen ouderdomspensioen wordt toegekend of herzien over een tijdvak, waarover reeds pensioen werd betaald, en diensgevolge het pensioen tot een te hoog bedrag werd betaald, kan de Sociale Verzekeringsbank dan wel de Raad van Arbeid, welke het algemeen ouderdomspensioen heeft toegekend of herzien, ten behoeve van het rijk hetgeen te veel aan pensioen werd betaald inhouden op het algemeen ouderdomspensioen, voor zover dit betrekking heeft op vorenbedoeld tijdvak.

Artikel M 9

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de gepensioneerd, die op grond van gemoedsbezwaren zijn recht op algemeen ouderdomspensioen niet geldend maakt, met dien verstande, dat het met betrekking tot hem, die recht heeft op een uitkering als bedoeld in artikel 36a van de Algemene Ouderdomswet, zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing is.

HOOFDSTUK N

Van het verband tussen het pensioen van de nabestaanden en het pensioen krachtens de Algemene Ouderdomswet.

Artikel N 1

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a. „algemeen ouderdomspensioen”: pensioen krachtens de Algemene Ouderdomswet;
- b. „pensioen”:
 - 1e weduwnpensioen, als bedoeld in artikel G 1;
 - 2e weduwnaarspensioen, als bedoeld in artikel G 2;
 - 3e bijzonder weduwnpensioen, als bedoeld in artikel G 3;

4e pensioen, als bedoeld in artikel M 1, eerste lid onder b, indien naast dat pensioen recht bestaat op een pensioen, bedoeld onder 1e, 2e of 3e.

Artikel N 2

1. Voor de gepensioneerde, die tevens recht op een algemeen ouderdomspensioen heeft, wordt van het algemeen ouderdomspensioen het bedrag, dat kan worden geacht betrekking te hebben op een tijd overeenkomende met de voor pensioen geldige diensttijd, tot een maximum van 40 jaren, waarnaar het pensioen is of wordt geacht te zijn berekend, gerekend deel uit te maken van het bedrag van het pensioen. Het in de vorige volzin omschreven bedrag van het algemeen ouderdomspensioen wordt inbouwbedrag genaamd.

2. Indien een gepensioneerde recht verkrijgt op een algemeen ouderdomspensioen dan wel diens recht daarop eindigt of indien in het bedrag van dat pensioen, anders dan op grond van een wijziging van artikel 8 of van de toepassing van artikel 9 van de Algemene Ouderdomswet, wijziging wordt gebracht, is deze gehouden hiervan onverwijld kennis te geven aan Onze minister of aan de directie, al naar het pensioen door Ons dan wel door de directie is toegekend.

3. Verlaging van het inbouwbedrag dan wel vaststelling daarvan op nihil ten gevolge van een wijziging dan wel eindiging van het algemeen ouderdomspensioen als bedoeld in het vorige lid vindt niet plaats met ingang van een dag, liggende meer dan een jaar voor de eerste dag van de maand, waarin de in het vorige lid bedoelde kennisgeving is ingekomen dan wel waarin ambtsberichten zijn ingekomen, welke aanleiding hebben gegeven tot ambtshalve verlaging van het inbouwbedrag dan wel tot ambtshalve vaststelling daarvan op nihil.

Artikel N 3

1. Voor toepassing van artikel N 2 wordt:

a. ten aanzien van het pensioen, indien het is afgeleid van een eigen pensioen, als voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar het pensioen wordt geacht te zijn berekend, aangemerkt de voor pensioen geldige diensttijd, waarnaar dat eigen pensioen is of wordt geacht te zijn berekend, zulks met overeenkomstige toepassing van artikel M 3;

b. het pensioen, dat niet is afgeleid van een eigen pensioen, geacht te zijn berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd van 40 jaren, zulks met overeenkomstige toepassing van artikel M 3.

2. Voor de toepassing van artikel N 2 zijn voorts de artikelen M 2, tweede en derde lid, M 3, M 4, M 6, M 7, M 8 en M 9 van toepassing, met dien verstande, dat:

a. voor de toepassing van artikel M 3:

1e het algemeen ouderdomspensioen wordt geacht betrekking te hebben op het tijdvak, liggende tussen de tijdstippen, waarop degene, aan wiens overlijden het recht op pensioen wordt ontleend, de leeftijd van 15 jaren heeft bereikt en die van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

2e onder het tijdstip, bedoeld onder f, g of h van dat artikel, wordt verstaan het tijdstip, waarop degene, aan wiens overlijden het recht op pensioen wordt ontleend, de leeftijd van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

b. voor de toepassing van artikel M 4 voor het pensioen, dat is afgeleid van een eigen pensioen, als pensioengrondslag geldt die van het eigen pensioen, waarvan het weduwenpensioen is afgeleid;

c. voor de toepassing van artikel M 7 het verzoek moet worden ingediend bij de directie, indien het pensioen door hem is toegekend;

d. voor de toepassing van artikel M 8 de inhouding geschiedt ten behoeve van het pensioenfonds, indien het pensioen door de directie is toegekend.

HOOFDSTUK O

Van het verband tussen het pensioen van de nabestaanden en het pensioen of de uitkering krachtens de Algemene Weduwen- en Wezenwet

Artikel O 1

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. „algemeen weduwenpensioen”: weduwenpensioen en tijdelijke weduwenuitkering krachtens de Algemene Weduwen- en Wezenwet;

b. „algemeen wezenpensioen”: wezenpensioen krachtens de Algemene Weduwen- en Wezenwet;

c. „pensioen”:

1e weduwenpensioen, als bedoeld in artikel G 1;

2e bijzonder weduwenpensioen, als bedoeld in artikel G 3;

3e wezenpensioen, als bedoeld in de artikelen G 4 en G 5.

Artikel O 2

1. Voor de gepensioneerde, die tevens recht op een algemeen weduwenpensioen of een algemeen wezenpensioen heeft, wordt van het algemeen weduwenpensioen of het algemeen wezenpensioen het bedrag, dat kan worden geacht betrekking te hebben op een tijd overeenkomende met de voor pensioen geldige diensttijd, tot een maximum van 40 jaren, waarnaar het pensioen wordt geacht te zijn berekend, gerekend deel uit te maken van het bedrag van het pensioen. Het in de vorige volzin omschreven bedrag van het algemeen weduwenpensioen of van het algemeen wezenpensioen wordt inbouwbedrag genaamd.

2. Indien een gepensioneerde recht verkrijgt op een algemeen weduwenpensioen of een algemeen wezenpensioen dan wel diens recht daarop eindigt of indien in het bedrag van dat pensioen, anders dan op grond van een wijziging van artikel 19 of 20 of van de toepassing van artikel 21 van de Algemene Weduwen- en Wezenwet, wijziging wordt gebracht, is deze gehouden hiervan onverwijld kennis te geven aan Onze minister of aan de directie, al naar het pensioen door Ons dan wel door de directie is toegekend.

3. Verlaging van het inbouwbedrag dan wel vaststelling daarvan op nihil ten gevolge van een wijziging dan wel eindiging van het algemeen weduwenpensioen of het algemeen wezenpensioen als bedoeld in het vorige lid vindt niet plaats met ingang van een dag, liggende meer dan een jaar voor de eerste dag van de maand, waarin de in het vorige lid bedoelde kennisgeving is ingekomen dan wel waarin ambtsberichten zijn ingekomen, welke aanleiding hebben gegeven tot ambtshalve verlaging van het inbouwbedrag dan wel tot ambtshalve vaststelling daarvan op nihil.

Artikel O 3

1. Voor de toepassing van artikel O 2 wordt:

a. het algemeen weduwenpensioen en het algemeen wezenpensioen geacht betrekking te hebben op het tijdvak, liggende tussen de tijdstippen, waarop degene, aan wiens overlijden het recht op pensioen wordt ontleend, de leeftijd van 15 jaar heeft bereikt en die van 65 jaar heeft of zou hebben bereikt;

b. indien de weduwe recht heeft op algemeen weduwenpensioen op grond van artikel 8, eerste lid onder a, van de Algemene Weduwen- en Wezenwet, doch geen van de kinderen, in dat artikel bedoeld, recht heeft op pensioen, uitgegaan van het bedrag van het algemeen weduwenpensioen, dat geldt voor de weduwe, op wie artikel 19, eerste lid, van genoemde wet van toepassing is.

2. Voor de toepassing van artikel O 2 zijn voorts de artikelen M 2, derde lid, M 4, M 6, M 7, M 8, M 9 en N 3, eerste lid en tweede lid onder a, van toepassing, met dien verstande, dat:

a. voor „algemeen ouderdomspensioen” wordt gelezen „algemeen weduwenpensioen” of „algemeen wezenpensioen”;

b. voor de toepassing van artikel M 4 voor het pensioen, dat is afgeleid van een eigen pensioen, als pensioengrondslag geldt die van het eigen pensioen, waarvan het weduwen- of wezenpensioen is afgeleid;

c. voor de toepassing van artikel M 7 het verzoek moet worden ingediend bij de directie, indien het pensioen door hem is toegekend;

d. voor de toepassing van artikel M 8 de inhouding geschiedt ten behoeve van het pensioenfonds, indien het pensioen door de directie is toegekend.

Artikel O 4

1. Op schriftelijk aan Onze minister dan wel aan de directie, al naar het pensioen door Ons dan wel door de directie is toegekend, gericht verzoek van de weduwe, die aantoonde, dat een rente of uitkering, als bedoeld in artikel 19 onder 2e van de Ongevallenwet 1921¹⁷⁾, artikel 40 onder 2e van de Landen Tuinbouwongevallenwet 1922¹⁸⁾ of artikel 2, tweede lid, van de Zeengevallenwet 1919¹⁹⁾, daaronder begrepen de daarop verleende toeslagen en bijlagen anders dan ingevolge de Wet compensatie premie Algemene Ouderdomswet ongevallenrentetrekking²⁰⁾, is beperkt uit hoofde van haar recht op algemeen weduwenpensioen, wordt het bedrag van die beperking in mindering gebracht op het inbouwbedrag.

2. Indien het verzoek, bedoeld in het vorige lid, is ingekomen meer dan een jaar na het tijdstip, waarop de omstandigheid, bedoeld in dat lid, is opgetreden, is het vorige lid niet van toepassing over het tijdvak, liggende meer dan een jaar voor de dag, waarop dat verzoek is ingekomen.

TITEL V

BEPALINGEN VAN ADMINISTRatieve AARD

HOOFDSTUK P

De directie en de raad van toezicht

Artikel P 1

1. De directie is belast met de uitvoering van deze wet en het toezicht op de naleving van haar bepalingen, voor zover anderen bij de uitvoering daarvan zijn betrokken, met betrekking tot:

a. de pensioenen van de weduwen en wezen van:

1e beroepsmilitairen,

2e gepensioneerde beroepsmilitairen, met uitzondering van de pensioenen, waarop recht bestaat krachtens artikel G 1, eerste lid onder f, of artikel G 4, eerste lid onder d,

3e gewezen beroepsmilitairen,

indien het overlijden het gevolg is of wordt geacht te zijn van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11;

b. de tijdelijke pensioenen van de echtgenoten en kinderen van:

1e beroepsmilitairen,

2e gepensioneerde beroepsmilitairen, met uitzondering van de tijdelijke pensioenen, waarop recht bestaat krachtens artikel G 9 juncto artikel G 1, eerste lid onder f, of artikel G 4, eerste lid onder d,

¹⁷⁾ Stb. 1901, 1, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 1965 (Stb. 378).

¹⁸⁾ Stb. 365, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 1965 (Stb. 378).

¹⁹⁾ Stb. 1915, 214, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 1965 (Stb. 378).

²⁰⁾ Stb. 1957, 223.

3e gewezen beroepsmilitairen,

indien de vermissing plaatsvond onder andere omstandigheden dan die, bedoeld in artikel G 9, eerste lid.

2. Voor de toepassing van het vorige lid wordt onder beroepsmilitair begrepen de „reservist onbepaald verband” en de „reservist kort verband”.

Artikel P 2

1. De raad van toezicht is belast met het toezicht op de uitvoering van de in artikel P 1, eerste lid, aan de directie opgedragen taak.

2. De raad van toezicht doet, de directie gehoord, aan Onze minister de voorstellen, welke hij in het kader van de in het vorige lid bedoelde taak in het belang van de toepassing van deze wet nodig acht.

Artikel P 3

1. Van zijn beleid en werkzaamheden in zake de in artikel P 1, eerste lid, bedoelde toepassing van deze wet doet de directie de nodige mededelingen in het verslag, bedoeld in artikel L 11, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

2. Van zijn beleid en werkzaamheden in zake het in artikel P 2, eerste lid, bedoelde toezicht doet de raad van toezicht de nodige mededelingen in het verslag, bedoeld in artikel L 11, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Artikel P 4

1. De directie is bevoegd personen en colleges uit te nodigen tot het verstrekken van de inlichtingen, welke voor de vervulling van de hem in artikel P 1, eerste lid, opgedragen taak naar zijn mening nodig zijn.

2. De uitnodiging geschiedt bij aangetekende brief.

3. Ieder is verplicht aan de uitnodiging binnen de daarbij gestelde termijn gevolg te geven, behalve voor zover het verstrekken van de inlichtingen strijdig zou zijn met een hem door de overheid opgelegde of uit de aard van zijn ambt voortvloeiende plicht tot geheimhouding.

4. Hij, die aan een ingevolge het eerste lid gedane uitnodiging gevolg heeft gegeven, heeft aanspraak op vergoeding van de deswege gemaakte kosten volgens bij algemene maatregel van bestuur te geven voorschriften.

5. Hij, die weigerachtig of nalatig is in het voldoen aan een tot hem gerichte uitnodiging als bedoeld in het eerste lid wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste f 200.

6. Hij, die naar aanleiding van een tot hem gerichte uitnodiging als bedoeld in het eerste lid een inlichting, waarvan de onjuistheid hem bekend is, verstrekt, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste f 200.

7. Hij, die naar aanleiding van een tot hem gerichte uitnodiging als bedoeld in het eerste lid opzettelijk een onjuiste inlichting verstrekt met het oogmerk de directie of zijn ambtenaren een handeling te doen verrichten of nalaten, welke zonder die inlichting niet zou zijn verricht onderscheidenlijk nagelaten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar.

8. De in het vijfde en zesde lid strafbaar gestelde feiten worden als overtredingen, die in het vorige lid als misdrijven beschouwd.

Artikel P 5

1. Een ieder is verplicht aan de directie of een schriftelijk door hem gemachtigde ambtenaar desgevraagd inzage te geven in boeken, bescheiden en andere stukken, voor zover zulks voor de vervulling van de aan de directie in artikel P 1, eerste lid, opgedragen taak van belang kan zijn.

2. Artikel P 4, derde tot en met achtste lid, is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK Q**Algemene financiële bepaling****Artikel Q 1**

1. Behoudens het volgende lid komen de pensioenen en de pensioenvervangende uitkeringen, krachtens deze wet toegekend, ten laste van het rijk.

2. De pensioenen en tijdelijke pensioenen, bedoeld in artikel P 1, eerste lid, komen ten laste van het pensioenfonds.

HOOFDSTUK R**Bijzondere financiële bepalingen****Artikel R 1**

1. Het rijk is jaarlijks een bijdrage aan het pensioenfonds verschuldigd voor de pensioenen en tijdelijke pensioenen, bedoeld in artikel P 1, eerste lid.

2. De bijdrage bedraagt een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen percentage — onverminderd artikel R 4 — van de bijdragegrondslag, zijnde het totaal van de bedragen aan gezamenlijke inkomsten en van de geldswaarden van de gezamenlijke emolumenten, waarop telkenjare op 1 januari, verder te noemen peildatum, de beroepsmilitairen aanspraak hebben of zouden hebben, berekend over een vol jaar, voor zoveel deze inkomsten en emolumenten bij de vaststelling van een pensioengrondslag naar de toestand op de peildatum in aanmerking komen of zouden komen. De bijdragegrondslag geldend voor één beroepsmilitair bedraagt niet minder dan het bedrag, genoemd in artikel C 5, eerste lid, tweede volzin.

3. In afwijking van de eerste volzin van het vorige lid komen, indien het betreft een beroepsmilitair, die op de peildatum een militair-rechterlijke betrekking, als bedoeld in artikel C 1, derde lid, bekleedt, voor de toepassing van die volzin in aanmerking de inkomsten, welke voor hem duurzaam aan bedoelde betrekking zijn verbonden, en de in artikel C 1, eerste lid, bedoelde andere inkomsten en emolumenten, waarop hij aanspraak heeft.

4. De bijdrage wordt telkenjare voor 1 juli betaald.

5. Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur regelen te stellen volgens welke het rijk aan het pensioenfonds rente is verschuldigd over de bedragen aan bijdragen, welke te laat of te weinig zijn betaald.

6. Onze minister verstrekt aan de directie de gegevens, welke volgens de directie zijn vereist voor de vaststelling van de bijdrage.

Artikel R 2

1. De beroepsmilitair is maandelijks een bijdrage voor zijn pensioen en voor dat van de door hem na te laten betrekkingen aan het rijk verschuldigd.

2. De bijdrage bedraagt — onverminderd artikel R 4 — 7,9 percent van het totaal van de bedragen aan inkomsten en van de geldswaarden van de emolumenten, waarop hij over de

maand, waarover de bijdrage is verschuldigd, aanspraak heeft of zou hebben, voor zoveel deze inkomsten en emolumenten bij de vaststelling van de pensioengrondslag naar de toestand in die maand in aanmerking komen of zouden komen. Het bedrag van de maandelijks bijdrage wordt, indien dit bedrag eindigt op een halve gulden of minder tot het naastlagere guldenbedrag, en overigens zo nodig tot het naasthogere guldenbedrag afgerond. Het percentage, genoemd in de eerste volzin, kan bij algemene maatregel van bestuur worden gewijzigd.

3. In afwijking van de eerste volzin van het vorige lid komen, indien het betreft een beroepsmilitair, die een militair-rechterlijke betrekking, als bedoeld in artikel C 1, derde lid, bekleedt, voor de toepassing van die volzin in aanmerking de inkomsten, welke voor hem duurzaam aan bedoelde betrekking zijn verbonden, en de in artikel C 1, eerste lid, bedoelde andere inkomsten en emolumenten, waarop hij aanspraak heeft.

4. Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur:

a. categorieën van beroepsmilitairen aan te wijzen, die geen bijdrage zijn verschuldigd;

b. gevallen aan te wijzen, waarin een beroepsmilitair geen bijdrage is verschuldigd;

c. gevallen aan te wijzen, waarin een beroepsmilitair een hogere bijdrage is verschuldigd dan die bedoeld in het tweede lid, doch ten hoogste tot het percentage, genoemd in artikel C 3, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet;

d. voorschriften te geven omtrent de wijze van invordering van de verschuldigde bijdrage.

Artikel R 3

1. De premie, welke krachtens de algemene pensioenwetten van de beroepsmilitair wordt geheven ter zake van de inkomsten en van de geldswaarden van de emolumenten, waarop hij als zodanig aanspraak heeft, wordt voor hem — onverminderd artikel R 4 — door het rijk voldaan.

2. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing op de premie, welke krachtens de algemene pensioenwetten verschuldigd zou zijn geweest, indien niet krachtens artikel 36, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet en artikel 48, eerste lid, van de Algemene Weduwen- en Wezenwet vrijstelling van premiebetaling zou zijn verleend.

Artikel R 4

1. De artikelen R 1, R 2 en R 3 zijn van toepassing ten aanzien van:

a. de beroepsmilitair, die uit hoofde van non-activiteit, anders dan op verzoek of van rechtswege, aanspraak heeft op non-activiteitsbezoldiging,

b. de ontslagen beroepsmilitair, die uit hoofde van een ontslag als zodanig aanspraak heeft op wachtgeld, met dien verstande, dat:

1e. het bijdragepercentage en de premie de helft van onderscheidenlijk het percentage, bedoeld in het tweede lid van de artikelen R 1 en R 2, en de premie, bedoeld in artikel R 3, bedragen;

2e. ten aanzien van de onder b bedoelde ontslagen beroepsmilitair voor de berekening van de bijdragen, bedoeld in het tweede lid van de artikelen R 1 en R 2, in aanmerking komen de inkomsten en emolumenten, waarnaar het wachtgeld is berekend.

2. Het gedeelte van de premie, bedoeld in artikel R 3, dat niet voor belanghebbende wordt voldaan krachtens het vorige lid, wordt door het rijk voor hem voldaan voor een zodanig gedeelte als wordt aangegeven door een breuk, waarvan de teller is 7,1 en de noemer is 10,2.

Artikel R 5

1. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de beroepsmilitair zolang hij krachtens artikel D 5, vijfde lid, niet voor pensioen geldige diensttijd vervult.

2. De uit artikel R 4, eerste lid, voortvloeiende verplichtingen eindigen ten aanzien van de beroepsmilitair, in dat lid bedoeld onder *a*, en van de ontslagen beroepsmilitair, in dat lid bedoeld onder *b*, met het einde van een termijn, gelijk aan tweemaal de duur van de diensttijd, welke voor hem uit hoofde van non-activiteit of ter zake van wachtgeld krachtens artikel D 1 voor pensioen geldig is.

Artikel R 6

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder beroepsmilitair begrepen de „reservist onbepaald verband” en de „reservist kort verband”.

HOOFDSTUK S**Aanvraag om en toekenning van pensioen****Artikel S 1**

1. Aanvraag om pensioen, dat krachtens artikel Q 1, eerste lid, ten laste van het rijk komt, dient schriftelijk aan Ons te geschieden. Wij beslissen op die aanvraag.

2. Wij behouden Ons voor een pensioen als bedoeld in het vorige lid ambtshalve toe te kennen.

3. De stukken benodigd voor de beoordeling van het recht op pensioen of voor de toekenning van pensioen zijn vrij van leges. Indien Onze minister zulks nodig acht, legt de belanghebbende zodanige stukken over.

4. Aanvraag om een uitkering als bedoeld in hoofdstuk K dient schriftelijk aan Onze minister te geschieden. Onze minister beslist op die aanvraag. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel S 2

Omtrent de toekenning van een pensioen uit hoofde van ziekten of gebreken dan wel uit hoofde van een overlijden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, alsmede omtrent de toekenning, wijziging of intrekking van de aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, en de bijzondere invaliditeitsverhogingen, bedoeld in de artikelen E 8 en E 9, wordt beslist met inachtneming van de resultaten van een geneeskundig onderzoek naar het ontstaan, tot uiting komen of verergeren, de aard en de gevolgen van die verwonding, ziekten of gebreken.

Artikel S 3

In afwachting van de regeling van een pensioen, als bedoeld in artikel S 1, eerste lid, is Onze minister bevoegd ter zake voorschotten te verlenen.

Artikel S 4

Met betrekking tot de pensioenen, welke krachtens artikel Q 1, tweede lid, ten laste van het pensioenfonds komen, heeft de directie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen S 1 en S 3.

HOOFDSTUK T**Geneeskundig onderzoek****Artikel T 1**

Aan het geneeskundig onderzoek, bedoeld in artikel S 2, nemen ten minste 3 geneeskundigen deel. Bij algemene maatregel van bestuur worden regelen voor dit onderzoek gesteld.

Artikel T 2

Ziekten of gebreken, ten aanzien waarvan verband met de uitoefening van de militaire dienst wordt aangenomen, worden voor de vaststelling van invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, en van het percentage van de invaliditeit als een eenheid beschouwd, waarbij ziekten of gebreken, ten aanzien waarvan reeds eerder invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, is vastgesteld, buiten aanmerking worden gelaten. Het percentage van vorenbedoelde invaliditeit met dienstverband wordt uitgedrukt in veelvouden van 5 doch belooft in totaal niet meer dan 100.

Artikel T 3

1. Voor de militair of ontslagen militair, bij wie aanwezig is een invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, welke bestaat ten aanzien van de ledematen of organen, welke paarsgewijze voorkomen, wordt, indien later ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, een invaliditeit ten aanzien van beide ledematen of organen ontstaat, voor de toepassing van deze wet de invaliditeit met dienstverband nader vastgesteld op ten minste een zodanig percentage als overeenkomt met de helft van de totale alsdan aanwezige invaliditeit.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing, indien ten aanzien van een extremititeit een invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, aanwezig is en later ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, die extremititeit is verloren gegaan of geheel onbruikbaar is geworden dan wel een daarmee gelijk te stellen toestand is ontstaan.

3. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder ledematen of extremiteiten begrepen handen of voeten.

Artikel T 4

Onze minister is bevoegd een geneeskundig onderzoek te doen instellen in elk geval, waarin hij zulks wenselijk acht.

Artikel T 5

1. Indien uit het geneeskundig onderzoek ingesteld in verband met een aanvraag om pensioen krachtens artikel E 2, eerste lid onder *c*, of krachtens artikel E 5, een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 blijkt, dat die aanvraag naar het oordeel van Onze minister zonder voldoende reden is ingediend, kan die minister de ontslagen militair ter zake van dat onderzoek verplichten tot betaling van een bedrag van f 40.

2. Behoudens het vorige lid, komen de kosten van het geneeskundig onderzoek ten laste van het rijk.

HOOFDSTUK U**Ingang en einde van de pensioenen****Artikel U 1**

1. Behoudens het elders in dit hoofdstuk bepaalde gaat:
a. het eigen pensioen in met ingang van de dag, waarop het recht daarop ontstaat;

b. het weduwnpensioen, het wezenpensioen en het kostwinnerspensioen, toegekend aan ouderloze kleinkinderen, in met ingang van de dag, volgende op die van het overlijden van hem, aan wiens overlijden het wordt ontleend.

2. Behoudens het zevende en achtste lid gaat het pensioen krachtens artikel E 2, eerste lid onder c, in met ingang van de dag, waarop de arbeidsongeschiktheid is ontstaan dan wel kan worden geacht te zijn ontstaan.

3. Behoudens het zevende en achtste lid gaat het pensioen krachtens artikel E 5 in met ingang van de dag, waarop de invaliditeit met dienstverband is ontstaan dan wel kan worden geacht te zijn ontstaan.

4. Behoudens het zevende en achtste lid gaat het kostwinnerspensioen, dat voor de eerste maal wordt toegekend aan ouders, grootouders en schoonouders, in met ingang van de dag, volgende op die van het overlijden van hem, aan wiens overlijden het wordt ontleend.

5. Behoudens het zevende en achtste lid gaat het kostwinnerspensioen, dat voor de tweede of volgende maal wordt toegekend aan ouders, grootouders en schoonouders, in met ingang van de dag, volgende op die, waarover belanghebbenden laatstelijk in het genot van kostwinnerspensioen waren.

6. Behoudens het zevende en achtste lid gaat het pensioen, bedoeld in artikel G 9, eerste lid, in met ingang van de dag, volgende op die, waarover de militair laatstelijk aanspraak op bezoldiging had. Het pensioen, bedoeld in artikel G 9, tweede lid, gaat in met ingang van een door Ons dan wel door de directie te bepalen dag, al naar dat pensioen door Ons dan wel door de directie wordt toegekend.

7. Indien de aanvraag om pensioen is ingekomen meer dan een jaar na de dag, met ingang waarvan het pensioen volgens het eerste lid, het tweede lid, het derde lid, het vierde lid, het vijfde lid of de eerste volzin van het zesde lid dan wel volgens hoofdstuk Y had kunnen ingaan, gaat het pensioen in met ingang van de dag, liggende een jaar voor de dag, waarop die aanvraag bij Ons dan wel bij de directie is ingekomen, al naar dat pensioen door Ons dan wel door de directie wordt toegekend.

8. Indien een pensioen ambtshalve wordt toegekend, gaat het pensioen in met ingang van een door Ons dan wel door de directie te bepalen dag, al naar dat pensioen door Ons dan wel door de directie wordt toegekend.

Artikel U 2

1. Indien Wij met gebruikmaking van Onze bevoegdheid, bedoeld in artikel I 5, eerste en tweede lid, een vervallen recht op pensioen geheel of gedeeltelijk herstellen, dan wel een recht op weduwen- en wezenpensioen geheel of gedeeltelijk verlenen, bepalen Wij tevens de dag van ingang.

2. Indien de directie met gebruikmaking van zijn bevoegdheid, bedoeld in artikel I 5, derde lid, een vervallen recht op pensioen herstelt, bepaalt hij tevens de dag van ingang.

Artikel U 3

1. De aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, waarop recht bestaat op de dag van ingang van het pensioen, gaat in met ingang van diezelfde dag. De aanvulling of de invaliditeitsverhoging, bedoeld in de aanhef van de vorige volzin, waarop voor de eerste maal recht bestaat na de dag van ingang van het pensioen,

gaat in met ingang van de dag, waarop de arbeidsongeschiktheid of de invaliditeit met dienstverband is ontstaan of toegenomen dan wel kan worden geacht te zijn ontstaan of toegenomen, met dien verstande, dat die dag niet zal liggen meer dan een jaar voor de dag, waarop de aanvraag bij Ons is ingekomen.

2. De aanvulling, bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of de invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 7, welke voor de tweede of volgende maal wordt toegekend, gaat in:

a. met ingang van de dag, volgende op die, waarover belanghebbende laatstelijk recht op de vorige aanvulling of invaliditeitsverhoging had, ingeval de arbeidsongeschiktheid of de invaliditeit met dienstverband bij voortdurende aanwezig is, behoudens in het geval, bedoeld onder b;

b. met ingang van de dag, liggende een jaar voor de dag, waarop de aanvraag bij Ons is ingekomen, ingeval de arbeidsongeschiktheid of de invaliditeit met dienstverband bij voortdurende aanwezig is, doch tussen de dag, waarover belanghebbende laatstelijk recht op de vorige aanvulling of invaliditeitsverhoging had, en de dag, waarop de aanvraag bij Ons is ingekomen, meer dan een jaar is gelegen;

c. met ingang van de dag, waarop de arbeidsongeschiktheid of de invaliditeit met dienstverband opnieuw is ontstaan of toegenomen dan wel kan worden geacht te zijn ontstaan of toegenomen, met dien verstande, dat die dag niet zal liggen meer dan een jaar voor de dag, waarop de aanvraag bij Ons is ingekomen.

3. In het geval, bedoeld in artikel F 6, zesde lid, gaat de hogere aanvulling en in het geval, bedoeld in artikel F 7, deritiende lid, gaat de hogere invaliditeitsverhoging in met ingang van de dag, waarop de arbeidsongeschiktheid of de invaliditeit met dienstverband is toegenomen dan wel kan worden geacht te zijn toegenomen, met dien verstande, dat die dag niet zal liggen meer dan een jaar voor de dag, waarop de aanvraag bij Ons is ingekomen.

4. In het geval, bedoeld in artikel F 6, negende lid, gaat de gewijzigde aanvulling en in het geval, bedoeld in artikel F 7, zestiende lid, gaat de gewijzigde invaliditeitsverhoging in met ingang van een door Ons te bepalen dag, met dien verstande, dat, indien de aanvulling of de invaliditeitsverhoging in het nadeel van de gepensioneerde wordt gewijzigd, die wijziging ingaat met het begin van de maand volgende op die, waarin de beslissing tot wijziging is genomen. Het vorenstaande is van overeenkomstige toepassing, indien de aanvulling of de invaliditeitsverhoging wordt ingetrokken.

5. De vorige leden zijn van overeenkomstige toepassing op de bijzondere invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 8, eerste lid onder d, e of f, en op de bijzondere invaliditeitsverhoging, bedoeld in artikel E 9, eerste lid onder d.

Artikel U 4

1. Het pensioen eindigt met het einde van de maand, waarin de rechthebbende of, indien het betreft het kostwinnerspensioen, toegekend aan ouders, grootouders en schoonouders, de langstlevende rechthebbende is overleden.

2. In geval van vermissing van de gepensioneerde eindigt het pensioen met het einde van een door Ons te bepalen dag, met dien verstande, dat indien het pensioen door de directie is toegekend, dit eindigt met het einde van een door hem te bepalen dag.

3. Indien de vermiste gepensioneerde in leven blijkt te zijn, wordt aan hem zijn pensioen weer toegekend. Dit pensioen gaat in met ingang van de dag, volgende op die, bedoeld in het vorige lid.

Artikel U 5

Het kostwinnerspensioen, toegekend aan de moeder, grootmoeder of schoonmoeder, eindigt mede bij een volgend huwelijk van de rechthebbende met het einde van de maand, waarin het huwelijk is voltrokken.

Artikel U 6

Het wezenpensioen en het kostwinnerspensioen, toegekend aan ouderloze kleinkinderen, eindigen mede met het einde van de maand, waarin:

- a. de rechthebbende meerderjarig is geworden;
- b. de rechthebbende op grond van een rechterlijke uitspraak, welke in kracht van gewijsde is gegaan, de staat van wettig kind van adoptief-ouders heeft verkregen.

Artikel U 7

Het tijdelijk pensioen eindigt, wanneer de vermiste in leven blijkt te zijn, met het einde van een door Ons te bepalen dag, met dien verstande, dat indien het tijdelijk pensioen door de directie is toegekend, dit eindigt met het einde van een door hem te bepalen dag.

Artikel U 8

Een pensioen, waarop het recht krachtens artikel I 1 is vervallen verklaard, eindigt met het einde van de maand, waarin de beslissing inzake het vervallen verklaren is genomen.

Artikel U 9

Indien een pensioen krachtens artikel E 5 wordt toegekend, eindigt het pensioen, dat op de daarvoor aangegeven gronden niet zou zijn toegekend, indien een invaliditeit met dienstverband, als bedoeld in artikel E 11, reeds had bestaan op het tijdstip van ingang van het ontslag, ter zake waarvan eerstbedoeld pensioen wordt toegekend, met het einde van de dag, voorafgaande aan die, waarop eerstbedoeld pensioen ingaat.

Artikel U 10

Indien na de toekenning van een pensioen krachtens artikel G 1, eerste lid onder *b, c, d, e, f, g, h* of *j*, krachtens artikel G 4, eerste lid onder *b, c, d, e* of *g*, of krachtens artikel G 5, eerste lid onder *b, c, d, e* of *g*, ter zake van hetzelfde overlijden een pensioen krachtens artikel G 1, eerste lid onder *a* of *i*, krachtens artikel G 4, eerste lid onder *a* of *f*, of krachtens artikel G 5, eerste lid onder *a* of *f*, wordt toegekend, wordt, indien laatstbedoeld pensioen ingaat met ingang van de dag, waarop eerstbedoeld pensioen is ingegaan, het eerstbedoelde pensioen geacht nimmer te zijn toegekend. Gaat het pensioen krachtens artikel G 1, eerste lid onder *a* of *i*, krachtens artikel G 4, eerste lid onder *a* of *f*, of krachtens artikel G 5, eerste lid onder *a* of *f*, in met ingang van een latere dag dan die, bedoeld in de vorige volzin, dan eindigt het pensioen, bedoeld in de aanhef van de vorige volzin, met het einde van de dag, voorafgaande aan die, waarop eerstbedoeld pensioen ingaat.

HOOFDSTUK V**Betaling van de pensioenen****Artikel V 1**

1. Zodra een pensioen door Ons of door de directie is toegekend, verricht Onze minister onderscheidenlijk de directie het nodige voor de betaling.

2. De betaling geschiedt in maandelijkse termijnen. Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur regelen te stellen met betrekking tot betaling van pensioenen over termijnen langer dan een maand.

3. Indien een pensioen over een gedeelte van een kalendermaand moet worden betaald, wordt het te betalen bedrag gesteld op het jaarbedrag, waarop het pensioen is vastgesteld, vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller is het aantal dagen van vorenbedoeld gedeelte van de kalendermaand en de noemer 360. Voor deze berekening wordt de maand februari op 30 dagen gesteld.

4. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur voorschriften voor de betaling van de pensioenen.

Artikel V 2

1. Indien een gepensioneerd in een inrichting dan wel door of vanwege een door het openbaar gezag erkende kerkelijke of particuliere instelling wordt verzorgd of verpleegd en de kosten van verzorging of verpleging geheel of gedeeltelijk ten laste komen van een publiekrechtelijk lichaam of van die instelling, kan op verzoek van dat lichaam of die instelling diens pensioen over volle kalendermaanden, gelegen binnen de duur van de verzorging of verpleging, voor zover het over die maanden nog niet is betaald, met inachtneming van het volgende lid aan het desbetreffende lichaam of de betrokken instelling worden betaald.

2. Aan het lichaam of de instelling wordt niet meer betaald dan de te zijnen onderscheidenlijk te haren laste komende kosten van verzorging of verpleging bedragen, tot een maximum van:

a. negen tiende gedeelten van het aan de gepensioneerd te betalen bedrag aan pensioen, indien de gepensioneerd ongehuwd is dan wel gehuwd zijnde de beide echtgenoten een verzorging of verpleging als bedoeld in het vorige lid genieten, tenzij het onderhoud van een of meer minderjarige kinderen ten laste van de gepensioneerd komt;

b. een derde gedeelte van het aan de gepensioneerd te betalen bedrag aan pensioen in alle overige gevallen.

Artikel V 3

1. De gepensioneerd, wiens recht op pensioen krachtens artikel I 4 is vervallen verklaard, heeft geen recht op betaling van nog niet ingevorderde termijnen.

2. De gepensioneerd heeft geen recht op betaling van die termijn van zijn pensioen, welke niet is ingevorderd binnen 2 jaren na de eerste dag, waarop deze kon worden ingevorderd. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing, indien gedurende de daarin bedoelde termijn van 2 jaren de gepensioneerd nimmer heeft voldaan aan de verplichtingen, hem opgelegd bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel V 1, vierde lid.

3. Onze minister of de directie al naar die minister dan wel de directie het nodige voor de betaling verricht, is bevoegd van het vorige lid af te wijken, indien belanghebbende redelijkerwijs niet kan worden geacht in verzuim te zijn geweest.

Artikel V 4

1. De uit hoofde van ziekten of gebreken gepensioneerd militair, aan wie een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 is toegekend naar een berekeningsgrondslag, welke is vastgesteld naar inkomsten uit een betrekking, waarin voor hem uitzicht bestond op pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, de Spoorwegpensioenwet, de Pensioenwet 1922 (*Stb.* 240) of de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (*Stb.* 294), heeft, indien hem krachtens een van genoemde wetten ter zake van ongeschiktheid voor die betrekking een pensioen verhoogd met een aanvulling wordt toegekend, slechts recht op betaling van die invaliditeitsverhoging, voor zoveel deze meer bedraagt dan die aanvulling.

2. De uit hoofde van ziekten of gebreken gepensioneerd militair,

a. aan wie een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 is toegekend,

b. die na de laatste dag van het tijdvak, dat voor de vaststelling van de berekeningsgrondslag in aanmerking is genomen, een betrekking is gaan bekleden, waarin voor hem uitzicht bestond op pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet, de Spoorwegpensioenwet, de Pensioenwet 1922 (Stb. 240) of de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (Stb. 294), en

c. aan wie krachtens een van de onder b genoemde wetten ter zake van ongeschiktheid voor die betrekking een pensioen verhoogd met een aanvulling is toegekend,

heeft, indien ten gevolge van de arbeidsongeschiktheid, welke heeft geleid tot de onder c bedoelde aanvulling, een aanvulling of invaliditeitsverhoging als bedoeld onder a wordt toegekend dan wel de toegekende aanvulling of invaliditeitsverhoging, bedoeld onder a, op een hoger bedrag wordt vastgesteld, een en ander ter zake van toename van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit met dienstverband, slechts recht op betaling van die aanvulling of invaliditeitsverhoging dan wel van het deel daarvan, dat verband houdt met vorenbedoelde toename, voor zoveel die aanvulling of invaliditeitsverhoging dan wel bedoeld deel daarvan meer bedraagt dan de onder c bedoelde aanvulling.

3. De uit hoofde van ziekten of gebreken gepensioneerde militair, aan wie een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 is toegekend naar een berekeningsgrondslag, welke is vastgesteld naar inkomsten over een tijdvak, gedurende hetwelk hij verzekerde was in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, heeft, indien hem uit hoofde van die verzekering ter zake van arbeidsongeschiktheid een uitkering wordt toegekend, slechts recht op betaling van die invaliditeitsverhoging, voor zoveel deze meer bedraagt dan die uitkering.

4. De uit hoofde van ziekten of gebreken gepensioneerde militair,

a. aan wie een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 is toegekend,

b. die na de laatste dag van het tijdvak, dat voor de vaststelling van de berekeningsgrondslag in aanmerking is genomen, verzekerde in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering is geworden, en

c. aan wie uit hoofde van die verzekering ter zake van arbeidsongeschiktheid een uitkering is toegekend,

heeft, indien ten gevolge van die arbeidsongeschiktheid een aanvulling of invaliditeitsverhoging als bedoeld onder a wordt toegekend dan wel de toegekende aanvulling of invaliditeitsverhoging, bedoeld onder a, op een hoger bedrag wordt vastgesteld, een en ander ter zake van toename van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit met dienstverband, slechts recht op betaling van die aanvulling of invaliditeitsverhoging dan wel van het deel daarvan, dat verband houdt met vorenbedoelde toename, voor zoveel die aanvulling of invaliditeitsverhoging dan wel bedoeld deel daarvan meer bedraagt dan vorenbedoelde uitkering.

5. Het derde en vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing, indien in plaats van een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering ziekengeld krachtens de Ziektewet²¹⁾ wordt genoten.

6. Wij behouden Ons voor bij algemene maatregel van bestuur bepalingen vast te stellen ter verzekering van de controle op de samenloop van een aanvulling als bedoeld in artikel E 6, eerste lid, of een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 met een uitkering krachtens de Wet op de

arbeidsongeschiktheidsverzekering of met ziekengeld krachtens de Ziektewet.

Artikel V 5

Hetgeen uit hoofde van het krachtens artikel U 9 geëindigde pensioen bereids is genoten van de dag van ingang van het pensioen, bedoeld in artikel E 5, af, wordt aangemerkt als een betaling ter zake van laatstbedoeld pensioen.

Artikel V 6

Hetgeen door de nadere vaststelling, bedoeld in artikel F 1, vijfde lid, aan pensioen en aan tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, te veel is genoten, kan op de gepensioneerde worden verhaald door het niet betalen van het pensioen en de tropenverhoging.

Artikel V 7

Hetgeen uit hoofde van een pensioen toegekend krachtens artikel G 1, eerste lid onder b, c, d, e, g of h, krachtens artikel G 4, eerste lid onder b, c of e, of krachtens artikel G 5, eerste lid onder b, c, d of e, dat krachtens artikel U 10 wordt geacht nimmer te zijn toegekend, bereids is genoten wordt aangemerkt als een betaling van het pensioen, bedoeld in het eerste lid onder a, van de artikelen G 1, G 4 of G 5, en door de zorg van Onze minister overgemaakt aan de directie. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van hetgeen uit hoofde van het krachtens artikel U 10 geëindigde pensioen toegekend krachtens artikel G 1, eerste lid onder b, c, d, e, g of h, krachtens artikel G 4, eerste lid onder b, c of e, of krachtens artikel G 5, eerste lid onder b, c, d of e, bereids is genoten van de dag van ingang van het pensioen, bedoeld in het eerste lid onder a, van de artikelen G 1, G 4 of G 5, af.

Artikel V 8

Indien een vermiste in leven blijkt te zijn, kan hetgeen aan tijdelijk pensioen is betaald worden teruggevorderd en in het geval, bedoeld in artikel U 4, derde lid, worden verrekend met de aan het krachtens dat lid weer toegekende pensioen te betalen bedragen.

Artikel V 9

1. Indien pensioenen, bedoeld in artikel H 9, eerste lid, niet gelijktijdig zijn toegekend en ten gevolge van een latere toekenning van een van die pensioenen de in dat artikel bedoelde beperking moet worden opgelegd of gewijzigd, kan het bedrag, dat aan de eerder toegekende pensioenen ten gevolge van die beperking te veel is betaald, worden verrekend met het bedrag, waarop uit hoofde van een later toegekend pensioen recht bestaat tot de datum van het besluit, houdende vaststelling of wijziging van bedoelde beperking.

2. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing, indien na toekenning van een weduwenpensioen een bijzonder weduwenpensioen wordt toegekend.

Artikel V 10

Indien aan de gepensioneerde militair meer pensioen is betaald dan ingevolge artikel U 4, eerste lid, had mogen geschieden, wordt het te veel betaalde verrekend met de uitkering, als bedoeld in artikel K 3.

Artikel V 11

Indien bij een beslissing van de raad van toezicht, bedoeld in artikel W 2, of bij een beslissing ter uitvoering van een uitspraak van het Ambtenarengerecht of van de Centrale Raad van Beroep het recht op pensioen wordt ontegd dan wel een lager pensioen wordt toegekend, vindt geen terugvordering of verre-

²¹⁾ Stb. 1913, 204, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 februari 1966 (Stb. 85).

kening van ter zake reeds betaalde dan wel te veel betaalde bedragen plaats.

Artikel V 12

Een herziening als bedoeld in artikel W 4 in het nadeel van belanghebbende leidt niet tot terugvordering of verrekening van ter zake reeds betaalde of te veel betaalde bedragen, tenzij bij die herziening is aangegeven, dat de feitelijke onjuistheid, welke aan de oorspronkelijke beslissing ten grondslag lag, was te wijten aan belanghebbende.

Artikel V 13

1. De periodieke betaling van een niet uit hoofde van ziekten of gebreken toegekend eigen pensioen, van een weduwenpensioen of van een wezenpensioen wordt in het geval, bedoeld in het volgende lid, vervangen door een betaling ineens.

2. De betaling ineens, bedoeld in het vorige lid, vindt plaats indien het bedrag van het pensioen na vermindering met het inbouwbedrag f 100 of minder bedraagt.

3. De vorige leden blijven buiten toepassing, indien:

a. door Ons meerdere pensioenen met ingang van dezelfde dag zijn toegekend en zolang het totaal van de bedragen van die pensioenen na vermindering met het inbouwbedrag meer dan f 100 bedraagt, dan wel door Ons een pensioen wordt toegekend, terwijl reeds recht op periodieke betaling bestaat van een ander door Ons krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet toegekend pensioen;

b. door de directie meerdere pensioenen met ingang van dezelfde dag zijn toegekend en zolang het totaal van de bedragen van die pensioenen na vermindering met het inbouwbedrag meer dan f 100 bedraagt, dan wel door de directie een pensioen wordt toegekend, terwijl reeds recht op periodieke betaling bestaat van een ander door de directie krachtens deze wet of een vroegere militaire pensioenwet toegekend pensioen.

4. De vaststelling van het bedrag, waarop in het geval van betaling ineens recht bestaat, geschiedt naar regelen bij algemene maatregel van bestuur gesteld.

HOOFDSTUK W

Bezwaar, beroep en herziening

Artikel W 1

1. Ieder, wiens belang rechtstreeks is betrokken bij een beslissing in pensioenzaken van Ons of van Onze minister, kan daartegen beroep instellen. Op dat beroep is titel II van de Militaire Ambtenarenwet 1931 van overeenkomstige toepassing, waarbij de militair, die niet krachtens artikel 1 van die wet militair ambtenaar is, wordt geacht militair ambtenaar te zijn.

2. Over het beroep oordeelt in eerste aanleg het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage en in hoger beroep de Centrale Raad van Beroep.

3. Indien Wij als verweerder optreden, worden Wij door Onze minister vertegenwoordigd.

Artikel W 2

1. Ieder, wiens belang rechtstreeks is betrokken bij een beslissing in pensioenzaken van de directie, kan met vermelding van zijn bezwaar tegen die beslissing schriftelijk aan de raad van toezicht verzoeken over dat bezwaar te beslissen. De voorgaande volzin is niet van toepassing op een beslissing van de

directie, welke is genomen met wettelijk voorgeschreven goedkeuring van de raad van toezicht.

2. Het verzoek moet worden ingediend bij de directie binnen 30 dagen na de dag van verzending van de beslissing.

3. Een na de termijn, bedoeld in het vorige lid, ingediend verzoek wordt geacht tijdig te zijn ingediend, indien de belanghebbende aantoont, dat het verzoek is ingediend binnen 30 dagen na de dag, waarop hij van de bestreden beslissing redelijkerwijs heeft kunnen kennis dragen.

4. De directie dient de raad van toezicht schriftelijk van advies.

5. De raad van toezicht zendt bij aangetekende brief een afschrift van een door hem genomen beslissing aan degene, die het verzoek heeft ingediend, en aan de directie.

Artikel W 3

1. Ieder, wiens belang rechtstreeks is betrokken bij een beslissing van de raad van toezicht, bedoeld in artikel W 2, of bij een beslissing van de directie, bedoeld in artikel W 2, eerste lid, laatste volzin, kan daartegen beroep instellen. Op dat beroep is titel II van de Ambtenarenwet 1929²³⁾ van overeenkomstige toepassing.

2. Over het beroep oordeelt in eerste aanleg het Ambtenarengerecht tot welks rechtsgebied de gemeente behoort, waar krachtens artikel L 1, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet de zetel van het pensioenfonds is gevestigd, en in hoger beroep de Centrale Raad van Beroep.

3. Indien de raad van toezicht als partij optreedt, wordt hij door de directie vertegenwoordigd.

Artikel W 4

Wij, Onze minister, de raad van toezicht en de directie zijn bevoegd een onderscheidenlijk door Ons, Onze minister, de raad en de directie genomen beslissing te herzien. Herziening in het nadeel van de bij die beslissing belanghebbende kan alleen plaats hebben, indien blijkt, dat aan die beslissing een feitelijke onjuistheid ten grondslag ligt.

Artikel W 5

Een herziening als bedoeld in artikel W 4 gaat in met de dag van ingang van de beslissing, welke is herzien, tenzij bij die herziening een latere dag van ingang is gesteld.

Artikel W 6

1. Indien Wij of Onze minister gebruik hebben gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel W 4, is ten aanzien van de genomen beslissing artikel W 1 van overeenkomstige toepassing.

2. Indien de raad van toezicht of de directie gebruik hebben gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel W 4, zijn ten aanzien van de genomen beslissingen de artikelen W 2 en W 3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel W 7

Wij en Onze minister zijn bevoegd in pensioenzaken een beslissing te nemen, welke in het voordeel van de belanghebbende afwijkt van een door hem uitgelokte uitspraak van het Ambtenarengerecht of van de Centrale Raad van Beroep.

Op die beslissing is artikel W 1 niet van toepassing. Van deze beslissing wordt het Ambtenarengerecht of de Centrale Raad van Beroep, al naar wie de uitspraak heeft gedaan, in kennis gesteld.

²³⁾ Stb. 530, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 6).

HOOFDSTUK X

Algemene bepalingen

Artikel X 1

Elke beslissing in pensioenzaken, met uitzondering van de periodieke pensioenbetaling, geschiedt bij een gedagtekende beschikking, welke de gronden van de beslissing alsmede de artikelen van de wet, waarop die beslissing steunt, behelst.

Artikel X 2

De belanghebbende is verplicht tot het verstrekken van inlichtingen en gegevens, welke Onze minister of de directie, al naar het pensioen door Ons dan wel door de directie wordt of is toegekend, noodzakelijk acht voor de uitvoering van deze wet.

Artikel X 3

1. Voor de gepensioneerde, van wie krachtens een algemene pensioenwet premie wordt geheven ter zake van

a. een pensioen, dat uit hoofde van ziekten of gebreken is toegekend,

b. een pensioen als bedoeld in artikel E 2 of artikel E 3, eerste lid, waarop hij recht heeft en dat op dezelfde dag is ingegaan als het pensioen, bedoeld onder a, of

c. een pensioen, dat ter zake van overlijden is toegekend, bestaat recht op een vergoeding voor die premie ten laste van het rijk dan wel van het pensioenfonds, al naar het pensioen door Ons dan wel door de directie is toegekend, met inachtneming van de geldende premiepercentages en van het bedrag, waarover ter zake van het pensioen en die vergoeding premie wordt geheven. Wij geven bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen voor de vaststelling van die vergoeding.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing ten aanzien van de rechthebbende op een bijzonder weduwenpensioen of op een weduwenpensioen, dat wegens hertrouwen nader is vastgesteld.

3. De vorige leden zijn van overeenkomstige toepassing op de premie, welke krachtens de algemene pensioenwetten verschuldigd zou zijn geweest, indien niet krachtens artikel 36, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet en artikel 48, eerste lid, van de Algemene Weduwen- en Wezenwet vrijstelling van premiebetaling zou zijn verleend.

4. Indien aan een gepensioneerde meerdere pensioenen als bedoeld in het eerste lid zijn toegekend, worden die pensioenen voor de toepassing van dat lid aangemerkt als een eenheid.

Artikel X 4

Indien ten gevolge van een aan een ontslagen militair overkomen ongeval krachtens deze wet een pensioen, een aanvulling als bedoeld in artikel E 6 of een hogere zodanige aanvulling dan wel een invaliditeitsverhoging als bedoeld in artikel E 7 of een hogere zodanige verhoging wordt toegekend, wordt dat ongeval voor de toepassing van de Verhaalswet ongevallen ambtenaren²⁴⁾ geacht te zijn overkomen aan een ambtenaar in de zin van die wet.

²⁴⁾ Stb. 1965, 354.

TITEL VI

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

HOOFDSTUK Y

Overgangsbepalingen

Paragraaf 1

Algemene bepalingen

Artikel Y 1

Behoudens de artikelen Y 4 en Y 5 wordt het recht op pensioen ter zake van het ontslag van een militair ingegaan na 31 december 1965 dan wel ter zake van het overlijden van een militair of van een ontslagen militair na die datum uitsluitend getoetst aan de bepalingen van deze wet.

Artikel Y 2

Ten aanzien van de beroepsmilitair, aan wie een ontslag is verleend met ingang van een dag liggende na 31 december 1965 doch voor 1 januari 1971 en die op het tijdstip van zijn ontslag een voor pensioen geldige diensttijd kan doen gelden van zodanige duur, dat aan hem, ware de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of de Pensioenwet voor de landmacht 1922 te zijnen aanzien van kracht gebleven, ter zake van langdurige dienst een pensioen zou zijn toegekend met ingang van de dag van zijn ontslag, wordt op zijn daartoe schriftelijk aan Ons gericht verzoek artikel Y 1 buiten toepassing gelaten. Hem wordt alsdan het pensioen krachtens een der in de vorige volzin genoemde pensioenwetten toegekend, door welke toekenning voor hem recht op pensioen krachtens deze wet ter zake van het in de vorige volzin bedoelde ontslag verloren gaat.

Artikel Y 3

Ten aanzien van de beroepsmilitair, aan wie een ontslag is verleend met ingang van een dag liggende na 31 december 1965 doch voor 1 juli 1969 en aan wie, ware de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of de Pensioenwet voor de landmacht 1922 te zijnen aanzien van kracht gebleven, krachtens artikel 2, eerste lid onder 6e, van eerstgenoemde wet of krachtens artikel 2, eerste lid onder 5e, van laatstgenoemde wet een pensioen zou zijn toegekend met ingang van de dag van zijn ontslag, wordt op zijn daartoe schriftelijk aan Ons gericht verzoek artikel Y 1 buiten toepassing gelaten. Hem wordt alsdan het pensioen krachtens een der in de vorige volzin genoemde pensioenwetten toegekend, door welke toekenning voor hem recht op pensioen krachtens deze wet ter zake van het in de vorige volzin bedoelde ontslag verloren gaat.

Artikel Y 4

1. Indien het recht op pensioen van de weduwe en wezen van een na 31 december 1965 overleden ontslagen militair, had dit overlijden plaats gevonden op die datum, zou zijn getoetst aan de bepalingen van de Wet buitengewoon militair pensioen 1914—1918 (Stb. 1948, I 496), wordt dat recht uitsluitend beheerst door de bepalingen van laatstgenoemde wet, zulks onverminderd de artikelen Y 14 en Y 17.

2. In afwijking van het vorige lid zijn in voorkomend geval de artikelen G 3 en H 3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel Y 5

1. Recht op pensioen ter zake van het overlijden ten gevolge van andere oorzaken dan verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, van een ontslagen beroepsmilitair na 31 december 1965 wordt, indien die ontslagen beroepsmilitair deelgenoot is gebleven in het weduwen- en

wezenfonds der militaire officieren bij de zeemacht of in de weduwen- en wezenkas voor de officieren van de landmacht en deswege voor hun nagelaten betrekkingen geen rechten konden ontleenen aan de Militaire Weduwenwet 1922, uitsluitend beheerst door de bepalingen van het reglement voor dat fonds of de statuten van die kas, zulks onverminderd de artikelen Y 14 en Y 17.

2. In afwijking van het vorige lid zijn in voorkomend geval de artikelen G 3 en H 3 van overeenkomstige toepassing.

3. Ter zake van het deelgenootschap, bedoeld in het eerste lid, is van 1 januari 1966 af geen contributie als bedoeld in het reglement of de statuten, genoemd in dat lid, meer verschuldigd.

Artikel Y 6

1. Ten aanzien van de weduwe van een na 31 december 1965 doch voor 1 januari 1971 overleden beroepsmilitair of overleden ontslagen beroepsmilitair, die op 31 december 1956 voor zijn na te laten betrekkingen uitzicht had op pensioen, wordt op haar schriftelijk verzoek artikel Y 1 buiten toepassing gelaten en wordt haar het weduwenpensioen toegekend, waarop zij uit hoofde van het overlijden van haar echtgenoot alsdan recht kan doen gelden krachtens de bepalingen van de voor haar geldende vroegere militaire pensioenwet, zoals die luidde op 31 december 1956.

2. Indien door de weduwe een verzoek als bedoeld in het vorige lid is ingediend, worden de kinderen, die wegens het overlijden van haar echtgenoot recht op wezenpensioen hebben, geacht een verzoek van gelijke strekking te hebben ingediend.

3. Indien een weduwenpensioen niet wordt toegekend, is het eerste lid van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de kinderen, die wegens een zelfde sterfgeval recht op wezenpensioen hebben, met dien verstande, dat het verzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt gedaan door het jongste van die kinderen.

4. De vorige leden zijn niet van toepassing, indien het uitzicht op pensioen voor de na te laten betrekkingen volgens de op 31 december 1956 geldende bepalingen nadien verloren zou zijn gegaan.

5. Gedurende de tijd, dat een weduwe of wees een pensioen als zodanig geniet, berekend naar de bepalingen van een vroegere militaire pensioenwet, de Pensioenwet 1922 (Stb. 240) of de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (Stb. 294), zoals die luiden op 31 december 1956, bestaat voor haar of hem geen recht op een ander weduwen- of wezenpensioen ter zake van hetzelfde overlijden.

Artikel Y 7

Het pensioen van een weduwe, wier echtgenoot niet is overleden ten gevolge van, noch is gepensioneerd ter zake van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dat is toegekend krachtens een vroegere militaire pensioenwet, zoals die luidde op 31 december 1956, wordt bij toepassing van artikel Y 14, in afwijking van artikel H 6, vastgesteld op zoveel veertigste gedeelten van dat pensioen als wordt aangegeven door het aantal volle jaren van de voor pensioen geldige diensttijd, welke de overleden echtgenoot op het tijdstip van overlijden kon aanwijken.

Artikel Y 8

Voor de toepassing van artikel H 7 of een daarmee overeenkomende bepaling in andere wetten wordt het pensioen van een weduwe, wier laatste echtgenoot niet is overleden ten gevolge van, noch is gepensioneerd ter zake van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11, dat wordt

toegekend krachtens een vroegere militaire pensioenwet, zoals die luidde op 31 december 1956, geacht te zijn afgeleid van het eigen pensioen van de overleden echtgenoot, berekend naar een voor pensioen geldige diensttijd van 40 jaren, aanvangende met de dag, waarop hij in dienst is getreden, en wordt dat weduwenpensioen geacht voor een veertigste gedeelte te zijn verbonden aan elk van die dienstjaren. Voor zover daardoor deze diensttijd zich zou uitstrekken na het tijdstip, waarop de leeftijd van 65 jaar is of zou zijn bereikt, wordt de diensttijd geacht te zijn doorgebracht onmiddellijk voor de dag van de in de vorige volzin bedoelde indiensttreding.

Artikel Y 9

Behoudens de artikelen Y 10, eerste lid, Y 11, eerste lid, Y 12, eerste lid, Y 13, eerste lid, Y 15, Y 16 en Y 22 en onverminderd de artikelen Y 14 en Y 17 worden pensioenen of wordt het recht op pensioen, ter zake van het ontslag van een militair ingegaan voor 1 januari 1966 dan wel ter zake van het overlijden van een militair of van een ontslagen militair voor die datum, uitsluitend beheerst door de bepalingen van de voor belanghebbende geldende vroegere militaire pensioenwet.

Artikel Y 10

1. Het recht op pensioen van de beroepsmilitair, die

a. is ontslagen met ingang van een dag voorafgaande aan 1 januari 1966,

b. op 31 december 1965 de leeftijd van 60 jaar nog niet heeft bereikt en

c. krachtens de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of de Pensioenwet voor de landmacht 1922 aan dat ontslag een recht op uitgesteld pensioen ontleende, welk recht op dat tijdstip niet is vervallen,

wordt van 1 januari 1966 af uitsluitend getoetst aan de bepalingen van deze wet, met dien verstande, dat het recht op pensioen wordt verkregen, indien hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

2. Indien de ontslagen beroepsmilitair voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar in omstandigheden komt te verkeren, welke, indien het vorige lid niet op hem van toepassing ware, hem recht zou hebben gegeven op

a. pensioen krachtens artikel 2, eerste lid onder 2°, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922 of op

b. pensioen, in te gaan voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar, krachtens artikel 2, eerste lid onder 4°, c, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of artikel 2, eerste lid onder 4°, b, van de Pensioenwet voor de landmacht 1922,

blijft het vorige lid te zijnen aanzien buiten toepassing en wordt hem alsnog dat pensioen krachtens de voor hem geldende genoemde pensioenwet toegekend, mits in het geval bedoeld onder b de omstandigheden, bedoeld in de daar genoemde artikelen, zich hebben voorgedaan voor 1 januari 1971.

3. Indien bij pensionering van een militair als bedoeld in het eerste lid, die op 1 juli 1923 in dienst was, ter zake van een ontslag ingegaan voor 1 januari 1966, de voor eerstgenoemde datum vervulde diensttijd, welke ingevolge artikel D 3 dubbel wordt geteld, niet of slechts ten dele voor de tropenverhoging, bedoeld in artikel E 10, in aanmerking kan komen, wordt hem die verhoging over bedoelde diensttijd ten volle toegekend naar de maatstaf, vermeld in artikel F 10.

Artikel Y 11

1. Het recht op pensioen van de beroepsmilitair, die
a. is ontslagen met ingang van een dag liggende tussen 30 januari 1925 en 1 januari 1966 en

b. krachtens de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of de Pensioenwet voor de landmacht 1922 aan dat ontslag niet een recht op pensioen ontleende uitsluitend wegens het niet vervuld hebben van de vereiste wachttijd, doch ten minste 5 jaren werkelijke dienst in de zin van de voor hem geldende genoemde pensioenwet kan doen gelden,

wordt op schriftelijk aan Ons gericht verzoek van 1 januari 1966 af getoetst aan de bepalingen van deze wet, met dien verstande, dat bij de berekening van het pensioen wordt uitgegaan van de voor pensioen geldige diensttijd in de zin van de desbetreffende onder b genoemde pensioenwet. Het pensioen gaat niet eerder in dan met ingang van 1 januari 1966.

2. Indien de ontslagen beroepsmilitair voor het bereiken van de leeftijd van 65 jaar in omstandigheden komt te verkeren, welke, indien het vorige lid niet op hem van toepassing ware, hem recht zou hebben gegeven op pensioen krachtens artikel 2, eerste lid onder 2e, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922, blijft het vorige lid te zijnen aanzien buiten toepassing en wordt hem alsnog dat pensioen krachtens de voor hem geldende genoemde pensioenwet toegekend.

Artikel Y 12

1. Degene, die

a. vrijwillig verplichtingen heeft aanvaard tot doorlopende werkelijke dienst in de zin van de Bijzondere pensioenwet reserve-personeel landmacht (Stb. 1949, J344)²⁵ of van de Pensioenwet bijzondere groepen reserve-personeel 1956²⁶,

b. wiens verblijf in werkelijke dienst op grond van de onder a bedoelde vrijwillig aanvaarde verplichtingen is beëindigd met ingang van een dag voorafgaande aan 1 januari 1966 zonder dat hem met ingang van diezelfde dag ontslag bij het reservepersoneel der krijgsmacht is verleend en

c. ware hij op de onder b bedoelde dag ontslagen,

1e. recht op uitgesteld pensioen zou hebben ontleend aan de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of de Pensioenwet voor de landmacht 1922 of

2e. het onder 1e. bedoelde recht niet zou hebben gehad uitsluitend wegens het niet vervuld hebben van de vereiste wachttijd, doch ten minste 5 jaren werkelijke dienst in de zin van de voor hem geldende genoemde pensioenwet kon doen gelden,

wordt op zijn daartoe schriftelijk aan Ons gericht verzoek voor de toepassing van deze wet aangemerkt als een „reservist onbepaald verband” of als een „reservist kort verband”. Het recht op pensioen wordt in het geval, bedoeld onder c, 1e., verkregen, indien hij de leeftijd van 60 jaar en in het geval, bedoeld onder c, 2e., indien hij de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, doch niet eerder dan met ingang van 1 januari 1966. Bij de berekening van het pensioen wordt in het geval, bedoeld onder c, 2e., uitgegaan van de voor pensioen geldige diensttijd in de zin van de desbetreffende onder c, 1e., genoemde pensioenwet.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing ten aanzien van hem, voor wie de in dat lid bedoelde werkelijke dienst is of had kunnen zijn vergolden met een pensioen krachtens een vroegere militaire pensioenwet.

²⁵ Gewijzigd bij de wet van 26 november 1952 (Stb. 592).

²⁶ Stb. 1957, 37, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 25 februari 1959 (Stb. 44).

Artikel Y 13

1. Het recht op pensioen van de reservist, die
a. is ontslagen met ingang van een dag voorafgaande aan 1 januari 1966,

b. op 31 december 1965 de leeftijd van 60 jaar nog niet heeft bereikt en

c. krachtens artikel 2, onder 1e, van de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve 1923 of van de Pensioenwet voor het reserve-personeel der landmacht 1923 aan dat ontslag een recht op pensioen ontleende, welk recht op dat tijdstip niet is vervallen,

wordt van 1 januari 1966 af uitsluitend getoetst aan de bepalingen van deze wet, met dien verstande, dat het recht op pensioen wordt verkregen, indien hij de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt.

2. Indien de ontslagen reservist voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar in omstandigheden komt te verkeren, welke, indien het vorige lid niet op hem van toepassing ware, hem recht zou hebben gegeven op

a. pensioen krachtens artikel 2, onder 2°, van de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve 1923 of van de Pensioenwet voor het reserve-personeel der landmacht 1923 of op

b. pensioen, in te gaan voor het bereiken van de leeftijd van 60 jaar, krachtens artikel 4, tweede lid, van de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve 1923 of van de Pensioenwet voor het reserve-personeel der landmacht 1923,

blijft het vorige lid te zijnen aanzien buiten toepassing en wordt hem alsnog dat pensioen krachtens de voor hem geldende genoemde pensioenwet toegekend, mits in het geval bedoeld onder b de omstandigheden, bedoeld in het daar genoemde artikel, zich hebben voorgedaan voor 1 januari 1971.

Artikel Y 14

De pensioenen van een weduwe en haar kinderen, waarop ter zake van het overlijden van een militair of van een ontslagen militair recht bestaat krachtens een vroegere militaire pensioenwet, worden bij een volgend huwelijk van de weduwe, gesloten na 31 december 1965, voor wat betreft de gevolgen van dat volgend huwelijk, behandeld als waren die pensioenen toegekend krachtens deze wet met inachtneming overigens van artikel Y 7.

Artikel Y 15

De weduwe van een voor 1 januari 1966 overleden militair of overleden ontslagen militair, die voor die datum niet is hertrouwd, en de kinderen van die overleden militair of overleden ontslagen militair, die aan de vroegere militaire pensioenwetten recht op pensioen zouden hebben ontleend, indien hoofdstuk G op het tijdstip van het overlijden van de militair of van de ontslagen militair had gegolden, kunnen schriftelijk verzoeken om van 1 januari 1966 af hun recht op pensioen te toetsen aan de bepalingen van deze wet, mits het verzoek voor 1 januari 1971 bij Ons dan wel bij de directie is ingekomen, al naar de beslissing op het verzoek door Ons dan wel door de directie dient te worden genomen. Het pensioen gaat niet eerder in dan met ingang van 1 januari 1966.

Artikel Y 16

Aan de weduwnaar, die recht op pensioen zou hebben gehad ter zake van het overlijden van zijn echtgenote, indien artikel G 2 op het tijdstip van bedoeld overlijden had gegolden en die op 1 januari 1966 in omstandigheden verkeert als omschreven in genoemd artikel, wordt op aanvraag een weduwnaarspensioen toegekend naar de bepalingen van deze wet, mits de aanvraag voor 1 januari 1971 bij Ons dan wel bij de directie is ingekomen, al naar dat pensioen door Ons dan wel door de directie zou zijn toegekend. Het pensioen gaat niet eerder in dan met ingang van 1 januari 1966.

Artikel Y 17

1. Ten aanzien van de pensioenen krachtens een vroegere militaire pensioenwet zijn van toepassing of van overeenkomstige toepassing de artikelen:

- I 1, I 4 en I 6;
- K 3;
- U 4, U 6, U 7 en U 8;
- V 1, V 2, V 3, V 4 en V 10;
- X 3 en X 4.

Van het tijdstip, waarop voor een gepensioneerde het in artikel X 3 omschreven recht bestaat, vervalt zijn aanspraak krachtens artikel 6 van de derde afdeling van de Pensioenmaatregelen 1963²⁷⁾.

2. Ten aanzien van de beslissingen inzake de pensioenen krachtens een vroegere militaire pensioenwet of ter uitvoering van de Aanpassingsregeling pensioenen of de Wet beperking cumulatie pensioen en inkomsten²⁸⁾ zijn van toepassing of van overeenkomstige toepassing de artikelen:

- I 5 en I 6;
- S 2;
- T 1, T 2 en T 4;
- U 2;
- W 1 tot en met W 7;
- X 1 en X 2.

3. Bij toepassing van wetten, welke reeds gelden op 1 januari 1966 wordt telkenmale waar in die wetten wordt gesproken van Pensioenraad daaronder verstaan de directie.

4. Wij behouden Ons voor ontslagen beroepsmilitairen, die krachtens de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of de Pensioenwet voor de landmacht 1922 wegens langdurige dienst zijn gepensioneerd en die de leeftijd van 60 jaar nog niet hebben bereikt, in tijd van oorlog, voor zover nodig, op te roepen om, na daartoe geschikt te zijn bevonden, bij hun oorspronkelijk korps, wapen, dienstvak of dienstgroep te worden aangesteld in de laatstelijk door hen beklede rang of stand en klasse, ten einde als beroepsmilitair werkelijke dienst te verrichten. Een verleende titulaire rang blijft daarbij behouden.

5. Voor de toepassing van het vorige lid wordt onder tijd van oorlog begrepen, de tijd, waarin oorlogsgevaar aanwezig is, alsmede de tijd, waarin andere buitengewone omstandigheden aanwezig zijn en dienstplichtigen, die niet in werkelijke dienst zijn, door Ons buitengewoon in werkelijke dienst zijn opgeroepen en buitengewoon in werkelijke dienst worden gehouden.

6. Over de tijd, gedurende welke de gepensioneerde zich door zonder geldige reden, ter beoordeling van Onze minister, niet te voldoen aan een oproeping als bedoeld in het vierde lid, heeft onttrokken aan te verrichten werkelijke dienst als in dat lid bedoeld, bestaat geen recht op betaling van het pensioen.

7. Wij verklaren het recht op een pensioen, als bedoeld in artikel 2, eerste lid onder 6e, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of artikel 2, eerste lid onder 5e, van de Pensioenwet voor de landmacht 1922, vervallen, indien de gepensioneerde niet nakomt de verplichtingen, welke voor hem uit de Wet voor het reserve-personeel der krijgsmacht voortvloeien. In plaats van dat pensioen verkrijgt belanghebbende uitzicht op pensioen krachtens artikel Y 10. Voor de berekening van dat pensioen blijft met betrekking tot de voor pensioen geldige diensttijd, waarover het pensioen, bedoeld in de eerste volzin,

is toegekend, artikel F 1, tweede lid onder a, buiten toepassing.

Artikel Y 18

De op 1 januari 1966 bij Ons, Onze minister, de Pensioenraad, de administratieve of de burgerlijke rechter nog aanhangige verzoeken om herziening, bezwaarschriften, twistgedingen en rechtszaken betreffende pensioenzaken worden berecht met inachtneming van de voor die datum geldende bepalingen.

Paragraaf 2**Bijzondere bepalingen****Artikel Y 19**

Ten aanzien van de militair, die met ingang van een dag, liggende na 31 maart 1962 en voor 1 januari 1966, is ontslagen ter zake van het bereiken of overschrijden van de leeftijd van 50 jaar, wanneer hij in verband met zijn leeftijd voor de waarneming van de dienst niet meer ten volle geschikt is, blijft artikel D 1, zesde lid onder d, buiten toepassing. Te rekenen van de dag, waarop hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, wordt zijn pensioen ambtshalve nader vastgesteld met medetelling van de voor pensioen geldige diensttijd, bedoeld in artikel D 1, eerste lid onder b.

Artikel Y 20

1. Ten aanzien van een beroepsmilitair, aan wie ontslag is verleend met ingang van een dag, liggende na 31 december 1965, wordt voor de toepassing van de artikelen 221 en 222 van de Invaliditeitswet²⁹⁾ onder een voor onbepaalde tijd toegekend pensioen mede verstaan een uitzicht op pensioen krachtens deze wet.

2. De beroepsmilitair, die krachtens deze wet ter zake van een ontslag ingegaan voor 1 januari 1966 alsnog uitzicht of recht verkrijgt op pensioen tot een bedrag van ten minste f 200 per jaar, wordt geacht voor de toepassing van artikel 221, zesde lid, van de Invaliditeitswet te zijn een persoon, aan wie een voor onbepaalde tijd toegekend pensioen is verleend, ingaande te rekenen van de dag, waarop hij de militaire dienst heeft verlaten.

Artikel Y 21

Voor de reservist, voor wie recht op pensioen zou hebben bestaan, indien:

- a. hem in het tijdvak, liggende 3 jaren na 31 december 1965, als zodanig ontslag is of zou worden verleend en
 - b. hij op het tijdstip van ingang van het onder a bedoelde ontslag de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt,
- wordt bij de toepassing van artikel E 3 de daar genoemde leeftijd van 65 jaar te zijnen aanzien gesteld op 60 jaar.

Artikel Y 22

1. Op schriftelijk aan Ons gericht verzoek van een ontslagen beroepsmilitair,

- a. die de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt,
 - b. aan wie een pensioen is toegekend krachtens artikel 2, eerste lid onder 3°, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922, en
 - c. niet in het genot is van een aanvulling krachtens artikel 15, tweede lid, van genoemde pensioenwetten,
- wordt dat pensioen van 1 januari 1966 af aangemerkt als een pensioen toegekend krachtens deze wet.

²⁹⁾ Stb. 1913, 205, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 juli 1965 (Stb. 378).

²⁷⁾ Stb. 210, gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

²⁸⁾ Stb. 1954, 5, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 6 januari 1966 (Stb. 4).

2. Op schriftelijk aan Ons gericht verzoek van een ontslagen beroepsmilitair,

a. die de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt,

b. aan wie een pensioen is toegekend krachtens artikel 2, eerste lid onder 3°, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922 en

c. in het genot is van een aanvulling krachtens artikel 15, tweede lid, van genoemde pensioenwetten,

wordt dat pensioen van 1 januari 1966 af aangemerkt als een pensioen toegekend krachtens deze wet, indien uit een daartoe ingesteld onderzoek blijkt, dat, ware het pensioen krachtens deze wet toegekend, de bij hem aanwezige arbeidsongeschiktheid zou leiden tot een hogere aanvulling dan die krachtens genoemd artikel 15.

3. Indien het verzoek, bedoeld in de vorige leden, is ingekomen meer dan een jaar na het tijdstip van het in werking treden van deze wet, zijn de vorige leden niet van toepassing over het tijdvak, liggende meer dan een jaar voor de dag, waarop het verzoek bij Ons is ingekomen.

4. Van het tijdstip, te rekenen waarvan het pensioen wordt aangemerkt als te zijn toegekend krachtens deze wet, af vervallen de rechten voortvloeiende uit artikel 15 van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922.

5. Voor de toepassing van artikel F 6, elfde lid, wordt de arbeidsongeschiktheid, welke aanwezig was gedurende de tijd van de dag van ingang van het ontslag af tot het tijdstip, waarop het pensioen ingevolge het eerste of tweede lid wordt aangemerkt als te zijn toegekend krachtens deze wet, geacht overeen te komen met die, welke op genoemd tijdstip aanwezig is.

6. Het pensioen van de ontslagen beroepsmilitair, die op 1 januari 1966 de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, dat met toepassing van artikel 15, vierde lid, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922, zoals dit lid luidde op 31 december 1965, nader is vastgesteld of nader had dienen te worden vastgesteld, indien de belanghebbende minder dan 18 voor pensioen geldige dienstjaren had kunnen aanwijzen, wordt te rekenen van 1 januari 1966 nader ambtshalve vastgesteld door het te berekenen naar de voor pensioen geldige diensttijd, welke hij op de dag van ingang van zijn ontslag kon aanwijzen, vermeerderd met 80 percent van de tijd van de dag van ingang van het ontslag af tot de eerste dag van de maand, waarin de leeftijd van 65 jaar is bereikt, zullende de totale tijd, waarnaar het pensioen alsdan wordt berekend, niet minder bedragen dan 18 jaren en niet meer dan 40 jaren.

Artikel Y 23

1. Invaliditeitspensioenen, welke met toepassing van artikel 46 van de Pensioenwetten voor de zee- en landmacht 1922 of artikel 39 van de Pensioenwetten voor het personeel der Koninklijke marine-reserve en het reserve-personeel der landmacht 1923, zoals deze artikelen luiden op 31 december 1965, op een verminderd bedrag zijn vastgesteld, worden te rekenen van 1 januari 1966 ambtshalve nader op het onverminderde bedrag vastgesteld.

2. Op aanvraag van belanghebbende wordt een invaliditeitspensioen, waarvan als gevolg van de toepassing van een der in het vorige lid genoemde artikelen, zoals deze luiden op 31 december 1965, de toekenning achterwege is gebleven, alsnog met terzijdestelling van die artikelen toegekend, mits de aanvraag voor 1 januari 1971 bij Ons is ingekomen. Bedoeld pensioen gaat in met ingang van 1 januari 1966, tenzij de aanvraag is ingekomen meer dan een jaar na het tijdstip van het in werking treden van deze wet, in welk geval het pensioen ingaat met ingang van de dag, liggende een jaar voor de dag, waarop de aanvraag is ingekomen.

Artikel Y 24

Invaliditeitspensioenen krachtens de Pensioenwetten voor de zee- en landmacht 1922, de Pensioenwetten voor het personeel der Koninklijke marine-reserve en het reserve-personeel der landmacht 1923 en de Pensioenwet voor de vrijwilligers bij de landstorm 1925, waarop recht is verkregen ter zake van een ontslag, dat is ingegaan voor 1 oktober 1947, en welke niet zijn herberekend krachtens de wet van 4 augustus 1947 (Stb. H 292), worden, indien deze een hoger bedrag zouden belopen, wanneer zij zouden worden vastgesteld naar de berekeningsmethoden, voorkomende in de in de aanhef genoemde wetten, zoals die luiden op 31 december 1965, uitgaande van de destijds voor belanghebbende vastgestelde en van de militaire inkomsten afgeleide pensioengrondslag, te rekenen van 1 januari 1966 ambtshalve nader vastgesteld op dat hogere bedrag.

Artikel Y 25

De verhoging krachtens artikel 19 van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of een daarmee overeenkomende bepaling in andere vroegere militaire pensioenwetten, waarop recht is ontstaan voor 1 januari 1966, wordt te rekenen van die datum door Onze minister ambtshalve nader vastgesteld zonder inachtneming van het tot die datum in genoemd artikel gestelde maximum bedrag.

Artikel Y 26

1. Lopende verzekeringen tot behoud van uitzicht op weduwen- en wezenpensioen, gesloten onder de werking van de Militaire Weduwenwet 1922 of op grond van daaraan voortgaande regelingen, worden na 31 december 1965 voortgezet, indien de ontslagen militair, die haar heeft gesloten:

a. op 1 januari 1966 de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt dan wel

b. binnen een jaar na het tijdstip van het in werking treden van deze wet schriftelijk aan de directie de wens tot voortzetting heeft te kennen gegeven.

2. Ter zake van voortgezette verzekeringen is geen premie meer verschuldigd door hem, die op 1 januari 1966 de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, te rekenen van die datum, en door anderen te rekenen van de eerste dag van de maand volgende op die, waarin zij de leeftijd van 65 jaar bereiken.

3. Indien de ontslagen militair, die zich voor zijn na te laten betrekkingen het behoud van uitzicht op pensioen heeft verzekerd, na 31 december 1965 wordt herplaatst in een dienstverhouding, waarin hij opnieuw uitzicht op pensioen verkrijgt, en tevens te kennen geeft de verzekering te willen voortzetten tot het bedrag van het verschil tussen beide uitzichten, wordt de premie berekend op de wijze van artikel 11 onder b van de Militaire Weduwenwet 1922, met dien verstande, dat de pensioengrondslag, waarnaar de behoudsverzekering is berekend, wordt aangepast met overeenkomstige toepassing van artikel L 1 en dat als pensioengrondslag in de dienstverhouding, waarin hij is herplaatst, wordt genomen het bedrag van de grondslag voor de pensioenbijdrage.

4. De overigens op deze verzekeringen betrekking hebben- de bepalingen blijven van kracht behoudens de volgende leden.

5. Zolang degene, die een verzekering heeft gesloten, aanspraak op wachtgeld heeft, wordt de premie op de helft dan wel op drie vierde gedeelten van de oorspronkelijke premie gesteld, al naar de helft dan wel een vierde gedeelte van de tijd, waarover aanspraak op wachtgeld bestaat, als voor pensioen geldige diensttijd in aanmerking komt.

6. Aan degene, die na 1 januari 1963 te kennen heeft gegeven, dat hij de verzekering niet langer wenst voort te zetten, wordt de wiskundige reserve uitgekeerd.

7. Hij, die niet binnen een jaar na het tijdstip van het in werking treden van deze wet aan de directie te kennen heeft gegeven, dat hij de verzekering wenst voort te zetten, wordt geacht deze te hebben beëindigd met ingang van de dag, liggende een jaar na bedoeld tijdstip.

8. Bij de bepaling van het verschil, bedoeld in het derde lid, is artikel Y 6 van overeenkomstige toepassing.

Artikel Y 27

1. Aan de niet voor 1 januari 1966 hertrouwde weduwe en aan de kinderen, die door het door haar echtgenoot of hun vader vrijwillig beëindigen van het deelgenootschap in het weduwen- en wezenfonds der militaire officieren bij de zeemacht of in de weduwen- en wezenkas voor de officieren van de landmacht geen uitzicht op pensioen hadden, wordt, als ware de overleden ontslagen beroepsmilitair tot het tijdstip van zijn overlijden deelgenoot gebleven, op aanvraag een weduwenpensioen onderscheidenlijk een wezenpensioen toegekend naar de bepalingen van het reglement voor dat fonds of de statuten van die kas, zulks onverminderd de artikelen Y 14 en Y 17. In voorkomend geval zijn de artikelen G 3 en H 3 van overeenkomstige toepassing.

2. Het vorige lid blijft buiten toepassing indien de ontslagen beroepsmilitair op het tijdstip van het beëindigen van het deelgenootschap gehuwd was.

3. Indien de in het eerste lid bedoelde ontslagen beroepsmilitair voor 1 januari 1966 is overleden, dient de aanvraag voor 1 januari 1971 bij de directie te zijn ingekomen. Het pensioen gaat alsdan in met ingang van 1 januari 1966, tenzij de aanvraag is ingekomen meer dan een jaar na het tijdstip van het in werking treden van deze wet, in welk geval het pensioen ingaat met ingang van de dag, liggende een jaar voor de dag, waarop de aanvraag is ingekomen.

Artikel Y 28

De weduwen- en wezenpensioenen toegekend krachtens de Militaire Weduwenwet 1922, welke met toepassing van hoofdstuk H tot een hoger bedrag zouden zijn toegekend, worden ambtshalve tot bedoeld bedrag verhoogd te rekenen van 1 januari 1966 dan wel van het latere tijdstip van ingang van die pensioenen.

Artikel Y 29

1. Het pensioen van een weduwe, krachtens artikel 39, tweede lid onder a, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922 dan wel krachtens artikel 32, tweede lid onder a, van de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve 1923 of van de Pensioenwet voor het reserve-personeel der landmacht 1923 toegekend, dat is afgeleid van een pensioen, dat is beperkt tot een bedrag, als ware het berekend naar een diensttijd van 30 jaren, wordt met ingang van 1 januari 1966 dan wel van het latere tijdstip van ingang van dat pensioen ambtshalve nader vastgesteld in dier voege, dat het wordt afgeleid van het pensioen van haar echtgenoot, doch beperkt tot een bedrag, als ware het berekend naar een diensttijd van 40 jaren.

2. Het pensioen van een wees, dat is afgeleid van een weduwenpensioen als bedoeld in het vorige lid wordt met ingang van de in dat lid genoemde datum dan wel van het in dat lid bedoelde tijdstip ambtshalve nader vastgesteld uitgaande van het nader vastgestelde weduwenpensioen.

Artikel Y 30

Indien een invaliditeitspensioen als bedoeld in artikel Y 24 voor de toepassing van dat artikel niet in beschouwing

is genomen omdat de gepensioneerde voor 1 januari 1966 is overleden, doch dat invaliditeitspensioen, was de gepensioneerde niet overleden, krachtens genoemd artikel op een hoger bedrag zou zijn vastgesteld, worden het weduwenpensioen en het wezenpensioen, welke van dat invaliditeitspensioen zijn afgeleid, te rekenen van 1 januari 1966 ambtshalve nader vastgesteld door deze af te leiden van bedoeld hoger invaliditeitspensioen.

Artikel Y 31

Artikel 63 van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of een daarmee overeenkomende bepaling in andere vroegere militaire pensioenwetten blijft van kracht voor de gevallen, waarin dat artikel of die bepaling toepassing vond op 31 december 1965.

Artikel Y 32

1. De beperking, welke op een pensioen is toegepast krachtens artikel 45, 45a of 45b van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of een daarmee overeenkomende bepaling in andere vroegere militaire pensioenwetten, wordt te rekenen van 1 januari 1966 door Onze minister dan wel door de directie opgeheven, al naar de beperking door Ons dan wel door de Pensioenraad was vastgesteld.

2. Indien een pensioen krachtens een der in het vorige lid bedoelde artikelen was beperkt omdat een pensioen is toegekend krachtens een andere regeling als bedoeld in artikel 45, derde lid, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 en die pensioenen mede berekend zijn naar niet daadwerkelijk gelijktijdig vervulde diensttijd, wordt, indien die diensttijd bij de berekening van het krachtens die andere regeling toegekende pensioen een hoger bedrag oplevert dan het geval is bij het in het vorige lid bedoelde pensioen, dit pensioen nader vastgesteld uitgaande van de diensttijd, waarnaar het pensioen is berekend, verminderd met de niet daadwerkelijk gelijktijdig vervulde diensttijd, zulks te rekenen van het tijdstip van opheffing van de beperking.

Artikel Y 33

1. De rechthebbende op een pensioen toegekend
a. krachtens een vroegere militaire pensioenwet of
b. krachtens deze wet met toepassing van artikel Y 10, Y 12 of Y 13,

niet zijnde een pensioen als bedoeld in artikel X 3, heeft recht op een vergoeding ten laste van het rijk dan wel van het pensioenfonds, al naar het pensioen door Ons dan wel door de directie is toegekend, ter zake van de premie, welke ter zake van dat pensioen wordt geheven krachtens de algemene pensioenwetten. Deze vergoeding belooft een zodanig gedeelte van bedoelde premie als wordt aangegeven door een breuk, waarvan de teller is 7,1 en de noemer is 10,2. Van het tijdstip, waarop voor een gepensioneerde recht op vorenbedoelde vergoeding bestaat, vervalt zijn aanspraak krachtens artikel 6 van de derde afdeling van de Pensioenmaatregelen 1963.

2. Indien aan een gepensioneerde meerdere pensioenen als bedoeld in het vorige lid zijn toegekend, worden die pensioenen voor de toepassing van dat lid aangemerkt als een eenheid.

3. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid, overschrijdt niet een bedrag gelijk aan het verschil tussen het bedrag van de vergoeding, waarop krachtens artikel X 3 recht bestaat, en het bedrag, dat maximaal aan premie krachtens de algemene pensioenwetten wordt geheven.

Artikel Y 34

In de gevallen, waarin de aanvraag om pensioen, waarop krachtens deze wet recht is ontstaan, is ingekomen binnen een jaar na het tijdstip van het in werking treden van deze wet, blijft artikel U 1, zevende lid, buiten toepassing.

HOOFDSTUK Z**Slothebalingen****Artikel Z 1**

1. De op 1 januari 1966 van kracht zijnde besluiten tot uitvoering van vroegere militaire pensioenwetten worden geacht te zijn vastgesteld op grond van deze wet, voor zover de bepalingen daarvan:

a. uitvoering geven aan artikelen van een vroegere militaire pensioenwet, waarmede artikelen van deze wet in hun aard overeenkomen;

b. van administratieve aard zijn en van belang zijn voor de uitvoering van deze wet.

2. Andere bepalingen van de besluiten, bedoeld in het vorige lid, vervallen op 1 januari 1966.

Artikel Z 2

De Pensioenwetten voor de zee- en landmacht 1922 worden gewijzigd als volgt.

A. In de artikelen 7a worden in het eerste lid de woorden „tot het einde van het kwartaal” vervangen door „tot het einde van de maand, voorafgaande aan die”.

B. Artikel 13, negende lid, wordt gelezen:

9. De pensioengrondslag, vastgesteld met toepassing van het vierde lid, gaat een bedrag van *vijfenzestigduizend* gulden niet te boven.

C. In de artikelen 15 vervalt het vierde lid. Aan die artikelen wordt een nieuw vierde lid toegevoegd, luidende:

4. Met ingang van de eerste dag van de maand, waarin de gepensioneerde de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt, doch niet eerder dan 1 januari 1966, zal het aan de vrijwillig dienende militair toegekende pensioen, bedoeld in artikel 2, eerste lid onder 3°, ambtshalve worden verhoogd door voor de berekening daarvan mede in aanmerking te nemen dertig percent van de tijd van de dag van ingang van het ontslag af tot de eerste dag van de maand, waarin de leeftijd van 65 jaar is bereikt, een en ander met inachtneming van de aanhef van het eerste lid.

D. Artikel 19, tweede lid, wordt gelezen:

2. De verhoging, bedoeld in het eerste lid, bedraagt maximaal *tien* percent van de pensioensgrondslag.

E. In de artikelen 28 worden in het tweede lid de woorden „tot het einde van het kwartaal” vervangen door „tot het einde van de maand, voorafgaande aan die”.

F. Van de artikelen 54 vervallen de aanwijzing „1” voor het eerste lid alsmede het tweede en derde lid.

G. De vijfde hoofdstukken alsmede de artikelen 29, 45, 45a, 45b, 46, 48 tot en met 53, 55 en 57 vervallen.

Artikel Z 3

De Pensioenwetten voor het personeel der Koninklijke marine-reserve en het reserve-personeel der landmacht 1923 worden gewijzigd als volgt.

A. Artikel 14, achtste lid, wordt gelezen:

8. De pensioensgrondslag, vastgesteld met toepassing van het derde lid, gaat een bedrag van *vijfenzestigduizend* gulden niet te boven.

B. Artikel 19, tweede lid, wordt gelezen:

2. De verhoging, bedoeld in het eerste lid, bedraagt maximaal *tien* percent van de pensioensgrondslag.

C. Van de artikelen 43 vervallen de aanwijzing „1” voor het eerste lid alsmede het tweede lid.

D. De vijfde hoofdstukken alsmede de artikelen 27, 38, 38a, 38b, 39, 41, 42 en 45 vervallen.

Artikel Z 4

Van de Militaire Weduwenwet 1922 vervallen de zesde, zevende, achtste en negende titel alsmede de artikelen 22, 23a, 34 en 36.

Artikel Z 5

De Wet buitengewoon militair pensioen 1914—1918 (*Stb* 1948, I 496) wordt gewijzigd als volgt.

A. Artikel 11 wordt gelezen:

Een weduwe heeft recht op pensioen, ingeval haar echtgenoot na 31 december 1965:

a. is overleden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel 3;

b. in het genot zijnde van pensioen ter zake van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld onder a, is overleden ten gevolge van andere oorzaken dan die verwonding, ziekten of gebreken.

B. Na artikel 15 wordt ingevoegd:

Artikel 15a. De weduwe van een voor 1 januari 1966 overleden ontslagen militair, die voor die datum niet is getrouwd, en de kinderen van die overleden ontslagen militair, die aan dat overlijden recht op weduwenpensioen of wezenpensioen zouden hebben ontleend, indien de bepalingen van artikel 11, zoals die bepalingen op 1 januari 1966 luiden, op het tijdstip van bedoeld overlijden hadden gegolden, kunnen een aanvraag om weduwenpensioen onderscheidenlijk wezenpensioen, toe te kennen naar de bepalingen van deze wet, indienen. De aanvraag dient voor 1 januari 1971 bij Ons te zijn ingekomen. Bedoelde pensioenen gaan in met ingang van 1 januari 1966, tenzij de aanvraag is ingekomen meer dan een jaar na het tijdstip van het in werking treden van de Algemene militaire pensioenwet, in welk geval de pensioenen ingaan met ingang van de dag, liggende een jaar voor de dag, waarop de aanvraag is ingekomen.

Artikel Z 6

Van de Aanpassingsregeling pensioenen wordt het tweede hoofdstuk gewijzigd als volgt.

A. In artikel 7 wordt in het eerste lid het gestelde onder „A. pensioen:” vervangen door:

pensioen toegekend krachtens of op de voet van de Algemene militaire pensioenwet alsmede andere pensioenen of uit-

keringen, toegekend krachtens of op de voet van een vroegere militaire pensioenwet in de zin van de Algemene militaire pensioenwet;

B. In artikel 7 wordt in het eerste lid na het gestelde onder B, ingevoegd:

1e. bis. de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel F 7 van de Algemene militaire pensioenwet;

C. In artikel 7 wordt in het eerste lid het gestelde onder B 5e, vervangen door:

5e. voor pensioenen, toegekend aan de ouders, grootouders en schoonouders krachtens artikel G 8 van de Algemene militaire pensioenwet of een daarmede overeenkomende bepaling in andere wetten, een bedrag gelijk aan de noodzakelijke kosten van het bestaan van belanghebbenden over het jaar, voorafgaande aan de dag na die van het overlijden van de militair of ontslagen militair dan wel, indien het een tweede of volgende toekenning betreft, over het jaar, voorafgaande aan de dag na die, waarover belanghebbenden laatstelijk in het genot van kostwinnerspensioen waren.

D. In artikel 8 wordt het derde lid vervangen door:

3. Indien de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel 7, eerste lid onder B, 1e bis, alsmede de pensioengrondslag, welke betrekking heeft op een invaliditeitspensioen, toegekend krachtens een vroegere militaire pensioenwet in de zin van de Algemene militaire pensioenwet, zijn vastgesteld naar inkomsten als burger, wordt de berekeningsgrondslag vermenigvuldigd met het getal, voor de laatste maand van het tijdvak, waarover die inkomsten in aanmerking zijn genomen, vermeld in de tabel, opgenomen in de bij dit hoofdstuk behorende bijlage h.

E. In artikel 8 wordt het vierde lid vervangen door:

4. Indien de berekeningsgrondslag f 700, f 1500, f 2850, f 5528 of f 6462 bedraagt, wordt deze vermenigvuldigd met het getal, voor elk dier bedragen vermeld in de tabel, opgenomen in de bij dit hoofdstuk behorende bijlage i.

F. In artikel 8 wordt het zevende lid vervangen door:

7. De overeenkomstig het eerste, tweede en derde lid vermenigvuldigde berekeningsgrondslag bedraagt niet minder dan de uitkomst van de vermenigvuldiging, bedoeld in het vierde lid, van de eerste vier daar genoemde bijdragen en overschrijdt niet het bedrag, dat de pensioengrondslag of de berekeningsgrondslag, bedoeld in artikel 7, eerste lid onder B, 1e bis, ingevolge de wet krachtens welke het pensioen is toegekend, niet te boven gaat.

G. In artikel 9 wordt het tweede lid vervangen door:

2. Ten aanzien van:

a. een invaliditeitsverhoging en een bijzondere invaliditeitsverhoging als bedoeld in de Algemene militaire pensioenwet,

b. een weduwen- of wezenpensioen toegekend krachtens de Algemene militaire pensioenwet ter zake van een overlijden ten gevolge van verwonding, ziekten of gebreken, als bedoeld in artikel E 11 van die wet,

c. een invaliditeitspensioen, dat is berekend naar een pensioengrondslag, vastgesteld met inachtneming van artikel 13 van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of een daarmede overeenkomende bepaling in andere wetten, zoals dat artikel of die bepaling te rekenen van 1 oktober 1947 is komen te luiden, dan wel vastgesteld met inachtneming van artikel 5 van de Wet buitengewoon militair pensioen 1914—1918 (Stb. I 496),

d. een pensioen, afgeleid van een invaliditeitspensioen als bedoeld onder c,

bedraagt voor de toepassing van het eerste lid de daar bedoelde vermenigvuldigde berekeningsgrondslag over de tijdvakken, vermeld in de tabel, opgenomen in de bij dit hoofdstuk behorende bijlage l, niet minder dan de voor die tijdvakken in die tabel aangegeven bedragen.

H. In artikel 9, derde lid, vervalt in de aanhef de zinsnede „onverminderd artikel 39, derde lid, van de Pensioenwet voor

de zeemacht 1922 en overeenkomstige bepalingen in andere wetten”.

I. In artikel 9 wordt in het derde lid het gestelde onder a vervangen door:

a. artikel F 3 van de Algemene militaire pensioenwet en daarmede overeenkomende bepalingen in andere wetten, overeenkomstige toepassing vinden, indien zulks, uitgaande van dezelfde dienstdtijd als waarnaar het pensioen werd berekend en van de vermenigvuldigde berekeningsgrondslag, tot een hoger pensioen zou leiden;

J. Aan het slot van artikel 9 wordt de punt vervangen door een komma punt en wordt aan het artikel toegevoegd:

f. een met toepassing van artikel 39, derde lid, van de Pensioenwet voor de zeemacht 1922 of van de Pensioenwet voor de landmacht 1922 dan wel van artikel 32, derde lid, van de Pensioenwet voor het personeel der Koninklijke marine-reserve 1923 of van de Pensioenwet voor het reserve-personeel der landmacht 1923 berekend pensioen wordt berekend als luiden genoemde leden;

Het gedeelte, bedoeld in de vorige leden, bedraagt vijf zevende gedeelten van het in die leden bedoelde invaliditeitspensioen.

K. In artikel 10 wordt in het gestelde onder a het woord „Pensioenraad” vervangen door „Directie van het pensioenfonds”.

L. In artikel 10 wordt het gestelde onder c vervangen door:

c. eindigen op het tijdstip met ingang waarvan de pensioenen krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel L 1 van de Algemene militaire pensioenwet of in een daarmede overeenkomende bepaling in andere wetten, nader zullen worden aangepast.

Artikel Z 7

Van de Kinderbijslagwet voor loontrekkenden³¹⁾ wordt artikel 9 gewijzigd als volgt.

A. In het eerste lid onder b wordt voor „als weduwe of als echtgenote” gelezen „als weduwe, echtgenote, weduwnaar of gewezen echtgenote”.

B. In het eerste lid wordt het gestelde onder C gelezen:

C. degene, bedoeld onder a, behoort hebbende tot het reservepersoneel der krijgsmacht, met uitzondering van hem:

1e. aan wie een pensioen ter zake van ziekten of gebreken is toegekend;

2e. aan wie een dienstdtijdpensioen is toegekend, waarbij tijd, doorgebracht als beroepsmilitair, „reservist onbepaald verband” of „reservist kort verband” in de zin van de Algemene militaire pensioenwet, met pensioen is vergolden.

C. In het eerste lid vervalt het gestelde onder D.

D. Het tweede lid wordt gelezen:

2. Voor de toepassing van het vorige lid wordt verstaan onder:

„militair”: de militair in de zin van de Algemene militaire pensioenwet;

„ambtenaar”: de ambtenaar in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet alsmede degene, die ambtenaar is geweest in de zin van de Pensioenwet 1922 (Stb. 240);

„spoorwegambtenaar”: de deelgenoot in de zin van de Spoorwegpensioenwet alsmede degene, die spoorwegambtenaar is geweest in de zin van de Pensioenwet voor de Spoorwegambtenaren 1925 (Stb. 294);

³¹⁾ Stb. 1939, 806, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 januari 1966 (Stb. 33).

„pensioen”: het pensioen, het buitengewoon militair pensioen, het tijdelijk pensioen en het voorlopig pensioen, ten laste van het Rijk, het Algemeen burgerlijk pensioenfonds of het Spoorwegpensioenfonds, een en ander voor zover de periodieke betaling daarvan niet is vervangen door een betaling ineens.

E. Aan het artikel wordt, onder vernummering van het derde en vierde lid tot onderscheidenlijk vierde en vijfde lid, een nieuw derde lid toegevoegd, luidende:

3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder „degene, bedoeld onder a, behoord hebbende tot het reservepersoneel der krijgsmacht” begrepen: degene, die is aangesteld geweest in burgerlijke openbare dienst om in de krijgsmacht als geestelijke verzorger niet doorlopend werkzaam te zijn.

Artikel Z 8

De Algemene Ouderdomswet wordt gewijzigd als volgt.

A. In artikel 60, tweede lid, wordt voor „(Stb. 240).” gelezen „(Stb. 240) of ingevolge de Algemene burgerlijke pensioenwet.”.

B. In artikel 61, derde lid, wordt voor „(Stb. 240).” gelezen „(Stb. 240) of ingevolge de Algemene burgerlijke pensioenwet.”.

Artikel Z 9

De Algemene termijnenwet³²⁾ is niet van toepassing op de termijnen, genoemd in de artikelen D 5, zesde lid, en E 2, eerste lid, onder c.

Artikel Z 10

Deze wet kan worden aangehaald onder de titel „Algemene militaire pensioenwet”.

³²⁾ Stb. 1964, 314.

Artikel Z 11

1. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het *Staatsblad*, waarin zij wordt geplaatst, en werkt terug tot 1 januari 1966.

2. In afwijking van het vorige lid kunnen Wij voor bepaalde artikelen of onderdelen daarvan een ander tijdstip van het in werking treden vaststellen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 6 oktober 1966.

JULIANA.

De Minister van Defensie,

DE JONG.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

P. J. VERDAM.

De Minister van Financiën,

A. VONDELING.

Uitgegeven de tiende november 1966.

De Minister van Justitie,

SAMKALDEN.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 64/65, 8199;

Bijl. Hand. II 65/66, 8199; Hand. II 65/66, bladz. 2247—2275;

Bijl. Hand. I 65/66, 8199;

Bijl. Hand. I 66/67, 8199; Hand. I 66/67, bladz. 17—18.